

Rýmařovsko
SDRUŽENÍ OBCÍ

Strategie mikroregionu Rýmařovsko

ZHOTOVITEL:

SDRUŽENÍ OBCÍ RÝMAŘOVSKA

ZÁŘÍ 2016

OBSAH

1.	ANALÝZA MIKROREGIONU.....	6
1.1.	PŘEDSTAVENÍ MIKROREGIONU	6
1.2.	PAMÁTKY A ZAJÍMAVOSTI.....	13
1.3.	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	19
1.3.1.	Ovzduší.....	19
1.3.2.	Voda	20
1.3.3.	Povodňová problematika.....	23
1.3.4.	Sběr a separace odpadu	28
1.3.5.	Ochrana půdy	30
1.4.	DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	32
1.4.1.	Silniční doprava.....	32
1.4.2.	Železniční doprava	33
1.4.3.	Cyklistická doprava.....	34
1.4.4.	Veřejná doprava	37
1.5.	TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA.....	38
1.5.1.	Technická infrastruktura	38
1.5.2.	Zásobování elektrickou energií	39
1.5.3.	Zásobování plynem	40
1.5.4.	Zásobování teplem	41
1.5.5.	Zásobování vodou a odkanalizování	41
1.6.	EKONOMIKA MIKROREGIONU.....	42
1.6.1.	Podnikání a výroba.....	44
1.7.	PODPORA PODNIKÁNÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ, POTRAVINÁŘSTVÍ A REGIONÁLNÍ ZNAČKY JESENÍKY	45
1.7.1.	Podpora oživení řemesel, živností, malých a středních firem.....	45
1.7.2.	Podpora tradiční zemědělské výroby a produkce.....	45
1.7.3.	Certifikace výrobků Jeseníky regionální produkt	46
1.7.4.	Investice do lesů	46
1.8.	LIDÉ REGIONU	47
1.8.1.	Zvyšování kvality ve vzdělávání.....	47
1.8.2.	Rozvoj infrastruktury pro počáteční vzdělávání	48
1.9.	ZAMĚSTNANOST, SOCIÁLNÍ ZAČLEŇOVÁNÍ, SOCIÁLNÍ SLUŽBY, ZDRAVÍ A ZDRAVOTNICKÉ SLUŽBY.....	48
1.9.1.	Sociální oblast	48

1.10.	CESTOVNÍ RUCH.....	49
1.10.1.	Cestovní a turistický ruch.....	51
1.10.2.	Sportovní vyžití	53
1.10.3.	Budování a zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu – služby.....	58
1.10.4.	Marketing regionu a turistické oblasti.....	58
1.10.5.	Agroturistika.....	59
2.	SWOT ANALÝZA.....	60
2.1.	PODNIKÁNÍ	60
2.2.	CESTOVNÍ RUCH.....	60
2.3.	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	61
2.4.	LIDSKÉ ZDROJE (SOCIÁLNÍ PÉČE, ŠKOLSTVÍ)	64
2.5.	ZEMĚDĚLSTVÍ.....	65
2.6.	TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA A KUITURNÍ DĚDICTVÍ.....	66
3.	STRATEGICKÁ VIZE A JEDNOTLIVÉ CÍLE STRATEGIE.....	68
3.1.	STRATEGICKÁ VIZE.....	68
3.2.	NÁVRHOVÁ ČÁST	68
3.2.1.	Prioritní oblast: Životní prostředí	68
3.2.2.	Prioritní oblast: Zajištění dopravní dostupnosti a zvýšení bezpečnosti	78
3.2.3.	Prioritní oblast: Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	80
3.2.4.	Prioritní oblast: Lidé regionu	82
3.2.5.	Prioritní oblast zaměstnanost, sociální začleňování, sociální služby, zdraví a zdravotnické služby.....	86
3.2.6.	Prioritní oblast: Kultura, památky, sport a volný čas.....	91
3.2.7.	Prioritní oblast: Podpora podnikání, zemědělství, potravinářství a regionální značky Jeseníky.....	92
3.2.8.	Prioritní oblast: Cestovní ruch.....	95
3.2.9.	Prioritní oblast: Celkové řízení a správa	96
4.	AKČNÍ PLÁN	99
4.1.	PRIORITNÍ OBLAST ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	99
4.1.1.	Opatření: Modernizace, výstavba a rekonstrukce ČOV a systémů odvádění dešťových a odpadních vod (stoková síť)	99
4.1.2.	Opatření: Zajištění kvalitní pitné vody.....	100
4.1.3.	Opatření: Ochrana před povodněmi	100
4.1.5.	Opatření: Péče o vodní zdroje	100
4.1.6.	Opatření: Lesnictví	100

4.1.8.	Opatření: Snížení spotřeby energie v budovách.....	101
4.1.9.	Opatření: Zefektivnění a modernizace zdrojů a rozvodů tepla	101
4.1.11.	Opatření: Environmentální výchova a poradenství	102
4.1.12.	Opatření: Sběr a separace odpadu	102
4.1.13.	Opatření: Místní využití bioodpadu	102
4.1.14.	Opatření: Zlepšení nakládání s odpady	102
4.1.15.	Opatření: Obnova krajiny v okolí obcí.....	103
4.1.16.	Opatření: Revitalizace a výsadba zeleně v obcích	103
4.2.	Prioritní oblast Zajištění dopravní dostupnosti a zvýšení bezpečnosti	103
4.2.1.	Rekonstrukce stávajících komunikací	103
4.2.2.	Rozvoj nemotorové dopravy	104
4.2.3.	Zlepšení hromadné dopravy	104
4.2.4.	Zlepšení dopravních služeb pro cyklisty	104
4.3.	Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury	105
4.3.1.	Obnova a rozvoj základní vybavenosti v obcích.....	105
4.3.2.	Obnova a rozvoj technické a informační infrastruktury.....	107
4.3.3.	Možnosti pro bydlení	108
4.3.4.	Investice do bydlení	108
4.4.	Lidé regionu	109
4.4.1.	Zvyšování kvality ve vzdělávání.....	109
4.4.2.	Rozvoj infrastruktury pro počáteční vzdělávání	109
4.4.6.	Profesní vzdělávání	110
4.5.	zaměstnanost, sociální začleňování, sociální služby, zdraví a zdravotnické služby	111
4.5.1.	Aktivní snižování nezaměstnanosti v mikroregionu	111
4.5.2.	Začlenění osob ohrožených sociálním znevýhodněním a jejich uplatnění na regionálním pracovním trhu a rovné příležitosti	111
4.5.3.	Služby v oblasti sociální integrace a péče	111
4.5.4.	Projekty sociální péče a služeb v mikroregionu	111
4.5.5.	Modernizace, rozvoj a vybavení zdravotnických zařízení v mikroregionu ...	112
4.6.	Kultura, památky, sport a volný čas.....	112
4.6.1.	Sport a volný čas	112
4.6.2.	Ochrana kulturního dědictví venkova	114
4.6.3.	Podpora sportovního a kulturního života občanů.....	114
4.7.	Podpora podnikání, zemědělství, potravinářství a regionální značky Jeseníky	115

4.7.2.	Podpora spolupráce a tržních příležitostí řemeslníků a firem	115
4.7.5.	Investice do lesů	115
4.8.	Cestovní ruch	115
4.8.1.	Budování a zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu	115
4.8.2.	Budování a zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu – služby	116
4.8.3.	Marketing regionu a turistické oblasti	116
4.9.	Celkové řízení a správa	117
4.9.1.	Zlepšení kvality veřejných služeb a jejich modernizace	117
4.9.3.	Podpora územního rozvoje a plánování	118
4.9.4.	Příprava a realizace komplexních pozemkových úprav	119
5.	SCHVÁLENÍ STRATEGIE	120

1. ANALÝZA MIKROREGIONU

1.1. PŘEDSTAVENÍ MIKROREGIONU

Sdružení obcí Rýmařovska se nachází v severovýchodní části České republiky nedaleko hranic s Polskem a svou rozlohou je největším mikroregionem okresu Bruntál. Je mikroregionem rozkládajícím se v jedné z turisticky nejatraktivnějších oblastí Jeseníků a v těsném sousedství nejvyšší moravské hory Pradědu.

Mikroregion je součástí Moravskoslezského kraje. Rozprostírá se na rozloze 368 km², kde žije 17 744 obyvatel (k 1. 1. 2015). Hustota tedy činí 48,2 obyvatel na km².

Až třetina území mikroregionu Rýmařovsko leží v Chráněné krajinné oblasti Jeseníky a jeho předností je pestrá a bohatá krajina. Významná část mikroregionu je rovněž pokryta zalesněnými plochami (cca 50 % území).

Historický vývoj

Oblast Rýmařovska byla v období neolitu charakteristická extrémním klimatem, její pokryv tvořily především smíšené lesní porosty. Tyto přírodní podmínky nebyly pro život zemědělců příliš příznivé, proto se první stopy člověka na tomto území objevují až v posledních staletích př.n.l. Mezi první osadníky patřili Keltové, kteří rýžovali zlato na řekách Moravici a Oskavě, ale také Germáni, jejichž výraznou přítomnost dokazují četné nálezy římských mincí v západní části Rýmařova.

Římská mince

Zdroj: www.rymarovsko.cz

Hrádek v Rýmařově

Zdroj: www.rymarovsko.cz

První zmínky o většině obcí pochází ze 13.-14. st., kdy vznikla řídká síť malých obcí ovládaných ze správního centra na rýmařovském Hrádku (první skupiny česky mluvících zemědělců

Třicetiletá válka

Zdroj: www.akce.sovinec.cz

se usadily v první půli 12.století v oblasti Huzové, jež se stala jádrem osídlování Sovinecka). Sledované území tedy tvořilo dvě panství – rabštejské (později nazýváno janovické) a sovinecké. Velký rozvoj mikroregionu nastal s těžbou železných rud, která prořala

Rýmařovsko středem směrem od jihozápadu k severovýchodu. Nad nimi se těžilo zlato, stříbro s olovem, měď a později zinek.

Výrazným mezníkem bylo období Třicetileté války, kdy se Rýmařovsko ocitlo v moci násilnické švédské soldatesky, která obsadila Sovinec i Rabštejn. Po odchodu nepřátel zůstal region z poloviny vyliďněný, zcela zchudlý a vystaven tvrdé rekatolizaci. Sovinecké panství zakoupil řád německých rytířů. Hutě a doly způsobily děsivou ztrátu lesů a tak se stal roku 1721 požehnáním kraje příchod hrabat Harrachů, kteří obnovili lesní bohatství a dali místním práci v plátenické manufaktuře v Janovicích, v obnovených dolech a hutích, ačkoli území ohrožovaly války s Prusy. K zásadním změnám došlo v průběhu 19. století, kdy vznikl rýmařovský okres a region i továrny spojila se světem železnice (1878). Rozvíjí se průmysl dřevozpracující, textilní (hedvábí, plátno, bavlna, juta, krajky, prádlo), kožařský, potravinářský, strojírenský a modernizuje se průmysl hutní a kovozpracující, ačkoli dolování zvolna ustalo.

Další zlom představovala hospodářská krize a nástup Hitlera v Německu. Rýmařovsko se po Mnichovu stalo součástí nacistické Německé říše, Jeseníky územím koncentráků a zajateckých táborů. 7.5.1945 obsadily oblast po krátkém střetnutí sovětské jednotky a území se vrátilo zpět k československému státu. Na základě Benešových dekretů došlo v letech 1945-47 k odsunu Němců. Noví čeští osídlenci se museli vyrovnat s obtížným klimatem, stagnující dopravou i dlouhodobým nedostatkem potravin. V letech 1945-48 se snažili noví příchozí udržet aspoň část průmyslu v chodu, ale následující půlstoletí izolace od světových odbytišť a nezdravá centralizace zlikvidovaly celé průmyslové obory i kvetoucí dobytkařství. Vývoj sociální i ekonomické situace v druhé polovině 20.století, zejména jeho posledního desetiletí, byl poznamenán a předurčen vývojem politického a společenského klimatu v celé zemi. Po pádu komunistického režimu dochází k významnému rozvoji ve všech oblastech – v kultuře (obnoveno původní městské muzeum a založeno nové na Kapličkovém vrchu v Malé Morávce, v Rýmařově se objevily již tři umělecké galerie a další fungují na Sovinci a v Jiříkově), školství (vzrostl počet středních škol a množství učňovských oborů, vysokou úroveň udržuje základní umělecká škola), rozvoj na sportovním poli (cykloturistika, umělý led na hokejovém hřišti a vynikající zimní běžecké a sjezdové tratě v Karlově i na Pradědu). Stručná historie jednotlivých obcí je nastíněna v následující tabulce.

Tabulka 1 Stručný náhled do historie jednotlivých obcí Rýmařovska

Obec	Heraldika	První zmínka /založení	Nástin historie
Břidličná		1492	<p>Léno olomouckého biskupství, původní název Frýdlant nad Moravicí (do 5.5.1950), za Uherských válek městečko zaniklo ⇒ znovu osídleno v r. 1573.</p> <p>Na počátku 19.st. velký rozvoj ⇒ 1.lékař, pošta, Frýdlantská přádelna lnu,... 9.10.1938 je Frýdlant obsazen německým vojskem a připojen k Třetí říši, po osvobození (7.5.1945) postupně odsunuto německé obyvatelstvo 28.9.1973 je Břidličné navrácen statut města.</p>
Dětrichov nad Bystřicí		1317-1318	<p>Původně lenní ves pod správou olomouckého biskupa Bruna ze Schauenburgu.</p> <p>Před r.1410 připadla ves ke Šternberskému panství až do zrušení vrchnost. správy v pol. 19.st., v latin. originálu Ditrichowa Lhota, německy Dittersdorf na počátku 20.st. lehl popelem celý obecní archiv ⇒ málo materiálů a podkladů.</p> <p>Asi 5 km jižně se nachází osada Krahulčí (Sperbersdorf) - původně čistě německá obec, od r.1850 patřila jako samostatná ves pod okres Šternberk, od r.1945 mění název na Krahulčí a r.1960 se stává osadou obce Dětrichov.</p>
Dolní Moravice		1258	<p>První zmínka o obci je již z roku 1258, kdy náležela k panství Sovinec; místo robot platili moravičtí raději poplatky, které si vymohli za Jana z Bozkovic (přibližně roku 1573).</p> <p>Obec byla r.1709 postižena povodní, r.1713 -1715 morem a 5.7.1916 větrnou smrští s krupobitím.</p> <p>Obyvatelé pracovali převážně v zemědělství, v 17.st. výroba děl, r.1712 zde byla papírna, pila, olejna. V obci byla dědičná rychta. Škola se uvádí již r.1599.</p>

Obec	Heraldika	První zmínka /založení	Nástin historie
Horní Město		okolo 1351	<p>Horní Město - na území se dříve nacházely doly na stříbro, v r.1398 se zde rozkládala osada Hankštejn; obec založena jako svobodné královské horní město v r.1580 za císaře Rudolfa II.</p> <p>Skály - stará hornická osada, která se uvádí v listinách už v r.1398.</p> <p>Stříbrné Hory (1542)- dříve Najfung, také stará hornická osada (těžilo se stříbro).</p> <p>Ferdinandov - osada obce Stříbrné Hory, založena r.1755 hrabětem Ferdinandem Harrachem pro své kolonisty z Krušných Hor; r.1965 zrušena</p> <p>Rešov - existovala už před rokem 1350, leží zde NPP „Rešovské vodopády“</p> <p>Dobřečov – obyvatelé se živili dolováním železné rudy, prací v lese a pastevectvím, v současné době spíše rekreační oblast.</p>
Jířkov		1299	<p>V současné době se obec skládá z šesti místních částí: Jířkov, Sovinec, Křížov, Těchanov, Kněžpole a Valšův Důl.</p> <p>V Sovinci se nachází nejrozsáhlejší hradní komplex v Nížkém Jeseníku, gotický hrad Sovinec. Sovinečtí patřili až do 16.st. k nejvýznamnějším moravským panským rodům.</p>
Lomnice u Rýmařova		po r.1230 (1317)	<p>Vznikla spojením obcí Lomnice u Rýmařova a Tylov ⇒ k r.1351 se o nich zmiňuje listina papeže Klimenta VI. radící obce k biskupství v Litomyšli</p> <p>r.1474 při tažení od Olomouce k Opavě byly obce vypáleny a obyvatelstvo vyvražděno.</p> <p>R.1550 nastala obnova obcí dosídlením německými luteránskými rodinami z okolí Otmuchowa v dnešním jižním Polsku.</p> <p>1939-1945 byl tady zajatecký tábor pro převážně sovětské, ale i polské a francouzské válečné zajatce (v otřesných podmínkách zemřelo okolo 400 osob).</p> <p>Téměř všichni Němci byli v r.1946 odsunuti - až na několik rodin antifašistů.</p>

Obec	Heraldika	První zmínka /založení	Nástin historie
Malá Morávka		13. – 14. st.	<p>První písemná zmínka je až z roku 1524.</p> <p>Především se zde těžila železná ruda.</p> <p>Postupně rostl počet obyvatel, nových hutí i hamrů - přímo u zdrojů surovin, železa, dřeva a vody (o existenci dolů vypovídají archivní záznamy z počátku 17. st.).</p> <p>I.pol.18. st. ⇒ výrazná stavební činnost a prosperita drátoven, staletá činnost hutí poznamenala tvář zdejšího údolí ⇒ kupily se tu dlouhé a široké haldy strusky, vysoké až několik metrů, v 19.st. se dolování postupně omezovalo, v 70.letech 19.st. tato činnost zcela ustala.</p> <p>Po 2.sv. válce bylo německé obyvatelstvo povětšinou odsunuto, o bydlení ve starých roubených chalupách nebyl mezi Čechy velký zájem.</p>
Malá Štáhle		kolem r. 1540	<p>Založena Josefem Pňovským na Sovinci.</p> <p>Silně zde zasáhla třicetiletá válka, také období po vestfálském míru nebylo klidné ⇒ procházející vojska drancovala a ochuzovala obyvatelstvo.</p> <p>1661 - 1663 zhoubný mor a pak hrozný hlad.</p> <p>Po Mnichově - 8. října 1938 - byla Malá Štáhle obsazena hitlerovskými okupanty, později odsun Němců.</p>
Rýmařov		1351	<p>Obyvatelstvo se živilo převážně zpracováním železných rud a zlata</p> <p>třicetiletá válka byla obdobím stálého drancování, mordů a epidemií, jež způsobily smrt nejméně třetině obyvatel.</p> <p>V 1.pol.18.st. v Janovicích nejvýznamnější plátenická manufaktura rak. říše, 1790 ⇒ celé město vyhořelo, díky vlně solidarity po celé Moravě a díky pomoci vrchnosti vzniklo nové městečko v duchu klasicismu a empíru, po 1.sv. válce čs. vláda potlačila snahy o připojení oblasti k Německu ⇒ národnostní problémy ovšem přetrvávaly a hospodářská krize 30. let je ještě podnítila. Německá armáda obsadila Rýmařov 8.10.1938 což vedle exodu českého obyvatelstva znamenalo i likvidaci židovské menšiny, po válce následné vysídlení německého obyvatelstva.</p>

Obec	Heraldika	První zmínka /založení	Nástin historie
Ryžoviště		1190 x 1256	<p>Mezi daty založení 1190 a 1256 je rozpor ⇒ žádný archeologický důkaz ani listina.</p> <p>1269 - stanovena místa pro ryžování zlata v Ryžovišti,</p> <p>1318 - povýšení na město - náleželo tenkrát k biskupství Olomouc,</p> <p>1350 - hlízový mor, tenkrát vymřely ¾ obyvatelstva,</p> <p>1490 - dobré časy pro doly a ryžoviště zlata ⇒ dostatek práce a dobré výdělky.</p> <p>1492 - přiřazeno pod Sovinec, hospodářský rozmach města,</p> <p>1536 - pan Pešek Pňovský ze Sovince udělil významná privilegia ⇒ zaručené důležité svobody, např. výčep vína (proti určité dani), výčep piva (34 domů mělo právo čepovat pivo), rybolov v tekoucích vodách bez daňových poplatků, ...</p> <p>1543 – podruhé hlízový mor, celá vesnice vypálena.</p>
Stará Ves		13. stol.	<p>Patřila do Rabštejnského panství ⇒ v době uherských válek osada zanikla, r.1480 vybudována Janovická tvrz a hrad Rabštejn zpustl.</p> <p>Obec měla vždy vazbu na těžbu a dolování rud, později se zde usídlili uhlíři, kteří pálili dřevěné uhlí pro místní hutě.</p> <p>Důležitým je r.1601 ⇒ Ferdinand Hofman povolal na janovické panství císařského lesmistra a nastal obrat v lesním hospodářství k cílevědomému využití a obnově ohromného lesního panství ⇒ nastalo budování milířů, na vodních tocích budování záchytných přehrad pro splavování dříví na staroveskou pilu, též došlo k vybudování úzkokolejné železnice pro dovoz dříví.</p> <p>Velký rozvoj po r. 1721, kdy převzal panství Alois Harrach a později Ferdinand Harrach ⇒ za jejich doby nastal rozvoj v oblasti tkalcovství a zpracování textilu.</p>

Obec	Heraldika	První zmínka /založení	Nástin historie
Tvrdkov		13. stol.	<p>Vznik obcí Tvrdkova, Rudy a Mírotínku úzce spjat s mocným rodem Bludoviců.</p> <p>První písemná zmínka: Ruda - 1348, Tvrdkov – 1349, Mírotínek – 1381, původně slovanské osídlení ⇒ postupně německá kolonizace, po "bitvě na Bílé Hoře" germanizační proces ⇒ r. 1946 vysídlení německého obyvatelstva.</p> <p>Od počátku existence obce se lidé živili zemědělstvím ⇒ na málo výnosné půdě se pěstovalo žito, oves a len, rozšířeno bylo i včelařství a v okolí Rudy se úspěšně těžila zlatá, stříbrná a železná ruda.</p>
Velká Štáhle		první zmínky dle kronik datovány mezi 11. a 13. st.	<p>První listinné záznamy v českém jazyce jsou až z r.1492.</p> <p>Byly zde časté požáry, povodně, morové epidemie, neúrody a nevídané návštěvy vojsk při nesčetných válkách, nevyhnula se ani inkvizičním procesům s tzv. čarodějnicemi.</p> <p>Obyvatelé obce se živili původně zemědělstvím, těžbou rud, zlata a břidlice.</p> <p>V r.1876 až 1885 přes obec vybudována železnice Rýmařov-Valšov.</p> <p>Po vyhlášení ČSR závody v obci postiženy oddělením od mateřských závodů ve Vídni ⇒ ztráta odbytového trhu Rakouska-Uherska ⇒ především firma na výrobu krajek Damböck vystřídala několik majitelů a po dlouho trvající stávce se již většího rozkvětu nedočkala.</p> <p>1946 odsun Němců, osidlování ⇒ obyvatelstvo české, slovenské, i rumunské národnosti.</p> <p>1964 sloučena se střediskovou obcí Břidličná, 1990 ⇒ opět samostatná.</p>
Václavov u Bruntálu		1950 sloučením dvou samostatných vsí	<p>Vznik 1950 sloučením dvou samostatných vsí – Horní a Dolní Velkruby současně přejmenované na Dolní a Horní Václavov.</p> <p>Dolní Václavov - do r.1385 se nazývala Nikolsaus ⇒ ves spadala pod svrchovanost opavsko-hlučinského vévody Mikuláše III., od 1.10.1405 ⇒ název Nieder Vildgrub, do r.1945 obydlena pouze německým obyvatelstvem.</p> <p>Horní Václavov - v r. 1384 až 1390 připadla do vlastnictví opolského vévody Vladislava, r.1405 vévodovi Mikuláši; do r.1385 název Alde Viltgrub.</p> <p>1474 - vsi se zmocnil český a uherský král Matyáš Korvín.</p>

1.2. PAMÁTKY A ZAJÍMAVOSTI

Rýmařov

Nejvýznamnější památky na území:

- Socha sv. Jana Nepomuckého na nám. Míru - zapsáno do státního seznamu před r.1988, památkou od 3.5.1958, barokní sochařská práce Severina Tischlera z roku 1733.
- Sloup se sochou P. Marie – „Mariánský sloup“, zapsáno do státního seznamu před r.1988, památkou od 3.5.1958, velmi hodnotná socha Panny Marie Neposkvrněné od Františka Lablose z roku 1683, na soklu se znaky Hoffmannů z Grunbuchlu a Dietrichsteinů.

Ostatní památky ve městě:

- Chráněná archeologická památka Hrádek na Pivovarské ulici – zřícenina nejstaršího středověkého opevněného sídla Rýmařovska (pol. 13. stol.-1405), nyní je zde umístěna část geologické expozice Muzea Rýmařov pod názvem Vývoj hornin Jesenicka.
- Farní kostel sv. archanděla Michaela - často představována trojlodní architektura s gotickým jádrem, upraven v roce 1609, v roce 1688 přistavěna Růžencová kaple.
- Filiální kostel Navštívení Panny Marie, zvaný V Lipkách - mimořádně hodnotná barokní architektura místního stavitele Friedricha Höslera z roku 1711 - 1715 s velmi kvalitní freskovou výzdobou Ferdinanda Nabotha a Jana Kryštofa Handkeho. Před kostelem se nachází socha Panny Marie Vítězné - barokní plastika z roku 1774 a skupina Ukřižování, zajímavá lidová práce z roku 1812.
- Budova římsko-katolické fary - renesanční architektura s původními klenbami z r.1542.
- Budova radnice - prvky od gotiky po klasicismus, převládá raně barokní sloh z let 1667-70, poslední úpravy na budově proběhly po požáru města r. 1790 a v letech 1991-1994.
- Harrachovský Zámek v Janovicích u Rýmařova - rozsáhlé šlechtické sídlo, původně renesanční tvrz z let 1520 - 1530, přestavěná na konci 16. století na zámek, raně barokní přestavba istrijským stavitelem Alessandrem Cannevaem r.1662 -1663 a dostavěna v pozdně barokním stylu Gottfriedem Weisserem v letech 1763 -1765 a upravená v 19. až 20.st. Zámek není volně přístupný pro veřejnost. Součástí komplexu je též zámecký park, torzo bývalého severského arboreta.

- V části Jamartice - farní kostel Narození Panny Marie z konce 18.st. a dřevěná starokatolická zvonice (19.st.) s neogotickými prvky.
- Městské muzeum v Rýmařově - přehled o historickém vývoji a geologii Rýmařovska, nabízí neobyčejně významný soubor hmotných nálezů od 13.-16. stol., geologickou sbírku s doklady o středověkém a novověkém dolování a unikátní soubor hedvábných brokátů protkávaných zlatem a stříbrem. Součástí muzea je též Galerie Octopus, která vystavuje výtvarná díla nejvýznamnějších českých a moravských autorů, ale i regionálních a zahraničních výtvarníků. Ve vstupní části muzea je umístěn městský pranýř z r.1680.

Břidličná

- Kostel Tří králů – jednolodní renesanční římskokatolický kostel z roku 1577. Ve středu náměstí se nachází barokní socha sv. Jana Nepomuckého (1766).
- Břidlicová jezírka – soustava jezer, která vznikla v zatopených lomech nedaleko Břidličné. Jsou zde informační tabule o historii a pověstech, a také o fauně a flóře jezírek.
- Krytý plavecký bazén se saunou – bazén velikosti 25 m včetně brouzdaliště pro malé děti a dvou finských saun.

Malá Morávka a Karlov pod Pradědem

- Mnohé z chalup jsou zapsány jako památky lidové architektury a část obce je vyhlášena jako vesnická památková zóna.
- Schindlerova stodola – stodola byla postavena v roce 1937 místním tesařem pro rodinu pana Schindlera, který se zabýval zemědělstvím a měl v úmyslu stát se hoteliérem. Je originální svojí střechou, nejen pseudogotickým tvarem, ale zejména pojetím konstrukce. Stodola je součástí vesnické památkové zóny Malá Morávka.
- Zděná kaple na Kapličkovém vrchu se vzácnými nástropními malbami z roku 1800. V kapli se nachází Muzeum Kapličkový vrch, které bylo založeno v září roku 1994. Od roku 1996 má muzeum svou stálou expozici. Hlavní částí je kolekce vykopávek pocházejících přímo z Kapličkového vrchu, a také ze zdejších štol.
- Kostel Nejsvětější trojice – zděná jednolodní budova postavená v letech 1790 – 1793.
- In-line a cyklo okruh v Karlově pod Pradědem - možné využít pro cyklistiku, in-line bruslení, procházky, ale i kondiční trénink na venkovních posilovacích strojích.

V zimě se pak okruh mění na běžecký s pravidelně udržovanou stopou. Celý areál je řešen bezbariérově.

- Lyžařské areály – Malá Morávka a Karlov pod Pradědem je historicky známá jako centrum sjezdového i běžeckého lyžování. Na tomto území naleznete dohromady více jak 12km vzájemně provázaných sjezdovek pro nejmenší, ale i pro nejnáročnější lyžaře. Lyžařské areály prochází neustálými inovacemi a drží zde krok s konkurencí v rámci ČR

Stará Ves - Žďárský Potok

- Soubor lidové architektury s dochovanými, převážně roubenými stavbami a technickými památkami - náhon pro elektrárnu u Anenské huti. Část obce je vyhlášena jako vesnická památková zóna.

Ostatní památky v obci Stará Ves:

- Hrad Rabštejn - založen přibližně v 90. letech 13. st. Hrabišem ze Švábenic. Starší správní centrum rabštejnského (janovického) panství. Od r. 1583 dědičným majetkem Hoffmannů z Grünbüchlu, 1643-50 obsazen Švédy, později opravován jako protiturecká pevnost. V 18.st. pustý, nyní ruina na skalním útesu, která slouží horolezcům jako cvičný terén.
- Socha sv. Jana Nepomuckého na Potočné ulici - barokní plastika z pozdní doby 18. st., v současné době po komplexní restauraci.
- Lyžařský areál - součást chráněné krajinné oblasti Jeseníku, nabízí v zimě denní i noční lyžování na trase dvou sjezdovek, v celkové délce 1100m. Na své si přijdou začátečníci i pokročilí lyžaři

Dětrichov nad Bystřicí

- Kostel sv. Jiří - původně dřevěný, 1766 - 1767 nahrazen kamennou stavbou s oltářním obrazem od Jana Amlera ze Šternberka, vybaven pozdně barokními varhany v šesti mutacích, které postavil A. Steinunger z Andělské Hory počátkem 19. století.
- Mokřiny u Krahulčí – je přírodní rezervace v katastru obce Dětrichov nad Bystřicí, necelý kilometr severozápadně od vsi Krahulčí. Důvodem ochrany jsou mokřadní ekosystémy v nivě Trusovického potoka s výskytem chráněných mokřadních druhů rostlin v početných populacích. Nachází se zde bohatá populace kriticky ohroženého druhu starčeku bahenního.

Dolní Moravice

- Filiální kostel Sv. Jakuba st. z r. 1351 s renesančním kněžištěm a věží z roku 1593.
- Pilíř Svaté trojice - barokní sochařská práce z roku 1752.
- Socha Immaculaty z roku 1764 nebo most švédského typu.
- Důlní komplex na stříbrnosný galenit rozfáraný do hloubky sta metrů je největším historickým dolem svého druhu na Severní Moravě.
- Domy a chalupy lidové architektury z poloviny 19.století.
- Pramen minerální vody – nedaleko silnice od Rýmařova na Karlovu Studánku je u Moravického potoka přístřešek se zdrojem Moravické kyselky. Zmínka o kyselce je již z r. 1689, kdy se ve farních spisech může dočíst o svatém obrazu u kyselky. Voda je železitá, což je vidět na desce, po které voda odkapává.

Zajímavosti v Dolní Moravici:

- Vyhlídková věž v Nové Vsi – šestipatrová osmiboká vyhlídková věž (železobetonový tubus obložený modřínovým dřevem s točitým ocelovým schodištěm), je vysoká 31,3 m. Nabízí krásné výhledy např. na Rýmařovsko, Bruntálsko, hlavní hřeben Hrubého Jeseníku, Slezskou Hartu, Velký a Malý Roudný, při dobré viditelnosti se dohlédne až do Beskyd a Vysokých Tater.
- Skanzen Jesenicka – expozice zaměřená na historii dobývání a kutání nerostných surovin na Jesenicku.

Horní Město

- Kostel sv. Marie Magdaleny (1611 – 1612) - Postavil Ondřej Hofmann z Grunbiichlu a Střekova. Zvláštností jsou dva chory nad sebou, protažené lodí až k bočním oltářům - celé dřevěné, zdobené ornamenty, s výjevy z křížové cesty. K presbytáři kostela byla přistavěna roku 1741 kaple sv. Anny - rotunda se třemi oltáři, s kopulí, kterou vymaloval (freska) v roce 1746 uničovský malíř Ignác Odrlický. Ve dvacátých letech po 1. světové válce byla kaple nevhodně přemalována a čeká na obnovení původní fresky.
- Filiální kostel svatého Václava ve Skalách – dřevěný, podle pověsti postaven svobodnou slečnou Sidonií Heidenreichovou. Nynější kostel byl postaven v r. 1812.
- Kaple ve Stříbrných Horách (1769-1773) - hlavní oltář neogotický, vyřezán z třešňového dřeva v roce 1897 místním tkalcem Klestilem, vyzdoben figurkami 12 apoštolů.

- Kostel sv. Kateřiny v Rešově – původně dřevěný, oltářní obraz namaloval J.K.Handke, některé postavy na obraze namalovali jeho žáci.
- Rešovské vodopády - přírodní chráněná památka od r. 1989, v roce 2013 byly vyhlášeny Národní přírodní rezervací. Četné vodní kaskády říčky Huntavy v malebné kaňonovité soutěsce.
- Hornická stezka a hornické muzeum v přírodě – jsou zde umístěny čtyři repliky starých důlních zařízení, dále informační tabule, které obsahují povídání o dolování, hornících, starých důlních zařízeních, apod.

Jiříkov

- Sovinec - nejrozsáhlejší hradní komplex v Nížkém Jeseníku, první zmínka z r.1318 – obranný hrad, založen pány ze Sovince. Během okupace zde byli věznění francouzští zajatci, po kterých se zachovaly nástěnné malby. Z úprav v 19.st. je cenná stavba pozdně empírového kostela sv. Augustina, ve kterém se každou poslední neděli v měsíci konají mše. Hrad je dějištěm šermířských utkání, rozmanitých kulturních akcí seznamujících s historií hradu a dobovými zvyklostmi.
- Kostel sv. Michala z roku 1605 s renesanční věží.
- Pradědova galerie U Halouzků v Jiříkově – galerie se rozkládá na rozloze 8 ha. Během prohlídky je možné zhlédnout 450 vyřezaných plastik zvířat a mezi hlavní dominanty galerie patří bezesporu v ČR největší socha „vládce Jeseníků“ Děda Praděda, která je 10,4 metů vysoká a váží 15 tun. Další významnou částí galerie je betlém, který obsahuje přes 240 figur a neustále se rozrůstá. Lze obdivovat také obří dřevěný obraz Děda Praděda a jeho říše. Všechny tři zmíněné dominanty jsou zapsány do české Guinnessovy knihy rekordů. Každoročně jsou zde pořádány řezbářské dny, jichž se účastní i řezbáři ze Slovenska a Polska.

Lomnice

- Goticko-renesanční kostel sv. Jiří a u něj společný hrob a památník rudoarmějců, jeden z největších zajateckých hřbitovů na Moravě.
- Minimuzeum – netradiční pohled do života historické vesnice nabízí malé muzeum v areálu místní Ekofarmy.
- Rybářství Tylov (poblíž vodní nádrže Slezská Harta) – je zaměřeno na agroturistiku. Rybářství chová pstruha duhového a siven amerického a návštěvníkům nabízí vlastnoruční chytání se zapůjčeným či vlastním rybářským načiním.

Malá Štáhle

- Venkovský kostelík z r.1759 se zachovanou lidovou malbou na skle - 13 obrázků křížové cesty.
- Vodní mlýn.
- Muzejní expozice v budově „Obecního domu“ – exponáty, které si je možné prohlédnout, jsou nejrůznější předměty úzce spjaté s místní tírnou lnu, najdeme zde poutavé čtení o obci, historické fotografie obce, školy, továrny a mnoho dalšího.

Ryžoviště

- Kostel sv. Jana Křtitele (1560) - do současného románského slohu s bohatou vnitřní výzdobou byl přebudován v roce 1758.
- Lafayettův dům - v roce 1792 byl v Ryžovišti zajat uprchlý J.V. Lafayette, vrchní velitel francouzské armády , který byl v tomto domě uvězněn a následně převezen na hrad Sovinec.
- Socha sv. Panny Marie Immaculaty (1733) postavena sochařem Winterhalder a v roce 1880 přemístěna na základní zeď vyhořelé radnice ve středu obce. Poslední oprava byla provedena v letech 2001.
- Odpočívadlo na Kopci Výšina (682 m n. m) – přes odpočívadlo vede naučná stezka Břidličná – Ryžoviště, na které se nachází 6 naučných tabulí s námětem o historii, rýžování zlata a přírodních zajímavostech

Tvrdkov

- Tvrdkov - barokní kostel sv. Antonína Paduánského z roku 1784 a socha Panny Marie Immaculaty z roku 1848.
- Ruda - ojedinělá barokní křížová cesta z 18.st. - křížová cesta se 14-ti zastaveními vede od úpatí až po vrcholek Křížového vrchu. Na úpatí křížové cesty se nachází kostel Panny Marie Sněžné z roku 1758.

Velká Štáhle

- Kostel Nejsvětější Trojice postaven v pozdně gotickém slohu (1576-1606) Janem Kobylkou z Kobylího.
- Původní budova nádraží z roku 1885.

- Památná lípa českobratrská – byla zasazena mezi roky 1620 – 1720 českými bratry, kteří po bitvě na Bílé hoře před pronásledováním jezuitů a Habsburků, opouštěli vlast českou a v místech jejich odpočinku sázeli lípy jako symbol české vlasti.

Václavov u Bruntálu

- Kostel (1754) postaven na místě dřevěného kostela z 16. stol. (Dolní Václavov).
- Farní kostel neposkvrněného početí Panny Marie (1755) - pozdní barokní styl a socha sv. Jana Nepomuckého z doby vrcholného baroka - chráněná památka, (Horní Václavov).

1.3. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

1.3.1. Ovzduší

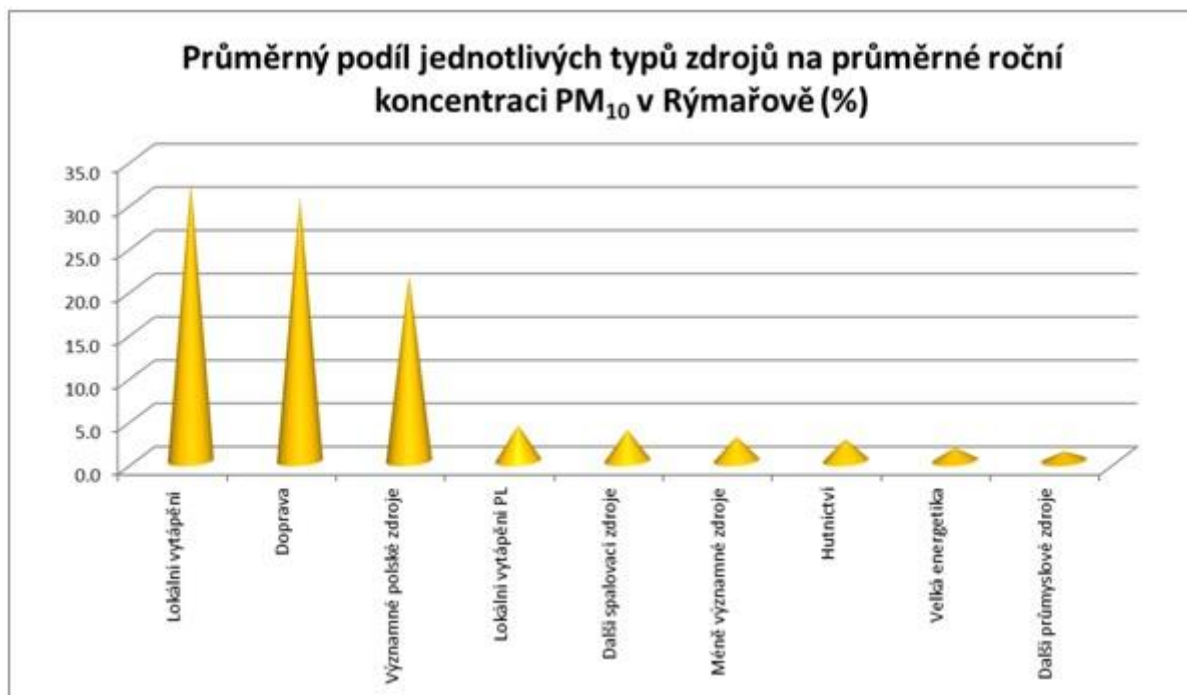
V období listopad 2013 až prosinec 2014 prováděl Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě v rámci projektu „Aktualizace a digitalizace databáze emisí REZZO I – IV za účelem zjištění podílu jednotlivých zdrojů na emisní situaci v Moravskoslezském kraji“ odběry a rozborů vzorků i v Rýmařově, na ulici 8. května.

Škála sledovaných škodlivých látek vázaných na prachové částice různé velikosti – řada těžkých kovů, polycyklické aromatické uhlovodíky – byla volena tak, aby bylo možno stanovit nejen míru znečištění ovzduší, ale zejména podíl jednotlivých zdrojů. Pro objektivizaci byly zároveň sledovány meteorologické údaje, hlavně směr a síla větru.

A výsledky byly překvapující. Obecně totiž panuje názor, že kvalita ovzduší je na Rýmařovsku dobrá a že hlavními zdroji znečištění jsou průmyslové objekty. Výsledky však jednoznačně potvrdily, že největším zdrojem jsou lokální topeniště (zastaralé kotle na uhlí či dřevo), jejichž podíl v topné sezóně dosahuje až 55% (v průměru za rok pak 32,3%). Druhé místo s průměrným podílem 30,6% pak zaujímá doprava, zejména v blízkosti frekventovaných komunikací.

Ke znečištění významně přispívají i polské zdroje a to jak průmyslové (21,5%), tak lokální topeniště (4,1%). Menší podíly pak tvoří teplárny (1,5%), hutnictví (2,5%) a další průmyslové zdroje (1,1%).

Tabulka 2 Odhad podílů skupin znečišťovatelů na průměrné roční koncentraci PM10 v Rýmařově

Z těchto objektivní údajů vyplývá, že i když je ovzduší v Rýmařově v základních ukazatelích (NO_x, SO₂) čistší, než v průmyslových aglomeracích, u polévatého prachu s obsahem řady škodlivých a karcinogenních látek, to ani zdaleka neplatí. Na vině jsou zastaralé kotle na pevná paliva a používání nevhodných paliv.

Problematika ovzduší byla řešena i v rámci místního šetření. U většiny obcí bylo uvedeno, že vnímají mírné znečištění ovzduší, a to především v zimě. Původem znečištění bývá vytápění domácností, u obcí ležících na dopravním tahu také znečištění z aut. Uváděn byl také průmysl a zemědělství. Toto se týká obcí Břidličná, Dolní Moravice, Horní Město, Malá Štáhle, Rýmařov, Ryžoviště a Velká Štáhle.

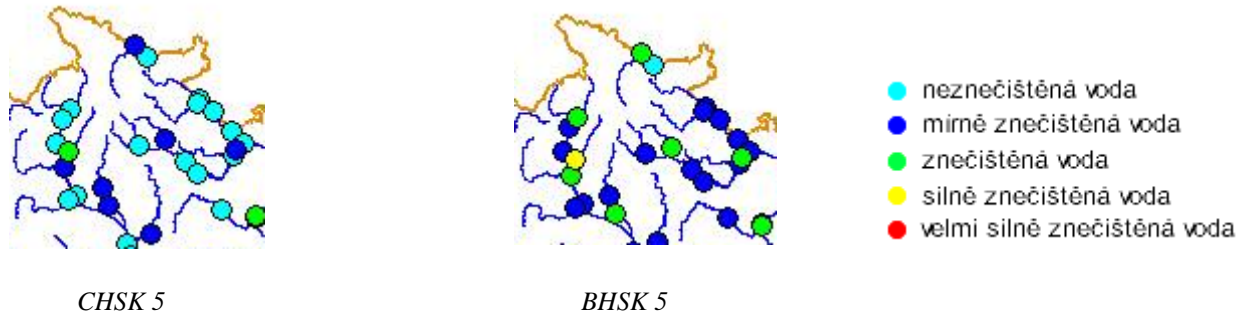
Problematika zápachu je uváděna pouze v Břidličné ze zemědělství a v Dolní Moravici z vytápění domácností. Jinde problémy se zápachem uváděny nejsou.

1.3.2. Voda

Na Rýmařovsku se díky jeho poloze nachází pramenné oblasti několika menších toků, které území poté záhy opouštějí. Největší místní řekou je Moravice, která pramení v NPR Praděd. Dalšími významnějšími toky jsou Oslava, která odvádí vodu z jižní části území do řeky Moravy, Huntava s Rešovskými vodopády pramenící ve Skalském rašeliništi nebo Podolský potok protékající Rýmařovem.

Dle ukazatelů jakosti vody BSK-5 a CHSK 5 (biologická a chemická spotřeba kyslíku za 5 dní) je voda v řekách Moravici a Oslavě neznečištěná až mírně znečištěná (v místech, kde opouštějí území mikroregionu) – viz obrázek.

Obrázek 1 Jakost vod na tocích mikroregionu Rýmařovsko (www.chmi.cz - 2005)

Vodní režim

Vodní zdroje v území Rýmařovska zasahují převážně do povodí Odry a z menší části (jihozápad) do povodí Moravy. Oblast povodí Odry na území ČR leží na rozhraní systémů Hercynského a Alpinského. Do oblasti povodí zasahují tři provincie – Česká vysočina, Středoevropská nížina a Západní Karpaty. Subprovincie Vněkarpatské sníženiny rozdělují morfologicky povodí na východní a západní část. Zájmová oblast náleží k západní části, kterou tvoří Jesenická oblast s celky Rychlebské hory, Vidnavská nížina, Žulovská pahorkatina, Zlatohorská vrchovina, Hrubý a Nízký Jeseník.

Oblast povodí Odry na území České republiky zasahuje z hlediska regionální geologie do obou jejích základních geologických jednotek – Českého masivu i Západních Karpat. Převážná část povodí Odry je situována v moravskoslezské oblasti Českého masivu (moravikum a silesikum), v její severní části označované jako jesenický blok.

Zvláštním geologickým znakem jsou postglaciální rašeliniště na plochých hřbetech Hrubého Jeseníku nebo ojedinělé krasové jevy v drobných čočkovitých polohách krystalických vápenců různého stáří a v plošně omezeném druhohorním štramberském vápenci.

Větší část povodí patří k územím s vysokým množstvím ročních srážek (horské oblasti přes 1 000 mm). Celkový odtok je proto relativně velký, ale velmi nerovnoměrný, protože petrografický charakter hornin většiny území je nepříznivý pro akumulaci podzemní vody. Horniny krystalinika, devonu a kulmu s relativně nízkým zvětralinovým pláštěm prakticky nemají průlinovou propustnost, horniny karpatského flyše jen v omezené míře (oběh

podzemních vod je omezen soustavným výskytem pelitických vložek). Pouze kvartérní a některé terciérní sedimenty obsahují významnější akumulace průlinové podzemní vody. Kvartérní sedimenty však pro malou kapacitu nemohou vyrovnávat odtok povrchové vody z území, neogenní sedimenty jsou v naprosté většině situovány pod stávající erozní bází, jejich svrchní polohy jsou nepropustné a rovněž výrazně povrchový odtok neovlivňují. Část povodí má výrazný nedostatek podzemních vod a značné množství sídel proto zajišťuje potřebu vody z vodárenských nádrží prostřednictvím skupinových vodovodů. Podzemní vody krystalinika a devonu jsou převážně měkké, kalcium-bikarbonátového typu, vody karpatského mezozoika a terciéru jsou smíšené (natrium-bikarbonátové a kalcium-sulfátové s infiltračními kalcium-bikarbonátovými vodami).

V povodí Odry lze vymezit dvě hydrologicky odlišné oblasti podmíněné geologickou stavbou, oblast jesenickou a beskydskou. Celkově je povodí tvořeno převážně spíše menšími toky a jeho říční síť prodělala dlouhý a složitý vývoj ovlivněný i kolísáním klimatu ve čtvrtohorách. Nivní říční trati s výplní starých říčních sedimentů se nacházejí zvláště na dolním toku Odry a Opavy, jsou významným zdrojem kvalitních šterkopísků a tvoří zčásti rezervoáry podzemní vody. Jinak ale zbývající část povodí proti jiným oblastem ČR je na podzemní vody poměrně chudá. Jesenická a beskydská část povodí mají odlišný i charakter říční sítě. Liší se tedy nejen orograficky, geologickým stářím a geomorfologickým vývojem, ale i klimatickými a hydrologickými poměry. Specifické odtoky v jesenické oblasti dosahují v horských oblastech s ohledem na výši srážek, morfologické poměry, poměr zalesnění aj. hodnot i přes $30 \text{ l}\cdot\text{s}^{-1}\cdot\text{km}^{-2}$, směrem k východu s poklesem nadmořské výšky i srážek klesají na hodnoty $5 - 10 \text{ l}\cdot\text{s}^{-1}\cdot\text{km}^{-2}$, v nížinách Opavy až ke $3 \text{ l}\cdot\text{s}^{-1}\cdot\text{km}^{-2}$.

Významnými toky na území jsou Bílá Opava, Moravice, Podolský potok, Oslava, Bělokamenný potok, Volarka, Kotelný potok, Stříbrný potok, Mlýnský potok, Staroveský potok, Novopolský potok, Lučina, Strálecký potok, Stránský potok, Těchanovský potok, Teplička, Tvrdkovský potok, Slatinný potok, Splávký potok, Albrechtický potok, Poličná, Sítka, Huntava a další.

Na území Rýmařovska se nenachází významnější vodní plochy, jde převážně o malé vodní plochy, např. Břidličný rybník, přírodní nádrž Bahňátko, Tvrdkovská přehrada, zrenovovaný rybník v Rýžovišti, rybník ve Václavově,...

Na území obcí Horní Město, Malá Morávka, Rýmařov a Tvrdkov se nachází vodní zdroje. Ochranná pásma vodních zdrojů jsou vyhlášena v obcích Horní Město, Jiříkov, Malá Morávka, Rýmařov, Ryžoviště, Stará Ves a Tvrdkov.

Na území obce Malá Morávka se nachází přírodní léčivý zdroj (zdroj přírodní minerální vody včetně ochranného pásma). Je zde stanoveno ochranné pásmo II. stupně pro lázně Karlova Studánka. V Dolní Moravici u Moravického potoka je zdroj Moravické kyselky, voda je železitá.

Na Rýmařovsku jsou vyhlášeny chráněné oblasti přirozené akumulace vod. Jedná se o CHOPAV Jeseníky, která zaujímá severní část území a konkrétně se dotýká území 5 obcí (Dolní Moravice, Horní Město, Stará Ves, Rýmařov a Malá Morávka).

1.3.3. Povodňová problematika

Vodní režim v krajině úzce souvisí se vznikem povodňových stavů. Podle výskytu povodňových stavů jsou stanovována záplavová území. Záplavová území jsou administrativně určená území, která mohou být při výskytu přirozené povodně zaplavena vodou. Jejich rozsah je povinen stanovit na návrh správce vodního toku vodoprávní úřad. Vodoprávní úřad může uložit správci vodního toku povinnost zpracovat a předložit takový návrh v souladu s plány hlavních povodí a s plány oblastí povodí. V současně zastavěných územích obcí, v územích určených k zástavbě podle územně plánovací dokumentace, případně podle potřeby v dalších územích, vymezí vodoprávní úřad na návrh správce vodního toku aktivní zónu záplavového území podle nebezpečnosti povodňových průtoků.

Na území SO ORP Rýmařov zasahuje záplavové území Q₁₀₀ Černého potoka, Podolského potoka a Moravice. Záplavové území Q₁₀₀ Černého potoka zasahuje do území obce Malá Morávka. Záplavové území Q₁₀₀ Podolského potoka zasahuje do území obcí Velká Štáhle a Rýmařov. Záplavové území Moravice zasahuje do území obcí Břidličná, Dolní Moravice, Malá Morávka, Malá Štáhle, Rýmařov a Velká Štáhle.

Ve všech těchto obcích zasahuje záplavové území Q₁₀₀ do zastavěného území. V těchto územích by neměly být povolovány nové stavby zhoršující průběh povodňové vlny. V již zastavěných částech obcí, kde zasahuje plocha záplavového území Q₁₀₀ je potřeba navrhnout a realizovat opatření chránící toto území. V obcích Tvrdkov a Jiříkov jsou vyhrazeny retenční prostory. V Tvrdkově se jedná o poldr Huntava – Dolní Loučka (rozloha 2,4 ha) a v Jiříkově jde o poldr Oslava – Dolní Loučka (rozloha 12,1 ha).

Stav povrchových a podzemních vod

Znečištění vod je jedním z největších environmentálních problémů současného světa. Voda transportuje živiny, ale zúčastňuje se rovněž na zprostředkování pohybu škodlivin v rámci různých ekosystémů. Důsledkem je, že může dojít ke kumulaci - nahromadění škodliviny v některé ze součástí životního prostředí. Znečištění vod je způsobováno chemickými látkami anorganického charakteru, hlavně těžkými kovy, nebo látkami organickými. Hlavním typem znečištění vod v našich podmínkách je eutrofizace – znečištění vod nadměrným obsahem živin. Odpadní vody splaškové mohou být znečištěny mikrobiálně. Významnou měrou se na znečištění vod podílí také zemědělská výroba. Problémem vody je rovněž její dosažitelnost a distribuce. Přibližně třetina toků ČR zůstává i přes výrazné zlepšení za posledních 15 let stále nadměrně znečištěna.

Z dat HEIS VÚV T. G.M. (2011 – 2013) vyplývá, že v obcích Horní Město, Rýmařov, Jiříkov, Tvrdkov a okrajově Ryžoviště jsou útvary povrchových vod s klasifikací rizikové. Vodní útvary podzemních vod, které jsou klasifikovány jako nevyhovující, jsou v obcích Malá Morávka, Stará Ves, Horní Město, Tvrdkov, Jiříkov a okrajově v obcích Dolní Moravice, Rýmařov a Ryžoviště.

Rovněž dle dat HEIS VÚV T.G.M. (2012) se na území Rýmařovska nachází zranitelné oblasti. Zranitelné území jsou taková území, kde se vyskytují:

- povrchové nebo podzemní vody, zejména využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo mohou této hodnoty dosáhnout,
- nebo povrchové vody, u nichž v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vody.

Zranitelné oblasti jsou vyhlášeny v obcích Malá Morávka, Stará Ves, Dolní Moravice, Tvrdkov, Rýmařov, Velká Štáhle, Horní Město, Jiříkov a Břidličná.

Monitoring pitné vody tedy zprávy o kvalitě pitné vody v rámci Systému monitorování zdravotního stavu obyvatelstva ve vztahu k životnímu prostředí zajišťuje Státní zdravotní ústav. V regionu jsou dlouhodobé výsledky pozitivní. Podle dotazníkového šetření mají

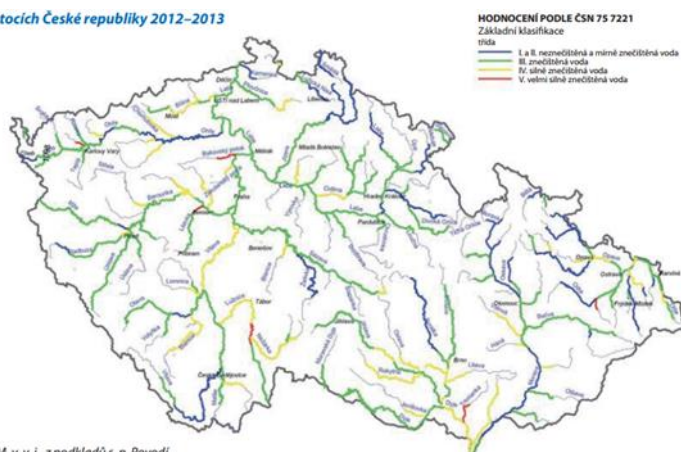
problémy s kvalitou pitné vody pouze v obci Rýmařov – místní části Stránské (není zde vodovod a hladina spodních vod je v důsledku meliorací nízká).

Kvalita povrchových a podzemních vod je negativně ovlivněna zejména vlivem smyvu půdních částic a průsaků nežádoucích chemických látek z pozemků orné půdy a vypouštěním komunálních odpadních vod bez čištění do koryta vodotečí. Potenciálním zdroji kontaminace vod jsou dále silniční a účelová zemědělská doprava či skládky.

Na základě údajů HEIS VÚV T. G. Masaryka, dostupných na internetových stránkách, se jakost vody dle ČSN 75 7221 na území oproti předchozímu období let zlepšila. Vodní toky na území Rýmařovska patří do I. a II. třídy, což je neznečištěná a mírně znečištěná voda. Nicméně pro zachování tohoto stavu je důležité neustále snižovat znečištění vody v řekách. Tohoto lze dosáhnout především dalším zvyšováním počtu obyvatel napojených na ČOV a zkvalitňování odkanalizování území.

Obrázek 2 Jakost vody v tocích v ČR

Jakost vody v tocích České republiky 2012–2013

Přírodní zajímavosti

CHKO Jeseníky

Chráněná krajinná oblast Jeseníky byla vyhlášena v roce 1969 na rozloze 740 km². Nejvyšším bodem je vrchol Praděd s nadmořskou výškou 1492 m n . m. Území je z 80 % pokryto lesy, převážně druhotnými smrčínami nebo bučinami s mozaikovitě zachovalými zbytky přírodních lesů. Nejcennější území chráněné krajinné oblasti jsou chráněna ve 4 národních přírodních rezervacích (Praděd, Šerák - Keprník, Rejvíz, Rašeliniště Skřítek), 18 přírodních rezervacích a 6 přírodních památkách. Jejím posláním je předat krajinu a přírodní dědictví v co nejzachovalejším stavu dalším generacím.

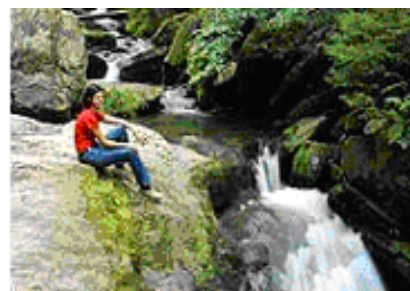
Chráněná krajinná oblast se nachází na severním okraji Moravy a české části Slezska na pomezí Moravskoslezského a Olomouckého kraje na území okresů Bruntál, Jeseník a Šumperk. Na území CHKO se nachází přibližně 30 % plochy mikroregionu.

CHKO bylo vyhlášeno výnosem MK ČSR č.j. 9886/1969.

V působnosti Správy CHKO Jeseníky jsou na území mikroregionu také národní přírodní památka Rešovské vodopády.

Přírodní park Sovinecko

Přírodní park Sovinecko se nachází na území Olomouckého a Moravskoslezského kraje, má rozlohu 19.910 ha a byl zřízen okresními úřady Olomouc, Šumperk a Bruntál v roce 1994. V rámci mikroregionu se nachází na území obcí Horní Město, Ondřejov, Rešov, Dobřečov, Tvrdkov, Ruda u Rýmařova, Mirotínek, Stránské, Těchanov, Sovinec, Jiříkov, Kněžpole a Křížov u Sovince.

Přírodní park Sovinecko se nachází v jihozápadní části Rešovské hornatiny. Okouzlit návštěvníka mohou jeho hluboká údolí a výrazné svahy, které pokrývají lesní porosty s dochovanou strukturou a dřevinnou skladbou, blízkou přirozeným porostům. Velice zvláštní a zajímavý je neobvyklý výskyt krasových útvarů v okolí Sovince.

Parkem se vinou říčky Oskava a Teplička, ale také Huntava a Sitka, na jejichž nepřístupných stráních a skalnatých srázích rostou jedle a jilmy. Na svazích v údolí Oskavy se nacházejí malé přírodní poklady, kterými jsou zachovalé komplexy kyselých bučin. V přírodním parku hnízdí na 129 druhů ptáků, mezi nimiž kraluje dnes už vzácný výr velký.

Turistickou atrakcí a přírodní zajímavostí je národní přírodní památka Rešovské vodopády, které svírá soutěska říčky Huntavy.

Přírodní park Údolí Bystřice

Hodnoty Přírodního parku Údolí Bystřice jsou zastoupeny nivou řeky s přilehlými svahy s lesními porosty se strukturou blízkou původním, se společenstvy mokřadních luk a pramenišť s řadou zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.

Na území mikroregionu zasahuje pouze v jeho jihovýchodní části na území obce Dětrichov nad Bystřicí.

Tabulka 3 Seznam přírodních parků

Název	Ochrana	Rozloha (ha)	Katastrální území	Stručný popis
NPR Praděd	NPR	2031,4 ha	Malá Morávka, Karlov	Zachovalá příroda nejvyšších poloh Jeseníků mající charakter severské tundry vzniklá spojením šesti státních přírodních rezervací Petrovy kameny, Velká kotlina, Malá kotlina, vrchol Pradědu, Divoký důl a Bílá Opava.
Skalské rašeliniště	PR	45,5 ha	Skály u Rýmařova	Rašeliniště kolem cca 11 pramenišť s řadou chráněných druhů rostlin.
Pstruží potok	PR	23,18 ha	Rýmařov	Komplex rašelinných luk a mokřadních olšin přecházejících do podmáčených smrčín.
Přírodní rezervace Franz- Franz	PR, Natura	18,79 ha	Nová Ves u Rýmařova	Podhorský smíšený les s původní populací nízko-jesenického modřínu a podzemní systém štol, kde zimují mnohé druhy netopýrů.
Přírodní rezervace Růžová	PR	24,81 ha	Janovice	Pramenné část Růžového potoka a mozaiku biotopů vázaných na vyšší hladinu spodní vody a středně vlhká stanoviště. Lokalita chřástala polního.
PR „U Slatinného potoka“	PR	5,38 ha	Rýmařov	Vlhké slatinné louky a prameniště v pramenné oblasti Slatinného potoka s řadou ohrožených druhů rostlin.
PR Mokřiny u Krahulčí	PR	3,24 ha	Dětřichov nad Bystřicí	Bohatá populace kriticky ohroženého druhu starčku bahenního v mokřadech Trusovického potoka.
Přírodní rezervace Niva Moravice	PR, Natura	41,98 ha	Dolní Moravice, Jamartice, M. a V. Štáhle, H. Václavov, M. Morávka	Niva meandrující řeky je hnízdištěm a útočištěm ptáků na hlavní střeoevropské tahové cestě.
NPP Rešovské vodopády	NPR	71,61 ha	Rešov	Největší vodopád v nízkém Jeseníku. Nachází se v údolí na horním toku říčky

Název	Ochrana	Rozloha (ha)	Katastrální území	Stručný popis
				Huntavy. V nejvyšším bodě dosahují 10m. Jsou zpřístupněny dřevěnými můstky a lávkami se zábradlím.
Přírodní památka - Morgenland	PP	1,83 ha	Malá Morávka	Slatinná louka v pramenné oblasti Černého potoka s výskytem ohrožených druhů rostlin.
PP – Štola pod Jelení cestou	PP	0,03 ha	Malá Morávka	Soustava podzemních prostor bývalého rudného dolu Šimon a Juda - zimoviště netopýrů.
Javorový vrch	Natura	83,05 ha	Malá Morávka	Povrch Javorového vrchu nese známky kutacích prací. Lokalita je součástí PP Štola Pod Jelení cestou. Významné zimoviště letounů.
Důl Ruda I	Natura	0,04 ha	Ruda u Rýmařova	Důl po těžbě malého rudného ložiska. Ústí dolu o profilu 3,5 x 2 m blízko údolí Rešovského potoka. Regionálně významné zimoviště netopýra černého.
Sovinec	Natura	2561,3 ha	H. Město, Jířikov, Ondřejov, Rešov, Ruda, Rýmařov, Sovinec, Stránské, Těchanov	Členitá hornatina se dvěma výraznými, hluboce zaříznutými údolími Huntavy a Oslavy. Nadregionálně významné zastoupení jedle, zachovalé porosty bučin.

1.3.4. Sběr a separace odpadu

1.3.4.1. Sběr a využití odpadů místními firmami v regionu

V obcích mikroregionu Rýmařovska je zaveden funkční sběr separovaného odpadu. Ne všichni obyvatelé však mají ochotu odpad třídit. Množství nádob na sběr a jejich dostupnost pro obyvatele je jedním ze základních předpokladů, jak zvýšit míru separace odpadu v obcích. Jedná se tedy zejména o snížení docházkové vzdálenosti, případně instalaci dalších sběrných

nádob (na sklo, papír...). Do budoucna je dle zákona o odpadech možno počítat i s tlakem na vyšší míru separace a využití biologicky rozložitelného komunálního odpadu.

1.3.4.2. Zlepšení nakládání s odpady

Obce jsou nositelem odpadů od občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění nádob na bioodpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Pro většinu obcí provádí svoz odpadů Městské služby s.r.o. Rýmařov. Zabezpečuje svoz jak komunálního, objemného a dle požadavku i nebezpečného odpadu podle potřeb obcí. Dále zajišťuje svoz separovaného odpadu. Smlouvy jsou nastaveny jako dlouhodobé a většinu odpadu se likviduje skládkováním mimo území Rýmařovska. Na určité období se pomocí veřejné soutěže provádí výběr firmy nabízející skládkování odpadu, a tím se také stabilizuje cena za svoz odpadu pro obce. Velkou položkou v nákladech na svoz komunálního odpadu je doprava. Pro zajištění snížení těchto nákladů reaguje město Rýmařov vybudováním překladiště odpadů v prostoru u svého sběrného dvora v Rýmařově. Zvyšování procenta tříděného odpadu a vyšší recyklace materiálů v odpadech obsažených je obecnou a velmi prospěšnou tendencí a je v souladu se schváleným plánem odpadového hospodářství města. Bude se skládat ze zpevněné plochy, budovy pro obsluhu, vybaveného zastřešeného skladu na nebezpečné odpady, budovy na úpravu odpadů (dotřídování, lisování), kontejnerů na nebezpečné odpady a velkoobjemových kontejnerů na ostatní odpady.

Obce Tvrdkov a Horní Město obsluhuje firma SITA CZ a.s. u které se snaží obce o podobný postup pro udržení přijatelné ceny za svoz odpadů. Starostové v regionu se vyjádřili, že chtějí i nadále zvyšovat počty kontejnerů na separovaný odpad do nepokrytých míst v obcích a tím zvýšit podíl tříděného odpadu hlavně v komoditách sklo, plast a papír. Černé skládky v malém rozsahu se objevují v obcích jen lokálně a obcím se daří je rychle likvidovat.

Na území Rýmařovska působí hlavní svozová společnost Městské služby Rýmařov, s.r.o. Tato organizace provozuje systém nakládání s komunálními odpady a jejich vytríděnými složkami, který zabezpečuje základní funkce nakládání s odpady v souladu se zákony a požadavky na ochranu životního prostředí.

Další firmou, která působí ve svozu většiny odpadů na území Rýmařovska, ale sídlo má mimo území ORP Rýmařov, je firma SITA CZ, a. s. Šumperk.

Obce a města, která využívají svozové firmy Městské služby Rýmařov: Břidličná, Dolní Moravice, Jiříkov, Malá Morávka, Malá Štáhle, Rýmařov, Ryžoviště, Stará Ves, Velká Štáhle
Obce, které využívají svozové firmy SITA CZ a.s.: Horní Město, Tvrdkov.

1.3.5. Ochrana půdy

Protierozní opatření

Negativní vlivy na kvalitu půdního pokryvu řešeného území mají zejména vodní a větrná eroze působící nejvíce na velkoplošně obhospodařovaných plochách orné půdy – vodní eroze postihuje zejména dlouhé a příkřejší nedělené svahy, větrná eroze zejména obnažená temena hřbetů a návětrné svahy na odvodněných pozemcích, zatížení půd toxickými látkami či látkami různého původu měnícími nevhodně chemismus půd.

Účinné řešení problematik půdní eroze a zatížení půd toxickými látkami vyžaduje zpracování odborných studií, pro realizaci protierozních opatření lze do značné míry využít návrhu územního systému ekologické stability. Přímé zásahy do reliéfu řešeného území nejsou nijak velké (zářezy a násypy komunikací, zbytky mezí, navážky, umělá koryta regulovaných úseků vodotečí). Výrazným zásahem do reliéfu je dobývací prostor nerostných surovin. Na území Rýmařovska je evidováno několik ložisek nerostných surovin, zejména se jedná o ložiska polymetalických rud (galenit, pyrit, sfalerit, stříbrné rud a železné rudy). V tomto případě jde o ložiska v obcích Horní Město a Tvrdkov. Pouze v plošně malém rozsahu zasahuje do KÚ obce Jiříkov také ložisko krystalického vápence (Sovinec). Pro zajištění ochrany všech těchto ložisek nerostných surovin jsou vymezena chráněná ložisková území.

Tabulka 4 Ložiska nerostných surovin

Obec	Evidenční číslo	Název	Nerost	Surovina	Plocha (ha)	CHL Ú
Tvrdkov	3231100	Ruda u Rýmařova-	galenit, pyrit, Ag-ruda, sfalerit	Polymetalické rudy	13,7	Ano

		sever				
Horní Město	3130300	Horní Město	arzenopyrit, galenit, pyrit, Ag-ruda, Fe-ruda, sfalerit	Polymetalické rudy, Železné rudy	10,2	Ano
Horní Město	3130401	Horní Město-Šibenice	galenit, pyrit, Ag-ruda, sfalerit	Polymetalické rudy	18,7	Ano
Jiříkov	3222500	Sovinec	krystalický vápenec, vápenec	Vápenec	0,3	Ano

Zdroj: Data ÚAP (2012)

Pro potřeby těžby nerostných surovin jsou na těchto ložiscích vymezeny dobývací prostory – všechny se nacházejí v Horním Městě. Organizací spravující tyto dobývací prostory jsou DIAMO s.p. a Česká geologická služba.

Tabulka 5 Dobývací prostory

Obec	Číslo DP	Název	Nerost	Organizace
Horní Město	313030001	ložisko Horní Město	arzenopyrit, galenit, pyrit, Ag-ruda, Fe-ruda, sfalerit	DIAMO s.p., Stráž pod Ralskem
Horní Město	313030002	ložisko Horní Město	arzenopyrit, galenit, pyrit, Ag-ruda, Fe-ruda, sfalerit	DIAMO s.p., Stráž pod Ralskem
Horní Město	313040101	ložisko Horní Město - Šibenice	galenit, pyrit, Ag-ruda, sfalerit	Česká geologická služba - Geofond
Horní Město	313040102	ložisko Horní Město - Šibenice	galenit, pyrit, Ag-ruda, sfalerit	Česká geologická služba – Geofond
Rýmařov	Neuvedeno	Lom Ondřejov	stavební kámen	neuvedeno

Zdroj: Data ÚAP (2012)

1.4. DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

1.4.1. Silniční doprava

Základní komunikační kostru Rýmařovska tvoří dva úseky silnic I.třídy a poměrně hustá síť silnic II.tříd, chybí zde komunikace evropského významu. Zbývající část je tvořena komunikacemi nižších tříd a místními účelovými komunikacemi. Hustota silniční sítě a kvalita silnic nižších tříd je nízká, což je dáno charakterem horské a podhorské krajiny, ve které se Rýmařovsko nachází. Z tohoto důvodu odlehlejší oblasti mikroregionu vykazují poměrně nízkou úroveň dopravní obslužnosti.

Nejvýznamnější silnice I. třídy jsou silnice I/11 a I/45:

I/11 – nejdůležitější silnice, propojuje region Ostravska, respektive Opavska, se Šumperskem a východními Čechami. Do regionu Rýmařovska vstupuje u obce Václavov u Bruntálu, prochází Malou Štáhlí, Rýmařovem, Janovicemi a dále překonává hřeben Hrubého Jeseníku přes sedlo Skřítek. Silnice není vysokokapacitní, její technický stav je dobrý. Nevhodný je její průchod městem Rýmařov.

I/45 – silnice spojující Bruntálsko s Olomouckem. Přestože prochází Rýmařovskem pouze okrajově na východě regionu, tvoří tato silnice velmi významnou dopravní komunikaci vzhledem k dobrému napojení na výše zmíněné regiony. Na území regionu prochází obcemi Lomnice a Dětrichov nad Bystřicí. Technický stav této komunikace je dobrý.

Území Rýmařovska patří z hlediska významu mezinárodních přepravních tras k marginálním regionům ležícím mimo panevropské koridory. Jedinou trasou s tranzitním významem je silnice I/11 propojující Šumpersko a východní Čechy s oblastí Bruntálska a Opavska. Nenachází se zde žádná z komunikací dálničního typu; kostrou silniční sítě je tedy silnice I. třídy v majetku státu (zastoupený ŘSD) spolu se silnicemi II. třídy (v majetku kraje):

I/11 (Hr. Králové – Šumperk –) Stará Ves – Rýmařov – Malá Štáhle (– Bruntál – Opava – Ostrava – Třinec – státní hranice ČR/Slovensko)

I/45 (Horní Loděnice (I/46) – Bruntál (I/11) – Krnov (I/57, Polsko)

II/370 (Libina –) Tvrdkov – Rýmařov – Břidličná (– Valšov)

II/440 II/445 – Ryžoviště (– Moravský Beroun – Libavá)

II/445 (Šternberk – Huzová –) Břidličná-Stránské – Rýmařov – Malá Morávka (– Zlaté Hory – státní hranice ČR/Polsko)

II/449 Rýmařov (Uničov – Litovel – Prostějov)

Tvar silniční sítě je výrazně radiální, podtrhující monocentrické postavení města Rýmařova v rámci funkční hierarchie sídel regionu. Kostra sítě je doplněna několika silnicemi III. třídy, které zajišťují připojení obce Jiříkov a menších místních částí ostatních obcí. Prostorové rozmístění silniční sítě je adekvátní k tvaru území, avšak důležitým aspektem kvalitní silniční sítě je také technické a šířkové uspořádání jednotlivých komunikací, ve kterém jsou značné nedostatky. Chybí obchvaty obcí, a tak jsou i důležité komunikace vedeny skrze obytná sídla, což má za následek zhoršování negativních vlivů dopravy na zdraví obyvatelstva (emise, hluk), zvýšené riziko nehodovosti a na straně druhé i zhoršení kvality spojení z důvodu prodloužení jízdních dob a zvýšených nároků na pozornost řidiče. Nevhodné šířkové uspořádání v extravilánových úsecích se projevuje zejména kvalitou povrchu komunikací, chybějícími krajnicemi a celkově malou šířkou zpevněné části vozovky, což vytváří potenciálně rizikové situace při předjíždění pomalejších účastníků provozu (nákladní vozidla, zemědělská technika, chodci či cyklisté).

1.4.2. Železniční doprava

Na Rýmařovsku se nacházejí dvě samostatné lokální železniční tratě se zjednodušeným řízením provozu dle předpisu D3. Jde o koncové tratě napojené na celostátní trať č. 310 (Olomouc – Krnov) v obcích. Tedy železniční síť v řešeném území není spojitá.

Patnáct km dlouhá lokálka č. 311 Valšov – Rýmařov slouží od roku 1878. Jedná se o jednokolejnou neelektrifikovanou dráhu. Vedle Rýmařova obsluhuje také obce Velká Štáhle a Břidličná. V Malé Morávce končí od roku 1901 17kilometrová trať č. 312 Bruntál – Malá Morávka, na které byla v roce 2009 zrušena pravidelná osobní přeprava i přes její velký potenciál v rekreační dopravě.

Tabulka 6 Dopravny na síti drah SŽDC, s. o.

Trat'	Název	Druh	Pěší vzdálenost do středu sídla (km)	Pěší vzdálenost k okraji zástavby (km)
311	Břidličná lesy	z	2,5 [#]	1,3
311	Břidličná	d3	1,4 [#]	0,0
311	Břidličná zastávka	z	0,3	0,0
310	Dětřichov	z. št.	1	0,5
310	Lomnice u Rýmařova	z	0,5	0,0
311	Velká Štáhle	z	0,7	0,0
311	Jamartice	z	0,4 [#]	0,1
311	Rýmařov	d3	0,9	0,0
312	Malá Morávka	d3	0,6 [§]	0,0

Zdroj: KJŘ ČD 2009/10, web SŽDC, mapové podklady ÚAP

Poznámka: žst = železniční stanice, z = zastávka, d3 = dopravna na trati s provozem dle předpisu D3

[#] ... dopravna slouží pouze pro obsluhu části obce, na jejímž území se nachází více dopraven

[§] ... dopravna není v současnosti určena pro obsluhu ve veřejné osobní dopravě

1.4.3. Cyklistická doprava

Vzhledem k členitému reliéfu oblasti nelze očekávat příliš vysoký podíl cyklistiky na dělbě přepravní práce v každodenní dojížděce. Jedinou vhodnou lokalitou, ve které lze uvažovat s opatřeními pro zvýšení atraktivity cyklistiky, pro každodenní dojížděku je údolí Podolského potoka (Rýmařov – Břidličná), avšak vzhledem ke klimatickým poměrům v oblasti lze předpokládat vyšší využívání pouze v období letní sezóny. Region je však velmi zajímavý z hlediska cykloturistiky v letní sezóně, což dává výhodný předpoklad pro rozvoj cykloturistiky, zejména v souvislosti s CHKO Jeseníky a přírodním parkem Sovinecko. V rámci udržitelného cestovního ruchu je nutné nadále podporovat aktivity vedoucí ke zkvalitnění služeb pro cykloturisty, jako je budování odpočinkových míst a lokalit, kde je možné bezpečně uschovat jízdní kolo. Stále více je používána cyklistická doprava jakožto

alternativní prostředek při cestě do práce. Tento trend přispívá ochranně životního prostředí, ale má také pozitivní dopad na kvalitní životní styl obyvatel.

Stávající cyklotrasy

Tabulka 7 Cyklotrasy

Č. cyklotrasy	Název trasy	Obce z území
6053	Haukovice - Rešov - Sovinec - Jiříkov, rozc.	Horní Město, Tvrdkov, Jiříkov
6077	M. Morávka - Mravencovka - Janovice - Rýmařov	Malá Morávka, Stará Ves, Rýmařov
6106	Šternberk - Huzová - Jiříkov	Jiříkov
6142	Nová Ves, rozc. - Dolní Moravice - Břidličná - Valšov - Roudno - Leskovec n.M.	Dolní Moravice, Velká Štáhle, Břidličná
6143	Skřítek - Janovice – Skály	Stará Ves, Rýmařov, Horní Město
6144	Jiříkov - Arnoltice - Mor. Beroun – Budišov n.B. – Kružberk	Jiříkov, Dětrichov
6145	Stránské - Huzová – Dalov	Jiříkov
6146	Břidličná - Ryžoviště – Křišť anovice - Dvorce – Budišov n.B.	Břidličná, Ryžoviště, Lomnice
6148	Nová Pláň - Mor. Beroun - Domašov n.B.	Lomnice, Dětrichov
6152	Dětrichov n.B.- Křišť anovice – Bílčice	Dětrichov
6161	Dolní Moravice – Valšov – Milotice n. O. – Čaková, rozc.	Dolní Moravice, Václavov, Břidličná
511	Litovel – Paseka – Sovinec – Jiříkov - Rýmařov	Jiříkov, Rýmařov
553	Drakov – Vrbno p. Prad. – Karlova Studánka – Rýmařov	Malá Morávka, Dolní Moravice, Rýmařov

Zdroj: (vlastní šetření) 2014

Většina cyklistických tras je vedena po místních komunikacích či po lesních či polních cestách. Komunikace jsou často ve velmi nevyhovujícím stavu, v území nejsou vybudovány žádné cyklostezky, kromě dílčích úseků v městě Rýmařov.

Stávající cyklostezky: V Rýmařově jsou vybudované čtyři cyklostezky: Rýmařov - Ondřejov, ul. 8. května, Penny Market - Janovice a cyklostezka v Janovicích. Pouze ondřejovská

cyklostezka na Stránské zároveň kopíruje i cyklotrasu č. 511 Litovel - Rýmařov; zbylé tři cyklostezky řeší výhradně bezpečnost cyklistů a pěších ve městě a místních částech.

Město Rýmařov plánuje vybudování pěti zcela nových úseků cyklostezek a pět nově vyznačených cyklostezek na stávajících komunikacích. Navrhované úseky cyklostezka Rýmařov - Jamartice v délce 1500 m jako pokračování stávající cyklostezky od bývalého Geologického průzkumu do Jamartic k bytovým domům č. 115, a 116 (dále už to terén a vlastnické vztahy prakticky neumožňují). Dále cyklostezku Rýmařov - Edrovice – Janovice v délce 1080 m, a to po ulici Julia Fučíka (od zahrady Hedvy) až po dětský domov (dalšímu pokračování brání stejné důvody jako v předchozím případě.) Třetím návrhem je propojení existujících cyklostezek v Janovicích a od Penny Marketu do Janovic v délce 1070 m ve dvou variantách – podél silnice I/11, anebo přes ul. Krátkou a Julia Fučíka. Dalšími navrženými úseky jsou již jen kratší komunikace - 290 m dlouhá stezka od RD Rýmařov po ul. 8. května a 293m stezka „Černou uličkou“ na ul. U Potoka. Celková délka navržených cyklostezek je 4 240 m. V Rýmařově doplnit, které jsou směřovány k velkým zaměstnavatelům.

Obce Rýmařovska vytvořily také společný záměr v oblasti cyklodopravy. V současné době je zpracována dokumentace k územnímu rozhodnutí investičního záměru „Šlápněme do pedálů z hor na Slezskou Hartu“. Jde o záměr, který jako hlavní cíl předkládaného projektu byl definován: "Podporou ekologicky šetrné dopravy a vytvořením bezpečné a svému účelu sloužící cyklostezky zvýšit využití potenciálu lokality pro další (udržitelný) rozvoj cestovního ruchu". Tohoto cíle chce projekt dosáhnout prostřednictvím realizace investičního záměru za účelem zlepšení stávající nabídky cestovního ruchu v regionu, kdy vzhledem k možnému potenciálu rozvoje daného území na jedné straně (cestovní ruchu) a zvýšené ochraně přírody na straně druhé (CHKO Jeseníky) se jeví rozvoj cyklodopravy jako ideální nástroj dlouhodobě udržitelného rozvoje řešené lokality. Význam cykloturistiky v oblasti Jeseníků a její hospodářský přínos pro region neustále narůstá. Mezi specifické cíle projektového záměru lze zařadit:

- vybudování úseku Cyklostezky Malá Morávka - Břidličná (Valšov) v délce 13,9km,
- zajištění bezpečnosti při pohybu cyklistů, snížení automobilové nehodovosti,
- posílení vzájemné provázanosti atraktivit cestovního ruchu,
- zvýšení podílu turisticky atraktivních a k životnímu prostředí šetrných způsobů dopravy,

- rozšíření alternativ pro volnočasové a sportovní aktivity občanů a turistů v jarních a podzimních měsících,
- vytvoření atraktivního produktu cestovního ruchu cyklostezky z hor na Slezskou Hartu,
- zvýšení kvality a úrovně poskytovaných služeb v cestovním ruchu,
- posílení zájmu zahraničních i domácích turistů o turistickou destinaci Jeseníky,
- zlepšení využití (prodejnosti) primárního potenciálu řešené destinace,
- zvýšení příjmů podnikatelských subjektů z podnikání v oblasti cestovního ruchu,
- celkové zvyšování přitažlivosti regionu, kde bude projekt realizován, včetně zlepšení životní úrovně jeho obyvatel,
- podpora trvale udržitelného cestovního ruchu v oblasti.

1.4.4. Veřejná doprava

Moravskoslezský kraj má zřízený integrovaný dopravní systém ve veřejné dopravě, který byl rozšířen na Rýmařovsko ve dvou postupných krocích. Nejprve byla do systému integrována pouze železniční trať Valšov – Rýmařov a až následně v červnu 2012 proběhla integrace i u autobusových linek. Na území Rýmařovska provozuje veřejnou osobní železniční dopravu společnost České dráhy, a.s. a veřejnou osobní autobusovou dopravu společnost ARRIVA MORAVA a.s. Z hlediska hustoty spojů a celkové dostupnosti veřejné dopravy jsou výrazně lépe obslouženy obce ležící na železniční trati 311 (tj. Břidličná, Velká Štáhle), obce ležící na železniční trati 310 (tj. Lomnice, Dětrichov) a na silnici I/11 (Stará Ves, Malá Štáhle) po které jezdí některé dálkové autobusové spoje. V rámci dopravní obslužnosti mikroregionu zajišťované veřejnou hromadnou dopravou jednoznačně převládá veřejná autobusová doprava. Železniční doprava na trati 311 se omezuje pouze na 9 párů vlaků jezdících v pracovní dny, 8 párů vlaků vypravovaných v sobotu a 7 párů vlaků vypravovaných v neděli. Údaje o počtech párů vlaků jsou vztaženy k jízdnímu řádu 2014/15.

Ve městě Rýmařově není zajištěn jednotný terminál kombinující železniční a autobusové spoje, nicméně bylo dosaženo prodloužení některých spojů z autobusové stanice až k vlakovému nádraží. Tam je však třeba důsledně zajistit návaznost jednotlivých železničních a autobusových spojů.

Na území mikroregionu se nenachází žádné letiště. V regionu se nenachází žádná vzletová a přistávací plocha. Taktéž vodní doprava není vzhledem k hydrologickým poměrům území relevantní.

1.5. TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

1.5.1. Technická infrastruktura

Zajištění kvalitních podmínek pro bydlení je základní podmínkou udržitelného rozvoje venkova. Bez dostupnosti základní technické infrastruktury bude i nadále docházet k postupnému vyliďňování zejména u mladší generace, která požaduje vyšší standardy bydlení, než mnohé obce v současnosti nabízejí. Mezi technickou infrastrukturou je zahrnuto především napojení regionu na rozvod elektrického proudu, úroveň vodovodních sítí a kanalizace, v neposlední řadě je také velmi významným bodem plynofikace.

Pro hodnocení aktuálního stavu a možného rozvoje technické infrastruktury na území Rýmařovska byly využity Dotazníky zaslané zástupcům všech obcí, jejich aktualizace proběhla v roce 2014.

Tabulka 8 Technická vybavenost obcí na území

Obec	vodovod	plyn	kanalizace	ČOV
Břidličná	ano	ano	ano	ano
Dětřichov nad Bystřicí	ano	ne	ano	ano
Dolní Moravice	ano	ano	ano	ano
Horní Město	ano	ne	ano	ano
Jíříkov	ano	ne	ne	ne
Lomnice	ano	ne	ne	ne
Malá Morávka	ano	ano	ano	ano
Malá Štáhle	ano	ne	ano	ano
Rýmařov	ano	ano	ano	ano
Ryžoviště	ano	ano	ne	ne
Stará Ves	ano	ne	ano	ano
Tvrdkov	ano	ne	ano	ano

Velká Štáhle	ano	ano	ne	ne
Václavov u Bruntálu	ano	ano	ne	ne
Celkem	14	7	9	9

Zdroj: Dotazníky pro zástupce obcí

Poznámka: U některých obcí není pokrytí příslušným druhem technické infrastruktury zdaleka úplné. Často nebývají napojeny některé malé místní části nebo i odlehlejší části samotného sídla. V tabulce je uvedena převažující hodnota v rámci každé obce.

1.5.2. Zásobování elektrickou energií

Zásobování elektrickou energií je zajištěno elektrickým vedením 110kV procházejícím obcemi Břidličná, Rýmařov, Horní Město a Tvrdkov. Vedení vysokého napětí zajišťuje rozvod elektrické energie do všech obcí, vedení nízkého napětí zajišťuje dílčí vedení v obcích. Z nadřazených sítí technické infrastruktury prochází řešeným územím vedení nadřazené přenosové soustavy 110 kV – VVN 597, propojující rozvodny 110/22 kV Břidličná a Zábřeh na Moravě. Vedení 110 kV vytváří v území energetický koridor s ochranným pásmem 15 m od krajních vodičů. Distribuční soustava VN je tvořena nadzemním vedením VN – 22 kV a distribučními trafostanicemi VN/NN.

Situace zásobování v řešené oblasti elektrickou energií je v současné době vyhovující. Energetická soustava pracuje bez zásadních problémů. Pro eliminaci vlivu energetických zařízení na životní prostředí (hluk TR, elektromagnetické pole vedení), k zajištění jejich spolehlivého provozu, k ochraně života, zdraví a majetku osob je nutno respektovat ochranná pásma nadzemních vedení 400, 110 a 22 kV, ve smyslu ustanovení § 46 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Oblast jako taková nedisponuje významnými vlastními zdroji elektrické energie. V území se nachází dvě velké fotovoltaické elektrárny (s instalovaným výkonem nad 0,5 MW) zřízené na volné půdě v obcích Břidličná (1,5 ha) a Rýmařov, několik instalací na střechách domů a také malé vodní elektrárny. Celkový instalovaný výkon je v současnosti přibližně 2,9 MW.

Tabulka 9 Zdroje elektrické energie na území dle typu a instalovaného výkonu v MW

Obec	typ energie		
	sluneční	vodní	Celkem
Břidličná	0,702	0,022	0,934
Dětřichov nad Bystřicí	0,010	-	0,010
Dolní Moravice	-	-	-
Horní Město	-	-	-
Jiříkov	0,004	-	0,004
Lomnice	0,100	-	0,100
Malá Morávka	0,062	0,083	0,145
Malá Štáhle	-	-	-
Rýmařov	1,231	0,214	1,445
Ryžoviště	-	-	-
Stará Ves	0,039	0,183	0,222
Tvrdkov	-	-	-
Velká Štáhle	-	0,022	0,022
Václavov u Bruntálu	-	-	-
Celkový součet	2,148	0,524	2,882

Zdroj: Přehled udělených licencí ERÚ (<http://licence.eru.cz>)

V tabulce jsou uvedeny všechny zdroje elektrické energie určené pro připojení do veřejné rozvodné sítě s platnou licencí ke dni 12. 10. 2014. U každého zdroje je uváděn instalovaný výkon, což však nevypovídá o celkovém množství dodávané energie, neboť ne všechny zdroje dodávají proud nepřetržitě (fotovoltaika, větrné apod.)

1.5.3. Zásobování plynem

Zásobování plynem je zabezpečeno společností Severomoravská plynárenská a.s. (člen RWE). Všechny obce však zásobovány zemním plynem nejsou – jedná se o tyto obce: Malá Štáhle, Stará Ves, Horní Město, Tvrdkov, Jiříkov, Dětřichov u Bruntálu a Lomnice.

Existují sice studie na plynofikaci všech uvedených obcí, avšak další rozšiřování plynofikací je omezeno zejména ekonomickými aspekty. Zejména jsou to horší podmínky dotační politiky

v porovnání s lety 1993 – 2000, dále je podstatně těžší pro obce prodat vybudovanou plynofikaci obcí za slušných podmínek. Ovšem nejzávažnějším důvodem je stále rostoucí cena plynu pro obyvatelstvo a neochota občanů při tomto stále rostoucím trendu zvyšování ceny plynem vytápět své domy. S ohledem na útlum dotační politiky státu v oblasti zásobování zemním plynem, lze konstatovat, že další rozvoj plynofikace bude minimální. V současné době je nutným předpokladem pro plynofikaci zajištění finančních prostředků na realizaci ze stran obcí. Jedním z možných kroků k tomuto je sloučení obcí do větších zásobovaných celků. Pokud bude tento trend zvyšování ceny pokračovat, pak hrozí u sociálně slabšího obyvatelstva přechod zpět k levnějším fosilním palivům.

Současná plynárenská zařízení jsou uložena v zemi a svým provozem prostředí zásadně neovlivní. K zajištění spolehlivého provozu, k zamezení nebo zmírnění účinků havárií plynových zařízení a k ochraně života, zdraví a majetku osob je nutno respektovat bezpečnostní a ochranné pásmo VTL plynovodu a regulační stanice plynu, včetně ochranného pásma STL plynovodu ve smyslu zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

1.5.4. Zásobování teplem

Zásobování obyvatel a terciární sféry v Rýmařově teplem horkovodní soustavou CZT je zajišťováno společností Teplo Rýmařov s.r.o. Jedná se o soustavu sestávající se ze tří kotlů na hnědé uhlí a dva plynové kotle, zmodernizovaná stávající uhelná kotelná (o výkonu 11,64 MW), vybudovaná nová plynová kotelná (o výkonu 8,20 MW) s nutností výměny parních rozvodů v téměř havarijním stavu za rozvody teplovodní a realizace šesti lokálních kotelen pro vytápění a přípravu TUV především pro objekty občanské vybavenosti. V Břidličné pak společností MOS s.r.o., která provozuje teplovodní síť CZT. Ostatní objekty jsou vytápěny decentralizovaně. Decentralizovaný způsob vytápění pro stávající i novou výstavbu s individuálním vytápěním rodinných domů, objektů druhého bydlení a samostatnými kotelny pro objekty bytových domů a vybavenosti zůstane nejrozšířenějším způsobem vytápění.

1.5.5. Zásobování vodou a odkanalizování

Ve většině obcí je vybudována veřejná vodovodní síť; většinou však na ni nejsou napojeny všechny objekty a menší osady z důvodu rozptýlené zástavby, což zvyšuje ekonomickou

náročnost rozšiřování sítě veřejných vodovodů nad únosnou úroveň. Proto ani do budoucna nelze očekávat 100% napojení všech objektů, jelikož část z nich zůstane zásobena pitnou vodou z lokálních zdrojů (především studní, u nichž však nelze zaručit vydatnost ani kvalitu vody).

V současnosti je většina obcí ve sledované oblasti napojena na skupinový vodovod Bruntál. Napojení obcí je v převážné míře vyhovující, část starších vodovodních řadů však nevyhovuje z technického hlediska a bude nutné je ve výhledu zrekonstruovat. Na SV jsou napojeny obce Břidličná, Dolní Moravice, Malá Morávka, Malá Štáhle, Rýmařov a Velká Štáhle. Systém obecního vodovodu zásobuje obyvatelstvo v obci Horní Město a menší část obyvatel v Jiříkově (asi 20 % obyvatel) a Tvrdkově (asi 35 % obyvatel). V obci Stará Ves vodovod vybudován je, není však zprovozněn.

Kanalizace - již jen malá část obcí a jejich částí nemá vybudovanou kanalizaci; v některých obcích je kanalizace zavedena pouze částečně, případně pouze pro svod dešťové vody. Obyvatelé velké části obcí používají k odstraňování odpadních vod žumpu či septik. S přihlédnutím k velikosti sídel a charakteru osídlení nepředpokládáme, že by ve výhledu (do roku 2015) bylo ekonomicky únosné zejména v menších sídlech (do 300 obyvatel) budovat nové kanalizace a centrální ČOV. Z tohoto důvodu doporučujeme řešit likvidaci odpadních vod přímo u zdroje. V případě požadavku na biologické čištění odpadních vod z jednotlivých objektů lze využít stávající septiky či žumpy pro osazení malých domovních ČOV. Jako další alternativu je doporučováno využití stávajících septiků (žump) pro mechanické předčištění odpadních vod s následným dočištěním na zemních (půdních) filtrech.

V období po roce 2007 byla nově zprovozněna kanalizace s ČOV v obci Malá Štáhle. Místní části Rýmařova nejsou povětšinou odkanalizovány. Dále chybí kanalizace a ČOV v Jiříkově, Lomnici, Ryžovišti, Velké Štáhli a Václavově u Bruntálu.

1.6. EKONOMIKA MIKROREGIONU

Ekonomiku mikroregionu pozitivně ovlivňuje na jedné straně turisticky zajímavá oblast Hrubého Jeseníku s vyspělou infrastrukturou a službami a využívání místních přírodních zdrojů - je zde zalesněno asi 50 % území. Zemědělství se orientuje v převážné míře na extenzivní chov skotu s produkcí masa a plemenného materiálu, k čemuž využívá rozlehlé pastevní areály této podhorské oblasti. Kromě samotné zemědělské výroby plní zemědělské subjekty i druhou důležitou funkci a tou je péče o krajinu.

Průmysl je postaven na zpracovávání především tradičních surovin jako je dřevo. Firmy zabývající se zpracováním dřeva a produkty ze dřeva podporují svou spolupráci a rozvoj zapojením do dřevařského klastru. Významným stavebním podnikem využívajícím dřevo jako surovinu jsou RD Rýmařov. Ve zde tradičním hutního průmyslu pokračuje firma AL Invest Břidličná. Pozitivní je rostoucí zájem firem o spolupráci v Hospodářské komoře a zájem o využití obnovitelných zdrojů energie.

Na druhé straně je tento region pro další rozvoj ekonomiky negativně ovlivněn špatnou dopravní obslužností a dostupností bodovými závadami na komunikacích a jejich nízkou prostupností. Pomalý rozvoj firem je také ovlivněn nedostatečnou kvalifikační strukturou pracovníků s neochotou rekvalifikace. V zemědělství schází blízké zpracovatelské kapacity a produkce místních specialit.

Co se týče nezaměstnanosti, jsou mezi jednotlivými obcemi značné rozdíly (od 8 % v Dolní Moravici po 31,2 % v Jiříkově). Příležitostí pro podnikatelskou sféru je levná pracovní síla, obnovení zájmu podniků o spolupráci se školami na rozvoji učebních oborů, kde právě výše zmíněná firma AL Invest Břidličná spolupracuje se střední školou v Rýmařově, kde jsou nosné učební obory postaveny na profesi hutník a valcír. Rozvoj turistického ruchu podporují učební obory gastronomie a hotelnictví. Naproti tomu se s velkými problémy potýká podniky textilního průmyslu s dlouholetou tradicí (Hedva) hlavně z důvodu konkurence levného zboží z Asie.

Vzhledem k tomu, že Rýmařovsko patří mezi hospodářsky slabé regiony, je tento region předurčen především pro rozvoj turistického ruchu. Tyto předpoklady se mohou opírat především o charakter krajiny, která vytváří potenciál k celoroční rekreaci a značná část území je součástí Chráněné krajinné oblasti Jeseníky s velice pestrou a zachovalou přírodou. Na tuto skutečnost může navázat především rozvoj služeb a drobných živnostníků.

Nejvýznamnější druhy podnikatelských aktivit

Rýmařov – stavební průmysl, těžba a zpracování dřeva, lesnické práce, městské technické služby, nábytkářství – stolařství, , recyklace druhotných surovin, ubytování, výroba polystyrenu, textilní průmysl

Břidličná – strojírenství, dřevozpracující průmysl, zemědělské subjekty, kovohutě, stavební firmy, klempířství, výpočetní technika

Dětrichov – pila, motorest, stavební činnost, zemědělství

Dolní Moravice – penziony, hotel, koňský ranč, zemědělské subjekty, stolařství, prádelna

Horní Město – výroba plastových produktů, obchodní firma, zemědělství, jezdeckví

Malá Morávka – skiklub, penziony, hotely, restaurace, lyžařské sjezdové tratě, ranč – koně, zápusťková kovárna, zpracování dřeva,

Rýžoviště – tiskárna, obaly, nakládání s odpady, zpracovávání nekovového odpadu, nábytek, truhlářství, autodílna, výroba obalových materiálů, zpracování kovového materiálu, klempířství

Stará Ves – zahradnictví, plotový materiál, pila, autoopravna, penziony, pekárna, činnost elektro

Velká Štáhle – strojírenství, penziony, výroba nápojů, autodoprava, nábytkářství

Jíříkov – zemědělství, řezbářství, ubytování

Lomnice – rybářství, penzion, výrobky z plastu, zemědělství, stavebnictví, puškařství

Malá Štáhle – penzion, recyklace kovů, výroba plastů

Tvrdkov – zemědělská výroba, klempířství, ubytování

Václavov u Bruntálu – zemědělství, dřevozpracující, výroba alobalu, kovovýroba, stavebnictví

1.6.1. Podnikání a výroba

Na území Rýmařovska působí dostatek podnikatelů i spolků, kteří mají potenciál rozvoje své činnosti. Podnikatelé bojují nejčastěji s nedostatkem finančních prostředků na rozvoj a zkvalitnění služeb. Na území je několik podnikatelů, kteří fungují dlouhodobě a zaměstnávají nejen sami sebe, ale také další obyvatele z okolí (např. AL INVEST Břidličná a.s., RD Rýmařov s.r.o., provozovatelé restaurací, farem apod.). Lidé jsou v důsledku rušení pracovních míst ve velkých městech často nuceni hledat práci jinde a začínají čím dál více uvažovat o sebezaměstnání a práci v místě bydliště. V regionu obecně chybí tradice malých rodinných firem, drobných řemeslníků, kterou je dobré podporovat, aby lidé měli práci přímo v regionu a nebyli nuceni odcházet jinam.

Obce Rýmařovska chtějí i nadále podporovat podnikatelské aktivity a zavádět opatření ke snižování nezaměstnanosti. Jako řešení shledávají vytvoření lepších podmínek v orientaci a přehledu ve volných plochách k podnikání a jejich dostupnosti. K tomu by mělo pomoci zavedení společné databáze v rámci stávajících webových stránek, na kterých budou tyto informace volně dostupné. Zástupci ORP Rýmařov budou i nadále jednat s krajskými a ministerskými úředníky ohledně obsazování volné průmyslové zóny. Jako další opatření, které by mohlo pomoci k lepší informovanosti podnikatelských subjektů na Rýmařovsku, by

mohlo být zřízení pracovní pozice projektového manažera pro podnikání, který by napomáhal se získáváním veřejné podpory pro rozvoj podnikání do regionu.

Obce Rýmařovska vidí nevyužitý potenciál v chybějící propagaci stávajících podniků v regionu i nově vzniklých regionálních produktů. Jako možný příklad zlepšení propagace by mohlo být vyhrazené místo v rámci stávajícího webu Rýmařovska, které by sloužilo pro bezplatnou prezentaci místních produktů a služeb.

1.7. PODPORA PODNIKÁNÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ, POTRAVINÁŘSTVÍ A REGIONÁLNÍ ZNAČKY JESENÍKY

1.7.1. Podpora oživení řemesel, živností, malých a středních firem

Na území Rýmařovska působilo k 31. 12. 2011 celkem 3 338 firem, což je o 225 firem více než v roce 2009. Z firem, jež uvádějí počet svých zaměstnanců, je 1 121 firem bez zaměstnanců, 218 firem zaměstnává 1–5 osob, 31 firem zaměstnává 6–9 osob a dalších 42 firem má 10–19 zaměstnanců. S rostoucím počtem zaměstnanců počet firem rychle klesá.

Podle CZ-NACE podnikalo k 31. 12. 2011 nejvíce firem (392) v oblasti specializované stavební činnosti a v oblasti maloobchodu (kromě motorových vozidel) (334 firem), dále pak ve výstavbě budov (227 firem). Firem, u nichž byla zjištěna aktivita, je však výrazně méně. Z celkového počtu registrovaných subjektů 3 338 byla zjištěna aktivita jen u 1 818. Od roku 2009 se mírně zvyšuje celkový počet ekonomických subjektů, přičemž největší nárůst zaznamenal velkoobchod (90 nových firem).

1.7.2. Podpora tradiční zemědělské výroby a produkce

Zemědělství má zásadní vliv na zachování venkovského prostoru, využívání půdy a tvorbu krajiny.

Charakter zemědělství na Rýmařovsku je dán reliéfem pohoří Jeseníky. To určuje orientaci zemědělství na extenzivní chov skotu, k čemuž jsou využívány rozsáhlé pastevní areály v podhorských oblastech. Vedle produkční funkce plní zdejší zemědělství úlohu péče o krajinu.

Zemědělství obhospodařuje na území Rýmařovska dle údajů ČSÚ k 30. 6. 2012 plochu 14 397 ha zemědělské půdy, což představuje 43,3 % z celkové rozlohy území. Z kultur jsou na zemědělské půdě nejvíce zastoupeny trvalé travní porosty s 12 331 ha (85,4 %). Druhou nejvíce zastoupenou kulturou je orná půda s 1 832 ha (12,7 %), což je asi pětina oproti

republikovému průměru. Zahrady a ovocné sady jsou zastoupeny 1,6 % výměry zemědělské půdy.

Na území Rýmařovska působí mnoho podnikatelských subjektů, zemědělská činnost je v regionu silně zastoupena. V režimu ekologického zemědělství hospodaří v regionu celkem 40 subjektů (stav k 31. 12. 2013, zdroj MZE), z toho 8 právnických osob a 32 fyzických osob. Na území Rýmařovska působí také jeden registrovaný výrobce biopotravin Jan Hořák (Rýmařov).

V zemědělství je hodně objektů nevyužívaných a je potřeba přistoupit k jejich modernizaci anebo hledat cestu pro jejich efektivnější využití a tím rozšířit diverzifikaci zemědělské výroby. Je potřeba také pořizovat modernější technické vybavení pro hospodaření na pozemcích, hledat možnosti jak sdílet tuto techniku navzájem a také jak spolupracovat s obcemi při využití nové techniky. Hledat možnosti pro zpracování produktů ze živočišné produkce přímo v regionu.

Lesy zauímají 50% území místní akční skupiny RÝMAŘOVSKO, o.p.s., jsou většinou ve vlastnictví Lesů ČR, ale i ve vlastnictví obcí. Je zájem investovat do oprav lesnické infrastruktury, oprava lesních a technických objektů na to navazujících. Podpořit funkci lesa pro rekreační využití, budování turistických tras.

1.7.3. Certifikace výrobků Jeseníky regionální produkt

Vzhledem k vesnickému charakteru mikroregionu má zemědělství významný vliv na zaměstnanost v obcích, životní prostředí a vzhled krajiny. Pro udržení konkurenceschopnosti a snižování negativních dopadů hospodaření na životní prostředí a obyvatelstvo je třeba stálé modernizace hospodaření. Specifickým cílem opatření je přizpůsobení zemědělské výroby novým podmínkám, zlepšení výkonnosti podniků prostřednictvím lepšího využití produkčních faktorů, využívání tržních příležitostí díky inovacím, restrukturalizace a rozvoj technického potenciálu a podpora inovačního procesu, zvýšení konkurenceschopnosti, snížení negativních dopadů zemědělského hospodaření na životní prostředí.

1.7.4. Investice do lesů

Lesy zauímají významnou část okolí obcí. Představují zdroj surovin, pracovních příležitostí, ale i rekreační zázemí a prostor pro návštěvníky i obyvatele mikroregionu. Do jejich dalšího rozvoje je třeba průběžně investovat v souladu se změnami v této oblasti. Cíle představuje

zvýšení hospodářské hodnoty soukromých i obecních lesů, zvýšení diverzifikace a rozšíření tržních příležitostí, zlepšení zpracování a marketingu surovin, zlepšení infrastruktury, využívání tržních příležitostí díky inovacím, restrukturalizace a rozvoj technického potenciálu a podpora inovačních procesů a zvýšení konkurenceschopnosti

1.8. LIDÉ REGIONU

1.8.1. Zvyšování kvality ve vzdělávání

Kvalita výuky základních škol a jejich časová flexibilita vzhledem k současné nutnosti obyvatel dojíždět za prací do vzdálenějších obcí či měst je často rozhodující faktor pro volbu základní školy mimo obec trvalého bydliště dítěte.

Pro zatraktivnění venkovského školství a zlepšování výuky je možné jednat zavádět moderní či alternativní formy výuky, jednak zlepšovat její obsahovou náplň. Vzhledem k možnostem, jež nabízí využívání internetu, také například zpřístupnění e-learningu. Velký význam má také zlepšování výuky cizích jazyků, výuka tzv. „klíčových kompetencí“, ale také rozvoj schopností samostatného uvažování v otázkách udržitelného rozvoje dětí. Pro zlepšování všeobecných občanských kompetencí je vhodné položit základy tomuto vzdělání také již na základní škole.

Mnoho příležitostí je také v oblasti zvyšování odborných kompetencí a profesní úrovně učitelů. Prostřednictvím spolupráce s jinými školami (i zahraničními) lze efektivně vyměňovat zkušenosti mezi jednotlivými školami nejen v oblasti výuky, ale mezi všemi školskými a mimoškolskými zařízeními.

Zejména pokles žáků ohrožuje provoz základních škol, proto je potřeba hledat i další příležitosti, jak tyto instituce rovnoměrně rozvíjet prostřednictvím jejich využívání pro jiné než školní aktivity. Tato nabídka může zahrnovat typické aktivity pro komunitní školy jako je školení lidí bez práce, mimoškolní aktivity dětí, vzdělávání osob určitým způsobem diskriminovaných na trhu práce (matky na mateřské dovolené, zdravotně postižení, příslušníci etnických skupin apod.), zvyšování kvalifikace a mnoho dalších. Výhodou této školy je, že se snaží pomáhat a reagovat na přímé potřeby místních obyvatel.

Zpětná vazba je cenným zdrojem informací o účinnosti přijatých opatření a zejména prostředek pro plánování. Snaha o sebehodnocení a neustálé zvyšování kvality je pravidlem každé, nejen komunitní školy. Certifikované systémy hodnocení a řízení kvality jsou také

účinným a v současnosti standardním způsobem pro řízení a plánování v institucích různého charakteru.

1.8.2. Rozvoj infrastruktury pro počáteční vzdělávání

Slabou stránkou mikroregionu je chybějící zázemí pro volnočasové aktivity nejen dětí, ale také dospělých. Opravy hřišť i modernizace vybavení pro zájmové kroužky jsou základem pro vznik nabídky individuálních i organizovaných sportovně-vzdělávacích i odpočinkových aktivit dětí i obyvatelstva. Mikroregion trpí demografickou nestabilitou způsobenou mimo jiné částečným odchodem mladých a vzdělaných obyvatel z venkova. Rozšíření možností volnočasového vyžití, například pro děti lepší sloučení rodinného a pracovního života, přispívá k celkovému zkvalitnění života na venkově a spolu s možnostmi práce či bydlení může ovlivnit mladého člověka a jeho volbu života v obci.

1.9. ZAMĚSTNANOST, SOCIÁLNÍ ZAČLEŇOVÁNÍ, SOCIÁLNÍ SLUŽBY, ZDRAVÍ A ZDRAVOTNICKÉ SLUŽBY

1.9.1. Sociální oblast

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb, vzhledem k demografickému vývoji, bude spíše narůstat. Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro regionální spolupráci. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Na území Rýmařovska má své sídlo celkem 14 zařízení se zaměřením na sociální služby:

- Azylový dům Bethel Bruntál – Rýmařov, poskytování ubytování a dalších služeb mužům bez přístřeší,
- Centrum pro zdravotně postižené MSK, o.s., pracoviště Rýmařov – Rýmařov, poskytování odborné sociální poradenství, osobní asistenci a aktivizační činnosti,
- Český červený kříž – Rýmařov, organizace první pomoci, pomoc lidem v nouzi při různých přírodních katastrofách a haváriích,

- Dětský domov Janovice - Rýmařov,
 - Diakonie ČCE, středisko Rýmařov – poskytování sociálních služeb – osobní asistence, ošetrovatelská služba, sociálně-terapeutická dílna, týdenní stacionář,
 - Domov pro seniory, Domov se zvláštním režimem Dolní Moravice - poskytování pobytové služby a komplexní sociální péči seniorům,
 - Komunitní centrum pro romské i neromské děti a mládež, Společenství Romů na Moravě, o.p.s., pobočka Rýmařov - podpora integrace Romů do společnosti a snaha o snižování jejich sociálního vyloučení,
 - Kouzelná buřinka – Rýmařov, denní centrum pro mentálně postižené,
 - Pečovatelská služba Města Břidličné - poskytování sociálních služeb,
 - Sociální asistence Rýmařov – sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi, podpora a pomoc rodinám, které se nacházejí v nepříznivé sociální situaci,
 - Sociální hospitalizace, Podhorská nemocnice Rýmařov,
 - Středisko volného času Rýmařov - organizace zájmových kroužků a kulturních akcí,
 - Svaz tělesně postižených ČR, o. s., pobočka Rýmařov – poskytování služeb zdravotně postiženým občanům,
 - Půjčovna zdravotních a kompenzačních pomůcek - Charita Odry středisko Malá Morávka – půjčovna kompenzačních a zdravotnických pomůcek a potřeb ve velkém rozsahu.
- Z hlediska statistického zjišťování a druhu sběru dat se na území Rýmařovska nachází 2 domovy pro seniory a 4 domovy s pečovatelskou službou.

1.10. CESTOVNÍ RUCH

Turistika a cestovní ruch jsou v současné době nejdynamičtěji se rozvíjející odvětví hospodářství. V mikroregionu Rýmařovsko existují pro rozvoj turistického ruchu velmi dobré podmínky vzhledem k horským oblastem Jeseníků. Charakter krajiny poskytuje v každém ročním období mimořádné podmínky pro turistiku a rekreaci. V zimě nabízí ideální sněhové podmínky s nejdelší dobou lyžování v České republice. Většina aktivit v turistickém ruchu je situována do oblasti Hrubého Jeseníku. Silná je sezónnost s vrcholem v zimě a v létě.

Regionem prochází mnoho pěších tras, cyklotras a v zimním období upravovaných běžeckých tras. Turistům jsou k dispozici cyklobusy a skibusy. Slabší stránkou je vybavení dalšími službami a zařízeními pro turistický ruch.

Nabídka služeb je dostatečná z hlediska kvantity, ale již méně co se týká kvality zařízení.

V oblasti propagace turistického ruchu je velmi aktivní Sdružení obcí Rýmařovska (internetové stránky, propagační materiály), turistické informační centrum v Rýmařově i jednotlivé obce regionu.

Výběr turisticky nejzajímavějších bodů:

Sovinec

Původně gotický hrad byl mnohokrát přestavován (vrcholná a pozdní gotika, renesance). Osmiboká hradní bašta se stala věží empírového kostela sv. Augustina. Hrad je veřejně přístupný, konají se zde historické souboje, výstavy, divadelní představení, řezbářské dny a sokolnické slavnosti.

Rešovské vodopády

V blízkosti osady Rešov protéká říčka Huntava, která tvoří ojedinělý přírodní krajinný segment – 200 m dlouhou a 6–10 m širokou soutěsku s kaskádami vodopádů, vývařišti, tůňkami a erozními tvary (obří hrnce). Jde o největší vodopád v Nízkém Jeseníku.

Praděd

Rozlohou největší rezervace, vznikla spojením dříve vyhlášených rezervací Velká kotlina, Malá kotlina, Petrovy kameny, vrchol Pradědu, Bílá Opava a Divoký důl. V rezervaci jsou chráněny zachovalé původní subalpínské ekosystémy s významnými druhy rostlin a živočichů, které se nevyskytují nikde jinde na světě.

Vodopády Bílé Opavy

Jedno z nejromantičtějších míst v Jeseníkách vedoucí kaňonem horské řeky. Bílá Opava překonává velký spád mezi chatou Barborka, v jejíž blízkosti pramení, a Karlovou Studánkou četnými přejemi a menšími vodopády. Jde o jednu z nejatraktivnějších a nejnáročnějších tras v Jeseníkách, na které musíte zdolávat dřevěné lávky, schody a náročná stoupání.

Lázně Karlova Studánka

Leží na východní straně Pradědu a patří jednoznačně k místům s nejvyšší čistotou ovzduší v ČR. Mimo lázeňských procedur mohou návštěvníci využít pobyt k procházkám po krásném okolí a ochutnávce místní léčivé minerální vody.

Přehrada Slezská Harta

Nejmladší vodní nádrž v ČR nabízí možnost koupání a především rybaření, najdete zde také půjčovnu loděk a šlapadel.

Pradědova galerie

V příjemném prostředí zahradní galerie v Jiřikově můžete vidět největší dřevěnou sochu Praděda a medvěda, unikátní obří Betlém, který je zapsán do Guinnessovy knihy rekordů či překrásné reliéfní vyobrazení Pradědovy říše.

Janovický zámek

Původní pozdně gotickou tvrz postavil v letech 1520-30 zástavní pán Petr ze Žerotína. Zámek je prázdný a se stopami necitlivého zacházení, ale suchý a nikoli v nevratném stavu. Přes nemalé náklady není jeho revitalizace problémem.

Švédský most v Dolní Moravici

Kamenný most s ojedinělou konstrukcí z 2. poloviny 18. století. Chráněný jako technická památka.

Městské Muzeum Rýmařov

Nabízí návštěvníkům historickou, geologickou, hornickou a velmi atraktivní textilní expozici dokládající vývoj Rýmařovska od pravěku do 19. století.

Muzeum Kapličkový Vrch Malá Morávka

Je umístěno v barokní kapli Nejsvětější Trojice nad zaniklou středověkou tvrzí. Jsou v něm sbírky archeologické, paleografické, etnografické a přírody Hrubého Jeseníku.

Kostel Navštívení Panny Marie, zvaný kaple V Lipkách Rýmařov

Hodnotná barokní architektura z roku 1711 s dochovanou kvalitní freskovou výzdobou Ferdinanda Naotha a Jana Kryštofa Handkeho a sochařskou výzdobou bratří Zürnů.

1.10.1. Cestovní a turistický ruch

Cestovní ruch je významným ekonomickým, kulturním a společenským prvkem, který významně ovlivňuje tvorbu HDP a příjmy do místních rozpočtů, zároveň zvyšuje zaměstnanost, přispívá k rozvoji regionu a podporuje investiční aktivity. Cestovní ruch je mnohostranným odvětvím, který zasahuje do mnoha dalších dílčích činností.

Region má pozornému návštěvníkovi hodně co nabídnout. Vedle památek, které jsou všeobecně známy a turisticky propagovány, stojí za to navštívit i místa zdánlivě málo atraktivní, ale vypovídající mnohé o životě předchozích generací a o nám dnes neznámých kořenech jejich existence. Je zajímavé navštívit některý z dosud zčásti zchovalých hřbitovů, prohlédnout si návsi, sochy, pomníky padlých v první světové válce i z dob po druhé světové válce, kostely a kaple a seznámit se s jejich historií a pohnutými osudy. Zajímavý je i charakter některých částí krajiny vytvářené po staletí lidskou činností.

Z hlediska cestovního ruchu náleží území k turistickému regionu Severní Morava a Slezsko, která je členěna na jednotlivé turistické oblasti, z nichž Rýmařov spadá do oblasti „Jeseníky“. Obce Rýmařovska jsou taktéž součástí Euroregionu Praděd. K hlavním rekreačním funkcím Jeseníků patří především zimní sporty – běžkování, sjezdové lyžování a snowboarding, v posledních letech bylo investováno mnoho finančních prostředků pro zlepšení infrastruktury pro lyžaře. Co se týče letní turistiky, populární je pěší turistika i cykloturistika, rozvíjí se jízda na koni, pro kterou jsou zde velmi dobré podmínky. Rekreace u vody patří vzhledem k nadmořské výšce v řešeném území mezi málo významné sporty. V Jeseníkách jsou velmi dobré podmínky pro běžecké lyžování. Slouží mu v podstatě téměř všechny letní turistické trasy (s výjimkou některých kotlin z důvodu lavinového nebezpečí). Území je protkáno velmi hustou sítí značených turistických tras, která je vyhovující a až na malé výjimky nevyžaduje rozšíření a doplnění. Také síť značených cykloturistických tras v oblasti Jeseníků je velmi hustá.

Mezi sousedními obcemi je propojení cyklostezkami zajištěno po nezpevněných komunikacích (polní cesty a lesní cesty) a silnicích nižší třídy. Tyto komunikace jsou narušovány těžkou dopravní technikou a vlivy počasí. Do jejich údržby není prakticky vůbec investováno. Vzhledem k horské poloze mikroregionu představuje významnou část cestovního ruchu zimní rekreace. Pro tyto účely bude třeba dále rozvíjet a zkvalitňovat infrastrukturu pro lyžování (sjezdovky, běžkařské tratě).

V současné době roste zájem o in-line bruslení, což navozuje možnost stezek i pro bruslaře. Možnosti by byly v propojení cyklo a in-line stezek.

Problémem je i nabídka doplňkových aktivit v cestovním ruchu (různé typy hřišť, lanová centra atd.), které nabývají význam při špatném počasí a souvisí s požadavkem na prodloužení turistické sezóny a rovnoměrnější rozložení cestovního ruchu v rámci mikroregionu.

Ubytovací kapacity na Rýmařovsku

Ubytovací zařízení můžeme rozdělit na dva základní typy – na hromadná ubytovací zařízení (HUZ)¹ a objekty individuální rekreace. Sledování jejich kapacity je však v obou případech velice náročné, protože neexistují konzistentní databáze o ubytovacích zařízeních. Ubytovací kapacity v území vytvářejí jeho realizační předpoklady rekreace, ale i celkovou zátěž území,

¹ hromadné ubytovací je definováno jako zařízení s min. 5 pokoji nebo 10 lůžky sloužící pro účely CR, tj. poskytující přechodné ubytování hostům za účelem dovolené, zájezdu, atd.

kteřá mŕže negativně ovlivnit zejména vlastní přírodní předpoklady rekreace. Pro posouzení této zátěže jsou nezbytné úplné bilance ubytovacích kapacit.

Hromadná ubytovací zařízení lépe vystihují atraktivitu území pro cestovní ruch a rekreaci. Jejich rozložení v území je více variabilní a více koncentrované do nejatraktivnějších turistických oblastí, z důvodu vyššího tlaku na jejich rentabilní provoz v porovnání s objekty individuální rekreace.

Objekty individuální rekreace (OIR) jsou dvojího druhu – jednak jde o chalupy (jejich původní funkcí byla funkce rekreační, až vlivem rozsáhlé migrace do měst a následného opouštění tohoto domovního fondu byla jejich funkce transformována na rekreační) a o chaty (jejich původní funkcí byla již od počátku funkce rekreační). V ČR je podíl domácností vlastnících rekreační bydlení (OIR) odhadován na 20–25 % domácností. Rozsah tohoto historicky a hodnotově vzniklého fenoménu je mimořádný i v mezinárodním srovnání. Druhé rekreační bydlení je tak přirozeným projevem preferencí obyvatel podobně jako druhý automobil v rodině. Z hospodářského a sociálního hlediska (snižuje napětí na trhu bydlení, umožňuje velmi individuální formy rekreace, posiluje sociální soudržnost rodin) je tak v případě samotného předkládaného hodnocení vnímáno pozitivně.

Dlouhodobým cílem obcí by měla být úplná a aktuální evidence objektů individuální rekreace. Tyto bilance jsou nezbytné i pro dimenzování vlastní technické infrastruktury obcí, posuzování přiměřenosti potřeby ploch pro novou výstavbu.

Na Rýmařovsku se dle Turistického portálu Moravskoslezského kraje nachází v nejrůznějších hromadných ubytovacích zařazené nejrůznější kvality téměř 2 100 lůžek. Největší ubytovací kapacitu poskytuje Malá Morávka, kde je lokalizováno 1 242 lůžek v HUZ. Velké kapacity HUZ se pak nachází ještě v Rýmařově, Dolní Moravici a Staré Vsi.

V každé obci se pak nachází několik domů k rekreaci, které jsou využívány většinou k soukromým účelům, jen omezeně pak ke komerční rekreaci (jako ubytování k soukromí, nejrůznější apartmány, chalupy apod.). Absolutně nejvyšší počet těchto domů se nachází ve Staré Vsi (89).

1.10.2. Sportovní vyžití

Malá Morávka a její okolí je příhodné pro provozování sportovních aktivit. V místní části Malé Morávky, konkrétně pak v Karlově pod Pradědem, se nachází nový in-line a

cyklookruh. Jedná se o moderní okruh s celoročním provozem, který funkčně navazuje a doplňuje stávající sportovní a turistické atraktivity, které se v místní části Karlov nacházejí. Okruh je možné využít pro cyklistiku, in-line bruslení, procházky, ale i kondiční trénink na venkovních posilovacích strojích. V zimě se pak okruh mění na běžecký s pravidelně udržovanou stopou. Provoz celého areálu po celý rok prodlužuje instalované veřejné osvětlení, které je zrealizováno kolem celého okruhu.

Pro cyklisty je v Malé Morávce a jejím okolí k dispozici celá řada velmi zajímavých tras a jsou k dispozici také speciální cyklobusy pro přepravu kol do vzdálenějších míst.

Sjezdové lyžování

V zimním období je turistům k dispozici SKI Aréna Karlov a SKI areál Kopřivná v Malé Morávce, které se řadí k největším a nejnavštěvovanějším lyžařským střediskům v Jeseníkách. Údolí Malé Morávky a Karlova pod Pradědem se pyšní dlouhou zimou, vysokou sněhovou pokrývkou a překrásnými lyžařskými terény. Lyžařům je k dispozici 16 sjezdovek všech obtížností, čtyři sedačkové lanovky, vleky, Apres-ski bary, lyžařské školky, pojízdné pásy a více než 12 km sjezdových tras.

V okolí střediska je rovněž k dispozici téměř 100 km strojově upravovaných běžkařských tras. Sjezdové terény jsou vhodné pro všechny typy lyžařů – pro začátečníky až po zdatné lyžaře.

Na Rýmařovsku se nachází i jiné lyžařské vleky (např. Stará Ves).

Doprava je do velkých lyžařských areálů v průběhu zimní sezóny (tj. cca od 25. prosince do cca konce března) zajišťována speciálními skibusy. Ty jezdí každodenně v období vánoc a konce roku a během jarních prázdnin a o víkendech ve zbylém období z Ostravy, Opavy, Bruntálu a Krnova.

Běžecké lyžování

V regionu jsou ideální podmínky pro běžecké lyžování. Ve vyšších polohách – Praděd, Ovčárna, Hvězda a okolí – je možno provozovat běžkové lyžování většinou během celého zimního období. Avšak i v nižších polohách bývá obvykle sněhová pokrývka během zimního období dostatečná. Pro běžkové lyžování je možno využít pěší turistické trasy, které jsou dobře značené a zároveň také strojově udržované a upravované. Ty pokrývají v podstatě celé

území SO ORP Rýmařov. Mapy s vyznačením běžeckých tras a podrobné aktuální informace o nich je možno najít na www.rymarovsko.cz, nebo jsou k dostání v informačních centrech.

Bruslení

K zimní aktivní rekreaci je také nutno zmínit zimní stadion v Rýmařově, který slouží jednak pro lední hokej a také pro širokou veřejnost – tzv. bruslení veřejnosti.

Pěší turistika

Území je protkáno dostatečnou sítí pěších turistických tras, které procházejí většinou obcí správního obvodu. Přírodním středem je město Rýmařov, které má díky své krásné rozmanité přírodě a dopravní dostupnosti výhodnou polohu pro podnikání výletů. Městem prochází červená značka dálkové evropské trasy E3 z Maďarska a Slovenska. Z Rýmařova značka pokračuje přes Starou Ves.

Na trasu E3 navazují další turistické trasy:

- Žlutá - Stránským a Rýmařovem v údolí Oslavy odbočuje žlutá značka k Rešovským vodopádům a od nich na Křížový vrch u Rudy a do Břevence.
- Zelená - Z Rýmařova vede zelená značka přes Skály k Rešovským vodopádům a dál kolem Fialova mlýna údolím Huntavy k jejímu soutoku s Oslavou a do Dlouhé Loučky, na Sovinec a přes Křížov do Šternberka.
- Červená - značka ze Šumperka vede přes Kamenný vrch, Rabštejn, Bedřichov, Dobřečov, Tvrdkov, Rešovské vodopády, Rešov, Sovinec a Paseku do Šternberka.
- Žlutá - S trasou E3 se ve Staré Vsi kříží žlutá – doleva ke Škaredé jedli, doprava přes Novou Ves do Karlova a Malé Morávky. Od Škaredé jedle, kde žlutá značka končí, vede na severozápad červená ke křižovatce turistických cest a kolem motorestu Skřítek.
- Stezka Františka Vychodila - 12 km dlouhý vycházkový okruh vycházející z rýmařovského náměstí a směřující k Ondřejovu, Ondřejovský potok, podél Oslavy, Včelína a silnicí do Hornoměstské zatačky a odtud zpět do Rýmařova. Stezka je

trasována tak, že není nutné projít ji celou, na několika místech se lze vrátit do Rýmařova, třeba již po absolvování 5 kilometrů.

Na tyto trasy navazuje řada dalších. Pěší turistické trasy doplňují také naučné stezky, které dané území pro návštěvníky více ztraktivňují. V regionu se nacházejí tyto:

- NS Velkou kotlinou, která začíná v Karlově p. P. a vede podél toku řeky Moravice přes nejvýznamnější části NPR Praděd, Velkou kotlinu. NS je totožná s turisticky značenou cestou (modrá) dlouhou 7 km, vyústující v prostoru nad Petrovými kameny.
- NS Vodopády Bílé Opavy – nejromantičtější NS v Jeseníkách vedoucí kaňonem horské řeky. Musí se zde překonávat dřevěné lávky, schody a náročné sestupy.
- NS Se skřítkem okolo Pradědu - 3,5 km dlouhá NS začíná na Ovčárně a končí na vrcholu Praděd. Je vhodná především pro rodiny s dětmi
- Naučná stezka Strálek - od pivovaru Excelent v Rýmařově až na Stráleckou myslivnu, délka cca 4 km, 6 informačních tabulí.
- NS Janovice – Rabštejn – trasa měří 12 km a je osázena 9-ti informačními tabulemi; stezka se tematicky zaměřuje na historii Janovického zámku, hradu Rabštejn a přírodní zajímavosti tohoto okolí
- NS Rýžoviště – Břidličná – informace o historii obce Rýžoviště, o rýžování zlata, nebo např. o historii a pověstech Břidličné. Stezka vede krásnými přírodními scenériemi
- Hornické muzeum v přírodě v obci Horní Město – čtyři repliky starých důlních zařízení, informační tabule o zajímavostech hornictví a všeho, co se hornictví a dolování týče

Cykloturistika

Územím prochází několik cyklistických tras, výchozím místem je převážně Rýmařov nebo Malá Morávka.

- Trasa č. 511 – Litovel – Jiříkov - Rýmařov
- Trasa č. 553 – Rýmařov – Dolní Moravice - Malá Morávka - Karlova Studánka - Ludvíkov - Vrbno pod Pradědem – Drakov,
- Trasa č. 6053 – Horní Město - Jiříkov
- Trasa č. 6077 - Rýmařov – Stará Ves – Karlov pod Pradědem.
- Trasa č. 6142 – Leskovec nad Moravicí – Břidličná – Velká **Štáhle** – Malá **Štáhle** – Dolní Moravice
- Trasa č. 6143 - Rýmařov – Stará Ves - Skřítek
- Trasa č. 6144 – Budišov nad Budišovkou - Jiříkov
- Trasa č. 6146 – Břidličná – Ryžoviště – Budišov nad Budišovkou

Cykloturistika prožívá dlouhodobý rozmach a nové cyklostezky a cyklotrasy jsou pořád nově budovány a projektovány.

Cykloturistika je podporována také přítomností cyklobusů, které jsou zde provozovány od června do září. Rýmařov není cílovým místem pro tyto spoje, konečnou stanicí jsou zejména Malá Morávka, Karlova Studánka a Ovčárna. Během července a srpna jezdí denně, v červnu a v září o víkendech.

Koupání a vodní turistika

Na území nejsou vzhledem k vyšší nadmořské výšce a nižším teplotám a také díky malým průtokům ve vodních tocích vhodné podmínky pro venkovní koupání a vodní turistiku. Nachází se zde však několik významnějších krytých zařízení určených i pro koupání.

Obec	Stručná charakteristika zařízení
Břidličná	Krytý plavecký bazén, ul. Bruntálská 437. Rozměry bazénu 25x11 m s hloubkou 1,2-2 metry a brouzdaliště 6x3 m. Provoz plavecké školy. Nachází se zde také sauna.
Rýmařov	Plavecký bazén s protiproudem, dětské brouzdaliště, finská sauna, horká pára,

	perličková lázeň. Aquacentrum je součástí Hotelu Slunce.
Dolní Moravice	Bazén v hotelovém komplexu Avalanche. Kromě bazénu se zde nacházejí také sauny.
Karlov pod Pradědem	Bazén v hotelovém komplexu Kamzík s venkovní terasou. Finská sauna, infrasauna, Whirlpool, masáže

Zdroj: Sdružení obcí Rýmařovska, 2014

Na katastrálním území obce Rýmařov se nachází rybník Edrovice. Tato koupací oblast leží v příjemném prostředí na západním okraji města, cca 750 m severozápadně od náměstí Míru (Sokolovská ulice). Pláž je travnatá s pozvolným vstupem do vody. Okolí je vhodné zejména pro pěší výlety a cykloturistiku. Rozmanitost služeb je menší, ale vhodná pro přírodní koupání.

1.10.3. Budování a zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu – služby

Kvantitativní nabídka služeb v oblasti cestovního ruchu je dostatečná. V současné době roste potřeba zvyšování kvality ubytovacích služeb. V této oblasti však je v současné době situace uspokojivá.

Stávající ubytovací kapacity jsou využívány často pouze sezónně, ale přesto roste zájem o pobyty i mimo sezónu.

Rozložení nabídky služeb v cestovním ruchu je v souvislosti s koncentrací zájmu turistů značně nerovnoměrné s koncentrací aktivit v oblasti Jeseníku.

1.10.4. Marketing regionu a turistické oblasti

Propagace obcí a jejich akcí je zabezpečována mnoha způsoby. Informace může návštěvník čerpat přes internetové stránky, propagační materiály (brožury, letáky, filmy), informační panely v obcích. V této oblasti bude nadále potřeba tyto aktivity dále rozvíjet a zlepšovat.

Další možnou směrem rozvoje marketingu a propagace mikroregionu představuje navázání spolupráce se zahraničím (Polsko, Rakousko, Německo, Slovensko) a snažit se tímto způsobem přilákat návštěvníky ze zahraničí v oblasti historie, sportovních aktivit a škol v přírodě.

1.10.5. Agroturistika

Z hlediska cestovního ruchu náleží území Rýmařovska k turistickému regionu Severní Morava a Slezsko, která je členěna na jednotlivé turistické oblasti, z nichž Rýmařov spadá do oblasti „Jeseníky“. Obce Rýmařovska jsou taktéž součástí Euroregionu Praděd. K hlavním rekreačním funkcím Jeseníků patří především zimní sporty – běžkování, sjezdové lyžování a snowboarding, v posledních letech bylo investováno mnoho finančních prostředků pro zlepšení infrastruktury pro lyžaře. Co se týče letní turistiky, populární je pěší turistika i cykloturistika, rozvíjí se jízda na koni, pro kterou jsou zde velmi dobré podmínky. Rekrece u vody patří vzhledem k nadmořské výšce v řešeném území mezi málo významné sporty.

V Jeseníkách jsou velmi dobré podmínky pro běžecké lyžování. Slouží mu v podstatě téměř všechny letní turistické trasy (s výjimkou některých kotlín z důvodu lavinového nebezpečí). Území je protkáno velmi hustou sítí značených turistických tras, která je vyhovující a až na malé výjimky nevyžaduje rozšíření a doplnění. Také síť značených cykloturistických tras v oblasti Jeseníků je velmi hustá.

Cykloturistika je podporována také přítomností cyklobusů, které jsou zde provozovány od června do září. Rýmařov není cílovým místem pro tyto spoje, konečnou stanicí jsou zejména Malá Morávka, Karlova Studánka a Ovčárna. Během července a srpna jezdí denně, v červnu a září o víkendech.

Na Rýmařovsku se dle Turistického portálu Moravskoslezského kraje nachází v nejrůznějších hromadných ubytovacích zařízeních nejrůznější kvality téměř 2 100 lůžek. Největší ubytovací kapacitu poskytuje Malá Morávka, kde je lokalizováno 1 242 lůžek v HUZ. Velké kapacity HUZ se pak nachází ještě v Rýmařově, Dolní Moravici a Staré Vsi.

V každé obci se pak nachází několik domů k rekreaci, které jsou využívány většinou k soukromým účelům, jen omezeně pak ke komerční rekreaci (jako ubytování k soukromí, nejrůznější apartmány, chalupy apod.). Absolutně nejvyšší počet těchto domů se nachází ve Staré Vsi (89).

2. SWOT ANALÝZA

2.1. PODNIKÁNÍ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Široká škála firem a s tím spojená nezávislost na jednom hlavním zaměstnavateli Vznik nové průmyslové zóny Levná pracovní síla 	<ul style="list-style-type: none"> Úpadek některých podniků v důsledku vysoké konkurence (textil i jiné) Špatná dopravní dostupnost, zejména směr Olomouc pro nákladní dopravu Málo kvalifikovaná pracovní síla Malá ochota nezaměstnaných pracovat Nedostatečná spolupráce mezi podnikateli a veřejnou správou a samosprávou Nízký stupeň zpracování místních surovin (zemědělství a lesnictví) Omezení podnikání chráněnými územími (CHKO, NATURA 2000)
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> Spolupráce podnikatelů, škol a veřejné správy ve vzdělávání Sdružování podnikatelů Využití obnovitelných zdrojů energie (biomasa) Využití brownfields pro podnikání 	<ul style="list-style-type: none"> Byrokratická a legislativní omezení snižující podnikatelské možnosti Rozhodování o surovině pro dřevařství probíhá mimo region

2.2. CESTOVNÍ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Uvědomění významu cestovního ruchu pro mikroregion Zkušenost s rozvojem CR Možnost klidné rekreace Atraktivní lokality a příroda Dostatečná kapacita ubytovacích zařízení Střední škola se zaměřením na cestovní ruch Spojení přírody s lázeňstvím 	<ul style="list-style-type: none"> Dopravní dostupnost Větší vzdálenost od klientely, zejména movitější Není spádová oblast pro nejbližší velká města (Olomouc, Ostrava) Omezení turistiky na nejatraktivnější lokality s velkými lokálními rozdíly Sezónnost

<ul style="list-style-type: none"> • Klimatické podmínky pro zimní sporty 	<ul style="list-style-type: none"> • Chybějící navazující a doplňkové aktivity (hřiště, sportovní haly, wellness, bazény) • Horší technická vybavenost lyžařských středisek • Menší kvalita ubytovacích kapacit • Horší koordinace postupů v propagaci atd. • Malý zájem o práci v CR • Rivalita a nespolečenská spolupráce podnikatelů v CR • Administrativní rozdělení Jeseníků do dvou krajů • Vyšší náklady na provoz horských středisek
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> • Zlepšení kvality služeb • Zvýšení kapacity lyžařských středisek • Zvýšení návštěvnosti • Rozvoj cykloturistiky, hippoturistiky, běžeckého lyžování • Napojení na Slezskou Hartu • Vznik koordinační agentury pro celé Jeseníky • Rozvoj lázeňství 	<ul style="list-style-type: none"> • Nevyhovující infrastruktura při zvýšení návštěvnosti • Klimatické změny ohrožující investice do lyžování • Konkurence jiných lokalit (Beskydy, Slovensko) • Odchod kvalifikovaných pracovníků • Střety mezi různými způsoby využití krajiny • Soužití stálých obyvatel s rekreanty

2.3. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> • V části území relativně dochovaná krajina s přírodními a kulturně-historickými znaky • Zejména ve zvláště chráněných částech přírody relativně vysoká druhová a ekosystémová různorodost a výskyt celé řady unikátních organizmů • Koncentrace přírodních hodnot území, především ve zvláště chráněných částech přírody a krajiny • Relativně kvalitní životní prostředí • Relativně kvalitní ovzduší • Vysoký podíl lesů • Významný zdroj povrchové vody 	<ul style="list-style-type: none"> • Pokračující snižování biodiverzity krajiny • Snižující se druhová pestrost, vymizení řady původně hojných druhů • V části území zničený původní mozaikovitý charakter krajiny (meze, remízky, mokřady) • V části krajiny chybí funkční ÚSES • Napřímení a necitlivá úprava části významných vodních toků • Zejména drobné vodní toky a mokřady zničeny tzv. náhradními rekultivacemi • Snižující se retenční schopnost krajiny • Fragmentace krajiny, migrační bariery

<ul style="list-style-type: none"> ● Funkční systém zásobování pitnou vodou ● Místní zdroje kvalitní pitné vody 	<ul style="list-style-type: none"> ● Mizející hnízdní příležitosti, biotopy zejména pro ohrožené druhy ● Koncepce ochrany přírody založená přednostně na zvláště chráněná území (násobné překrývání ochrany – CHKOJ, NPR, CHOPAV, EVL...) ● Absolutní ochrana zvláště chráněných druhů živočichů bez zohlednění dopadu na ostatní druhy (např. vymizení lipana a fatální věková skladba populace pstruha potočního po reintrodukci vydry říční) ● Nízký stupeň ochrany obecných částí přírody ● Rozšiřování nepůvodních, invazních druhů (např. křídlatka sachalinská, norek americký, plzák španělský, psík mývalovitý...) ● Eutrofizace některých VN ● Nemožnost získat pozemky na opatření v krajině k zvýšení její biodiverzity ● Nemožnost dosáhnout komplexních pozemkových úprav, přičemž jsou prodávány i pozemky určené k opatřením v krajině ● Výskyt černých skládek ● Nedostatečná míra separace odpadů ● Nedořešená likvidace BRO ● Neřešený problém směsného komunálního odpadu mimo likvidace na skládky po legislativním zákazu ● Zastaralé zdroje tepla v RD i centrálních zdrojích ● Nedostatečná úroveň ČOV (chybí v obcích úplně, částečně, technologicky zastarávají) ● Spalování nekvalitních tuhých paliv v domácnostech i větších zdrojích ● Pokračující zábory ZPF namísto využívání brownfields ● Špatná politika MZE – nedostatečně využívány nástroje k dosažení větší druhové pestrosti a biodiversity ● Malá rozvinutost EVVO ● Špatná politika MZE a MŽP – nespolečná spolupráce a nekoordinovanost projektů a strategií, chybně strukturované dotace na obnovu a údržbu ekosystémů
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> ● Místy nedostatečná protipovodňová ochrana ● Pomalé zvyšování zájmu obyvatelstva o kvalitu života, zdravé životní prostředí ● Příliš velký podíl smrkových monokultur i s důsledky z toho plynoucími ● Snižující se diverzita kulturní krajiny (důsledek scelování, odvodňování a souhrnných pozemkových úprav, později pak nevhodný převod orné půdy na travní porosty (TTP) a pastviny osevem či přísevem bez použití biotechnických opatření) ● Mnohde nedostatečná úroveň zeleně v obcích (stejnověké stromy, nevhodná druhová skladba, nevyhovující zdravotní stav i provozní bezpečnost)
Příležitosti (Opportunities)	Hrozby (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> ● Posílit zájem obyvatelstva o ochranu hodnot krajiny ● Obnova biodiverzity krajiny ● Realizace komplexních pozemkových úprav ● Revitalizace toků včetně odstranění migračních překážek ● Budování mokřadů a dalších biotopů zejména pro zvláště chráněné živočichy, náhrada mizejících hnízdních příležitostí ● Změna druhové skladby lesů ve prospěch původních druhů ● Zvýšení druhové pestrosti, zejména trvalých travních porostů ● Zlepšení přístupu do krajiny ● Zvyšování retenční schopnosti krajiny ● Revitalizace nádrží ● Obnova a doplnění zeleně v intravilánech obcí ● Ochrana krajiny pro umožnění rozvoje rekreace a cestovního ruchu – hodnoty území – přírodní, kulturně-historické a estetické ● Spolupráce se zemědělci a lesníky na úpravách a využívání krajiny (eliminace překážek volného pohybu krajinou) ● Prosadit změny v managementu ochrany přírody ve prospěch obecných částí přírody 	<ul style="list-style-type: none"> ● Pokračující mizení volně žijících druhů, snižování biodiverzity, mizení biotopů ● Neprůchodnost dostatečných komplexních pozemkových úprav po prodeji pozemků k tomu určených ● Změna rázu krajiny v důsledku nevhodné výstavby, její fragmentace a neprůchodnost pro volně žijící živočichy ● Pokračující nedostatečná ochrana obecných částí přírody, absolutní ochrana některých zvláště chráněných živočichů bez dostatečného zohlednění dopadů na další druhy ● Nevyhovující politika státu při prodeji půdy (nemožnost získat pozemky pro opatření v krajině) ● Monokulturní skladba lesů, malá druhová pestrost TTP ● Pokračující zábory ZPF ● Neřešení retenční schopností krajiny, protipovodňové ochrany ● Další rozšiřování invazních druhů ● Nezájem obyvatelstva o životní prostředí vlivem nedostatečné informovanosti ● Neřešené vlivy změn klimatu na krajinu i obyvatelstvo ● Absence řešení problematiky diverzity kulturní krajiny, a v důsledku toho nejen úbytek biodiverzity ale také snížení

<ul style="list-style-type: none"> ● Zastavit pokračující úbytek ZPF ● Zastavit invazní druhy ● Ekonomické a ekologické využití OZE ● Rozvoj EVVO ● Dobudování ČOV ● Dobudování protipovodňové ochrany ● Výměna zastaralých zdrojů tepla ● Zvýšení separace a využití odpadů ● Likvidace černých skládek ● Zlepšení komunikace MZE a MŽP a vypracování společné strategie trvale využitelného hospodaření ve volné krajině ● Eliminace legislativních a majetkoprávních omezení nezbytných úprav v krajině pro umožnění využívání krajiny ● Scházející koncepce protipovodňové ochrany a dobudování protipovodňové ochrany ● Dotace na nové kotle ● Řešení likvidace BRO ● Chybné koncepce v hospodaření (monokulturní skladba lesů, stav péče o zemědělskou půdu a z toho vyplývající negativní tendence) ● Řešení problému směsného komunálního odpadu po zákazu skládkování 	<p>atraktivitu krajiny pro rekreaci i trvalé bydlení</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Neřešení problematiky odpadů, ochrany ovzduší
--	--

2.4. LIDSKÉ ZDROJE (SOCIÁLNÍ PÉČE, ŠKOLSTVÍ)

Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> ● Existence spolků a široké spektrum kroužků ● Aktivity obcí v oblasti kultury a sportu ● Sociální péče Diakonie Rýmařov, Břidličná ● Fungující spolupráce v rámci mikroregionu ● Dostatečná síť zařízení školského typu (ZŠ, MŠ, ZUŠ, SVC, Speciální ZŠ, SŠ) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Absence jeslí v regionu, nedostatečná kapacita zařízení pro hlídání dětí ● Volné kapacity základních a středních škol ● Nedostatek pracovníků v sociálně právní ochraně dětí ● Absence bezbariérových úprav ve městech, obcích a okolí ● Nerovnost v možnostech přístupu k zaměstnání ● Nedostatek pracovních příležitostí zejména pro vyloučené skupiny, vysoká nezaměstnanost ● Inkluzivní vzdělávání – nedostatek asistentů a financí na jejich zajištění

	<ul style="list-style-type: none"> • Stárnutí obyvatelstva a nedostatek sociálních služeb nejen pro potřeby seniorů • Nedostatek specializovaných lékařů • Zastaralé vybavení MŠ a ZŠ
<ul style="list-style-type: none"> • Příležitosti (Opportunities) <ul style="list-style-type: none"> • Rostoucí sounáležitosti obyvatel (děti, mládež, dospělí) s regionem • Ekonomický růst – možnost nárůstu pracovních míst – zamezení migrace obyvatel • Dotační možnosti – EU, národní, krajské – do oblastí rovných příležitostí, profesního vzdělávání, rozvoje školství, možnosti spolupráce obcí • Trend návratu k tradicím a přírodě • Rostoucí zájem o sport a volnočasové aktivity • Zájem o nabídky vzdělávacích oborů v souladu s poptávkou na pracovním trhu • Možnosti spolupráce v rámci MAP • Výzvy na klíčové kompetence ve školství a volnočasových aktivit • Rostoucí zájem/potřeba o nabídku služeb v oblasti sociální péče • Využití předností k rozvoji: <ul style="list-style-type: none"> - Udržení a další rozvoj současného stavu (zvyšování spolkové činnosti a podpora kultury a sportu) • Překonání nedostatků: <ul style="list-style-type: none"> - Dobudování chybějících kapacit a změření se na sociální oblast a rovné příležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Hrozby (Threats) <ul style="list-style-type: none"> • Hrozba zrušení středních škol v Rýmařově z důvodu nízké naplněnosti • Narůstající problémy s financováním základního školství • Alarmující působení sociopatologických jevů • Nedostatek finančních prostředků uživatelů sociálních služeb • Negativní demografický vývoj a jeho vliv na zaměstnanost; odliv z regionu • Využití předností k eliminaci rizik: <ul style="list-style-type: none"> - Využití spolupráce mikroregionu a spolkové činnosti k preventivním programům a aktivizaci obyvatel • Překonání nepříznivých předpokladů: <ul style="list-style-type: none"> - Podpora významných zaměstnavatelů v regionu ze strany obce - Cílená propagace regionu jako příjemného místa pro život - Zpracování benchmarkové studie na prevenci sociopatologických jevů

2.5. ZEMĚDĚLSTVÍ

Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> • Tradice zemědělského obhospodařování půdy i v méně příznivých podmínkách • Čistá ekologická krajina • Bohaté zdroje povrchových vod • Poměrně veliké zastoupení lesních porostů s deklarovanými zájmy ochrany přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • Nízká konkurenceschopnost venkovské ekonomiky • Malé zapojení zemědělců do cestovního ruchu (tzv. agroturistika) • Nízký stupeň zpracování místních surovin (zemědělství a lesnictví) a výroba regionálních produktů • Nevyhovující stav technického vybavení, strojů, budov (brownfields) zemědělských podniků

<ul style="list-style-type: none"> • Soběstačné lesnictví 	<ul style="list-style-type: none"> • Nízké investice do půdy v rámci vápnění, do lesnické infrastruktury a vybavení
Příležitosti (Opportunities)	Hrozby (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> • Přírodní potenciál pro rozvoj alternativních forem zemědělství a venkovské turistiky ke zvýšení využívání alternativních zdrojů energie, zejména využití biomasy • Možnosti dotační politiky státu, strukturálních fondů a iniciativ • Využití externího poradenství, školení, přenosu informací a přípravy projektů • Rostoucí zájem společnosti o rozvoj venkova, ochranu přírody a krajiny, celospolečenské vědomí udržitelného rozvoje venkova • Trend diverzifikované zemědělské produkce • Rostoucí zájem o zpracovatelský průmysl a regionální produkty • Možnost propagace zemědělských služeb v regionu (Leader) • Možnost rozvoje ostatního podnikání na venkově a diverzifikace zemědělských činností (PRV) • Možnost spolupráce MAS (národní i mezinárodní) a obcí • Využití předností k rozvoji Další rozvoj ekologického zemědělství a lesnictví • Překonání nedostatků: <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj agroturistiky a investice do zemědělství - Podpora zemědělských organizací v regionu ze strany obce 	<ul style="list-style-type: none"> • Celková změna chemismu půd může vést k predispozici lesních porostů k dalšímu poškození škodlivými činiteli a ke změně biodiverzity v lesních porostech. • Expanze zavlečených živočišných a rostlinných druhů • Škody způsobené zvěří a hmyzími škůdci • Podfinancování zemědělství • Nekoordinovanost • Využití předností k eliminaci rizik: <ul style="list-style-type: none"> - Podpora a rozvoj chovu horského skotu - Využití dotací EU na podporu zemědělství • Překonání nepříznivých předpokladů: <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj spolupráce s myslivci

2.6. TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA A KULTURNÍ DĚDICTVÍ

Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> • Dostatečné plochy pro výstavbu BD a RD 	<ul style="list-style-type: none"> • Nízké využití brownfields

<ul style="list-style-type: none"> • Dostatečný bytový fond • Obce nad 2000 obyvatel disponují potřebnou technickou infrastrukturou • Dostatečné plochy pro rekreaci • Dostatečná kapacita ubytovacích ploch 	<ul style="list-style-type: none"> • Absence chodníků, nevyhovující stav komunikací, absence bezpečnostních prvků, špatné dopravní značení komunikací • Nedostatečná základní občanská vybavenost většiny obcí* • Špatný stav autobusových zastávek a nedostatečný počet odstavných pruhů • Absence kanalizace, plynofikace, vodovodu v některých obcích do 2000 obyvatel • Nedostatečná síť cyklostezek • Nedostatečná kvalita ubyt. Zařízení • Špatný stav a/ nebo nedostatečná péče o kult. památky drobného a většího charakteru • Nedostatečný počet muzeí a expozic s vazbou i na duchovní dědictví regionu
Příležitosti (Opportunities)	Hrozby (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> • Dotační možnosti – podpora IZS, bezpečnosti • Ekonomický rozvoj – pokles cen • Nové technologie a postupy – nové postupy, tichý asfalt... • Rostoucí potřeba infrastruktury v sociálních službách • Rostoucí zájem (lokální) o využití průmyslových zón, ploch k podnikání a brownfields 	<ul style="list-style-type: none"> • Zrušení dopravního spojení (autobusová a železniční doprava) • Církevní restituce • Nedostatečná podpora obcí ze strany státu • Nepříznivá dopravní dostupnost a stav komunikací v regionu • Vliv počasí na infrastrukturu
<ul style="list-style-type: none"> • Využití předností k rozvoji: <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch a další výstavby • Překonání nedostatků: <ul style="list-style-type: none"> - Dobudování chybějící infrastruktury v obci při využití dotačních programů EU 	<ul style="list-style-type: none"> • Využití předností k eliminaci rizik: <ul style="list-style-type: none"> - Zaměření na vnitřní potenciál regionu • Překonání nepříznivých předpokladů: <ul style="list-style-type: none"> - Ve spolupráci s ostatními obcemi mikroregionu podpořit (zajistit) dopravní obslužnost

* Mezi občanskou vybavenost se řadí základní a mateřské školy, volnočasové objekty (hřiště, tělocvična, kulturní dům), ordinace praktických lékařů, obecní úřady včetně veřejného rozhlasu, lékárny, obchody, hasičské zbrojnice, knihovny a pošty.

3. STRATEGICKÁ VIZE A JEDNOTLIVÉ CÍLE

STRATEGIE

3.1. STRATEGICKÁ VIZE

Sdružení obcí Rýmařovska využije své zachovalé přírody, kulturních tradic, dobré dopravní polohy a stabilizovaného obyvatelstva k dalšímu ekonomickému a společenskému rozvoji a růstu kvality života občanů.

Spolupráce obcí zefektivní získávání veřejných zdrojů, povede k dobudování infrastruktury, optimalizaci zázemí pro ekonomické činnosti i ke komplexnosti služeb pro občany v mikroregionu jako celku.

Hlavním účelem strategie je definovat, kterými směry se bude území v příštích letech ubírat.

Dlouhodobá vize rozvoje území Rýmařovsko byla stanovena následovně:

Území Rýmařovska bude

- **turisticky známý a atraktivní region s dobrou dopravní dostupností a obslužností, využívající řady výjimečných atraktivit, krásné a zachované přírody**
- **region nabízející kvalitní služby a rozvíjející potenciál malých a středních podnikatelů nejen v oblasti zemědělství**
- **region vhodný pro rodinný život s dostatečnou nabídkou pracovních příležitostí a kvalitním zázemím pro volný čas a potřeby obyvatel**

3.2. NÁVRHOVÁ ČÁST

3.2.1. Prioritní oblast: Životní prostředí

3.2.1.1. Opatření: Modernizace, výstavba a rekonstrukce ČOV a systémů odvádění dešťových a odpadních vod (stoková síť)

Povinnost zajistit odvod odpadních vod a jejich čištění vyplývá ze zákona o vodách. V některých obcích je ovšem situace nevyhovující, přičemž největším problémem jsou chybějící čistírny odpadních vod napojené na kanalizační síť. V některých menších obcích či jejich

odlehlejších částech není výstavba společné kanalizační sítě a ČOV ekonomicky výhodná, z toho důvodu je zde vhodné podpořit domácí ČOV.

Výstavbou nových kanalizačních sítí a zvláště pak jejich napojením na čistírny odpadních vod se zvýší kvalita vody ve vodních tocích, čímž se přispěje ke zlepšení kvality životního prostředí. V některých obcích je potřeba kvůli nevyhovujícímu technickému stavu stávající kanalizační sítě a ČOV zrekonstruovat.

Aktivity:

- rekonstrukce stávajících a vybudování nových kanalizačních sítí
- rekonstrukce, modernizace a budování nových čistíren odpadních vod
- projektová příprava rekonstrukce a výstavby kanalizačních sítí a ČOV

Cílové skupiny: obce a jednotlivé části obcí

Garanti: obce

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje:

- OP Životní prostředí
- MZE
- Krajské programy

3.2.1.2. Opatření: Zajištění kvalitní pitné vody

Vodovod je zaveden do převážné většiny obcí, chybí pouze v některých okrajových částech. Vhodná je ovšem revize a rekonstrukce stávajících rozvodů vody, protože technický stav vodovodních rozvaděčů v mnoha obcích je nedostačující. Rekonstrukcí a modernizací vodovodní infrastruktury se docílí zvýšení jejich účinnosti a snížení ztrát vody v těchto rozvodech.

Zajištění dodávky kvalitní pitné vody by měl být jedním z hlavních rozvojových úkolů obcí. Vybavenost obce veřejným vodovodem, stejně tak jako vybavenost obce ostatní technickou infrastrukturou, je důležitým kritériem v rozhodování obyvatel, zda se do obce nastěhovat či nikoliv. Výstavba vodovodní infrastruktury také omezí riziko případného využívání závadné vody z lokálních studní.

Aktivity:

- dostavba vodovodu (zajištění kvalitní pitné vody jiným způsobem) - zjištění současného stavu a rekonstrukce nevyhovujících rozvodů pitné vody.
- projektová příprava rekonstrukce nevyhovujících rozvodů pitné vody a výstavby nových

Cílové skupiny: obyvatelstvo, návštěvníci,

Garanti: obce

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje:

- OP Životní prostředí
- MZE
- Krajské programy

3.2.1.3. Opatření: Ochrana před povodněmi

Aktivity v této oblasti se budou rozvíjet směrem technických opatření k ochraně území i k preventivním opatřením v krajině. Technická řešení se budou uplatňovat zejména při přímé ochraně na území obcí.

Rychlost odtoku vody z krajiny se v posledním století výrazně zrychlila, což je způsobeno úpravami vodních toků, scelením pozemků a rozoráním mezí a dalšími nevhodnými úpravami krajiny kolem vodních toků. Snížení retenční schopnosti krajiny může vést k poklesu hladiny podzemních vod, nebo ke ztrátě vodních biotopů vázaných na vlhká místa. Proto je vhodné výše uvedenými opatřeními tuto retenční schopnost zvýšit.

Stav vodních toků se v posledních letech výrazně změnil, proto je v určitých lokalitách vhodné vrátit řekám jejich „přirozenější“ režim, tzn. odstranit nešetrné úpravy, zajistit vhodnou okolní zeleň, dát možnost rozlivu apod. To povede k zadržení vody v krajině, snížení výšky povodňových vln, ke zvýšení biodiverzity ve vodních tocích i kolem nich apod. Nezbytná je však spolupráce obcí se zemědělci, případně majiteli pozemků v dotčené oblasti.

Aktivity:

- revitalizace vodních toků, obnova přírodního prostředí, podpora biodiverzity ve vodních tocích...
- zasakovací pásy, obnova remízků, protierozní opatření, obnova mokřadů a údržba podmáčených luk ...

- technická opatření na ochranu před povodněmi
- projektová příprava projektů v oblasti ochrany před povodněmi

Cílové skupiny: správci vodních toků, vlastníci pozemků, zemědělci, environmentální neziskové organizace

Garanti: obce

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje:

- OP Životní prostředí
- Krajské programy, Nadace

3.2.1.4. Opatření: Zajištění poradenství pro vedení obcí v otázkách ŽP

Problematika ŽP je široká a je obtížné se v ní orientovat. Pro efektivnější řešení nadcházejících problémů (např. zajištění čištění odpadních vod, využití OZE, řešení odpadového hospodářství) je přínosná spolupráce mezi obcemi, zajištění výměny informací, vzdělávání lidí ve vedení obcí, ukázky dobrých praxí apod. Ve svém důsledku to může přinést urychlení realizace některých nadcházejících projektů, efektivnější využití prostředků apod. Je vhodné provádět koordinovaně na úrovni mikroregionu.

Aktivity:

- spolupráce s odbornými institucemi, výměna informací a dobré praxe v rámci regionu, školení zástupců obcí, vytvoření poradenského centra.

Cílové skupiny: vedení obcí

Garanti: Sdružení obcí Rýmařovska

Spolupracující instituce: organizace zabývající se poradenstvím v oblasti ŽP

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: Krajský úřad Moravskoslezského kraje

3.2.1.5. Opatření: Péče o vodní zdroje

Aktivity

- péče o vodní toky.

- péče o rybníky a jezera včetně budování nových rybníků a jezer.

Cílové skupiny: obce a jednotlivé části obcí

Garanti: obce

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: obecní úřady, MŽP

3.2.1.6. Opatření: Lesnictví

Aktivity

- zavádění preventivních opatření v lesích
- neproduktivní investice v lesích

Cílové skupiny: vlastníci lesů, obyvatelé

Garanti: vlastníci lesů

Doba trvání: 2014 – 2020

Zdroje: PRV, obecní úřad, MSK

3.2.1.7. Opatření: Péče o chráněnou krajinnou oblast

- Spolupráce s CHKO Jeseníky na rozvoji regionu

Cílové skupiny: obyvatelstvo, turisté, obce

Garanti: CHKO, obce

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: MŽP, AOPK

3.2.1.8. Opatření: Snížení spotřeby energie v budovách

Nízká spotřeba energie a tím i paliv je jedním ze základních předpokladů pro snížení množství vypouštěných emisí do ovzduší a pro případné využití obnovitelných zdrojů energie. Tlak na snižování spotřeby energií v budovách je dán také ekonomickým faktorem a to zejména z důvodu neustálého zvyšování cen za spotřebovanou energii.

Aktivity:

- provedení energetických auditů
- zateplení budov

Cílové skupiny: obce, příspěvkové organizace, podnikatelé, občané

Garanti: obce

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje:

- OP Životní prostředí
- OPIK
- Program rozvoje venkova

3.2.1.9. Opatření: Zefektivnění a modernizace zdrojů a rozvodů tepla

Starší zdroje tepla mají nízkou účinnost, což souvisí s vyšší spotřebou paliva negativně ovlivňující životní prostředí. K dalším ztrátám tepla dochází v zastaralých rozvodných soustavách, ať už v rámci jednotlivých budov nebo v rámci CZT. Pořízení moderního zdroje sníží náklady na vytápění, spotřebu paliv a tím vypouštěné množství emisí do ovzduší.

Aktivity:

- provedení energetických auditů
- náhrada starých zdrojů tepla moderními, rekonstrukce rozvodů tepla, změna paliv

Cílové skupiny: obce, příspěvkové organizace, podnikatelé, občané

Garanti: obce

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje:

- OP Životní prostředí
- MMR, OPIK

3.2.1.10. Opatření: Podpora ekologicky šetrného vytápění domácností

Velké množství znečištění ovzduší pochází právě z domácností spalujících tuhá paliva, zejména ve starých typech kotlů. Zastaralé typy kotlů nezaručují kvalitní spalování tuhých

paliv, což se projeví ve zvýšeném znečištění ovzduší. Tato zařízení je nutno nahrazovat novějšími a hlavně ekologičtějšími typy kotlů, které tak příliš nezatěžují životní prostředí. Zvýšit motivaci obyvatel k většímu využití obnovitelných zdrojů energie je možno také i vyčleněním vlastních prostředků obcí na podporu těchto opatření.

Aktivity:

- zajištění poradenských služeb pro občany
- finanční podpora domácností při pořízení OZE nebo jiného šetrného zdroje vytápění apod.

Cílové skupiny: občané – vlastníci rodinných domů

Garanti: obce

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: OP Životní prostředí, MSK

3.2.1.11. Opatření: Environmentální výchova a poradenství

Na domácnosti nemají obce přímý vliv. Environmentální osvěta (např. prostřednictvím článků v obecních novinách apod., informačních letáků či příkladů dobré praxe) může některé problémy v oblasti ŽP pomoci řešit. Dlouhodobou investicí je ekologická výchova. Cílem kampaní je zejména vzbudit v obyvatelích zájem o životní prostředí, neboť i sami obyvatelé mají nezanedbatelný vliv na prostředí, ve kterém sami žijí. Po vzbuzení zájmu obyvatel o životní prostředí je vhodné rozvinout poradenské služby, které by pomohly obyvatelům řešit otázky spojené s ekologickými problémy.

Aktivity:

- osvětové kampaně, poradenské služby

Cílové skupiny: občané

Garanti: obce

Spolupracující instituce: environmentální organizace

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: OP Životní prostředí, MSK

3.2.1.12. Opatření: Sběr a separace odpadu

Ke zefektivnění hospodaření s odpady může přispět výběr vhodného způsobu sběru odpadů (tj. např. pytlový či kontejnerový svoz, zajištění sběru pracovníky obce nebo sběrnými firmami...). Obce mohou např. v rámci sběrného dvora zajistit lisování odpadu (PET lahví) nebo jeho kompostování, čímž se sníží náklady na jeho odvoz. Ke zvýšení efektivity sběru může obec využít i spolupráce s environmentálními organizací při realizaci osvětových kampaní.

Aktivity:

- vhodné umístění kontejnerů na separovaný odpad
- optimalizace podmínek pro svoz odpadu

Cílové skupiny: obyvatelstvo, obce, zpracovatelé odpadů

Garanti: obce, technické služby, zpracovatelé odpadů

Doba trvání: 2014 -2020

Zdroje: OP Životní prostředí

3.2.1.13. Opatření: Místní využití bioodpadu

Dle zákona o odpadech se zvyšují požadavky na využití bioodpadu, zejména komunálního. Snížení množství bioodpadu ukládaného na skládky a jeho využití může být zajištěno zejména jeho kompostováním (domácím, komunitním, centrálním pro více obcí...) nebo výrobou bioplynu.

Aktivity:

- zajištění sběru bioodpadu, kompostárny, zajištění komunitního kompostování...

Cílové skupiny: obyvatelstvo, zemědělci, zpracovatelé odpadu, obce

Garanti: obce

Doba trvání: 2014 -2020

Zdroje: OP Životní prostředí

3.2.1.14. Opatření: Sběr a využití odpadů místními firmami v regionu

Odpad je surovinou, kterou je možno dále využívat. Pokud je však zpracováván mimo region, odchází spolu s ním také finance. Pokud bude sběr a využití odpadů realizován místními společnostmi, může to přispět nejen k udržení finančních prostředků v regionu, ale také ke zvýšení počtu pracovních míst s dalšími pozitivními jevy navazujícími v důsledku podpoření ekonomiky v oblasti.

Aktivity:

- podpora materiálového využití odpadů v regionu

Cílové skupiny: zpracovatelé odpadu

Garanti: zpracovatelé odpadu

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: OP Životní prostředí

3.2.1.15. Opatření: Zlepšení nakládání s odpady

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době všechny obce Rýmařovska řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další.

Je nutné najít nástroje na snížení vysokého podílu odpadu určeného ke skládkování. V komunálním odpadu se vyskytuje velký podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu a ten by se měl také snížit. Je nutné zvýšit povědomí občanů, podnikatelů a dětí o problematice třídění odpadů - prostřednictvím kurzů pro občany a podnikatele. Pořádat a zapojovat se do ekologických programů pro děti a dospělé na území Rýmařovska. Zástupci místní samosprávy a Městských služeb by si měli vyměňovat zkušenosti se zástupci jiných regionů, které disponují příklady dobré praxe v odpadové politice.

Současná podoba sběrných hnízd je esteticky nevyhovující, je potřeba tyto prostory revitalizovat např. vhodnými úpravami zpevněných ploch a doplněním vhodné zeleně na zástěnách. Přitom se snažit o optimalizaci počtu sběrných nádob na sběrných hnízdech.

Aktivity:

- Obnova zázemí pro sběr odpadů.

- Spolupráce obcí a firem v systému sběru, separace a odvozu odpadů.
- Vzdělávání

Cílové skupiny: obce a jednotlivé části obcí

Garanti: obce

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: obecní úřady, MŽP

3.2.1.16. Opatření: Obnova krajiny v okolí obcí

Území Sdružení obcí Rýmařovska je v rámci ČR jednou z oblastí s nejzachovalejší přírodou a krajinou. Současná vysoká hodnota krajiny by měla být udržována a dále posilována, ale také by mělo docházet k napravování nevhodných zásahů do krajiny. Tato oblast nabízí mnohé aktivity zvyšující hodnotu krajiny, jako je např. vysazování stromů a keřů podél cest, péče o památné stromy, obnovování historických krajinných struktur, realizování územních systémů ekologické stability a další. Tyto aktivity by bylo vhodné vzájemně koordinovat, aby se zajistila návaznost uskutečňovaných opatření v jednotlivých obcích a tímto dosažení plánovaného synergického efektu.

Aktivity:

- Výsadba zeleně kolem cest, remízků, obnova alejí, realizace ÚSES apod.
- Územně plánovací dokumentace (generel) zeleně v obcích mikroregionu

Cílové skupiny: vlastníci pozemků, občané

Garanti: obce

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje:

- OP Životní prostředí
- Program rozvoje venkova

3.2.1.17. Opatření: Revitalizace a výsadba zeleně v obcích

Zeleň v obcích vhodně doplňuje bytovou zástavbu, mimo zastavené plochy pak plní nezastupitelnou funkci retenční, protierozní a poskytuje úkryt volně žijícím živočichům. Obce postupně revitalizují alespoň částečně svá veřejná prostranství v obcích a v těchto aktivitách

budou pokračovat i v nadcházejícím plánovacím období. Pečují rovněž kontinuálně o zeleň v extravilánu obcí.

Zeleň v obcích vhodně doplňuje bytovou zástavbu, mimo zastavené plochy pak plní nezastupitelnou funkci retenční, protierozní a poskytuje úkryt volně žijícím živočichům. Obce postupně revitalizují alespoň částečně svá veřejná prostranství v obcích a v těchto aktivitách budou pokračovat i v nadcházejícím plánovacím období.

Aktivity

- Obnova zeleně v intravilánech obcí včetně úprav návší
- Obnova parků a významných zelených ploch v obcích
- Zajištění komunální techniky pro péči o zeleň
- Výsadba stromů a alejí v krajině

Cílové skupiny: obce

Garanti: obce

Doba trvání: 2014 – 2020

Zdroje: Obecní úřady, MŽP, nadace

3.2.2. Prioritní oblast: Zajištění dopravní dostupnosti a zvýšení bezpečnosti

3.2.2.1. Opatření: Rekonstrukce stávajících komunikací

Automobilová dopravní dostupnost do území a stav hlavních komunikací je relativně dobrý a v průběhu poslední době bylo realizováno několik akcí, které přispěly ke zlepšení stavu (např. silnice D. Loučka – Ondřejov). Horší je stav některých místních komunikací.

Špatný technický stav komunikací snižuje fyzickou i „psychickou“ přístupnost území, což má negativní dopad nejen na rozvoj podnikání a průmyslových zón.

Aktivity:

- výstavba, modernizace a rekonstrukce silnic včetně odstranění největších dopravních závad na silniční síti včetně parkovacích míst
- zvýšení bezpečnosti a plynulosti dopravy rekonstrukcí nehodových, rizikových nebo nekapacitních úseků a křižovatek, příp. instalací dopravních informačních systémů apod.

Cílové skupiny: občané obcí, podnikatelé, návštěvníci

Garanti: obce

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: IROP, MZE, PRV, MMR, MSK

3.2.2.2. Opatření: Rozvoj nemotorové dopravy

Cyklistická doprava slouží jako běžný dopravní prostředek (např. dojíždění do zaměstnání) a zároveň jako sportovně-rekreační aktivita, která se čím dál více rozvíjí. V minulých letech bylo v regionu vyznačeno relativně velké množství cyklistických tras. Je vhodné síť cyklotras doplnit a přizpůsobit ji i požadavkům běžných jízd (např. do zaměstnání, mezi obcemi), zejména, aby nevedla po silnicích s vyšší intenzitou dopravy. Tím také dojde ke zvýšení bezpečnosti u tohoto typu dopravy.

Region má velmi dobré podmínky pro rozvoj in-line bruslení, čímž je vhodné při plánování a budování sítě cyklostezek počítat.

Aktivity:

- budování cyklotras, chodníků, vymezení tras pro pěší, oddělení cyklistických stezek od pěších, budování bruslařských tras

Cílové skupiny: obyvatelé, cyklisté a pěší, děti, řidiči

Garanti: obce Mikroregionu Rýmařovsko

Doba trvání: 2014 – 2020

Zdroje: MSK, SFDI

3.2.2.3. Opatření: Zlepšení hromadné dopravy

Oblast mikroregionu patří v rámci ČR i MSK mezi okrajové. Veřejná doprava sem je poměrně složitá (nutnost přestupů ve Valšově). Problémem jsou také ne vždy navazující spoje – např. návaznost na vlakové rychlíky z Olomouce ve Valšově, některé autobusové přípoje ze Šumperka např. na Horní Město a Břidličnou apod.). Tato situace zapříčiňuje omezené využívání veřejné dopravy a s tím spojenou sníženou atraktivitu bydlení v okrajových obcích regionu, migrace obyvatelstva z těchto oblastí nedostupných hromadnou dopravou apod. Je proto vhodné vytipovat problémové spoje a zajistit jejich lepší návaznost. V souvislosti s

nedostatečným počtem spojů hromadné dopravy do obcí je však třeba najít kompromis mezi dostatečnou frekvencí spojů do dotčených obcí a ekonomickou efektivitou těchto služeb obyvatelstvu. Velkým problémem je také přeprava dětí a žáků, dopravní obslužnost pokrývá jen základní potřeby a v případě, že chtějí pedagogové dětem z okrajových obcí mikroregionu zatraktivnit výuku a vyrazit např. do knihovny, muzea, SVČ v Rýmařově, narazí na problematiku veřejné hromadné dopravy.

Aktivity:

- Jednání s dopravci, úpravy jízdních řádů autobusové a železniční dopravy

Cílové skupiny: místní obyvatelé, návštěvníci regionu

Garanti: provozovatelé autobusové a železniční dopravy

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: IROP

3.2.2.4. Opatření: Zlepšení dopravních služeb pro cyklisty

V současné době již existuje několik cyklobusů nebo autobusů pro lyžaře, které dovezou lidi do nejvíce vytížených středisek (Praděd, Malá Morávka, Červenohorské Sedlo). Avšak požadavky na komfort přepravy se zvyšují. Problematická je například dostupnost regionu z oblasti Ostravska a Opavska, kde jsou cyklisté nuceni s kolem vícekrát přesezat. Zejména o víkendech a v letním a zimním období je proto vhodné zajistit cyklistům a lyžařům vhodnější dopravní podmínky (např. zařadit vůz pro přepravu kol apod.).

Aktivity:

- zajištění cyklovlaků a cyklobusů, přizpůsobení víkendových a prázdninových spojů požadavkům turistů

Cílové skupiny: místní obyvatelé, návštěvníci regionu

Garanti: provozovatelé autobusové a železniční dopravy, obce,

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: obce

3.2.3. Prioritní oblast: Zlepšení občanské vybavenosti a infrastruktury

3.2.3.1. Opatření: Obnova a rozvoj základní vybavenosti v obcích

Aktivity

- Obnova, rekonstrukce a výstavba obecních úřadů a jejich zázemí.
- Obnova, rekonstrukce a modernizace základních, mateřských, uměleckých a středních škol.
- Obnova, rekonstrukce a výstavba hřišť pro děti, mládež i seniory v obcích.
- Obnova knihoven a informačních center.
- Podpora výstavby a obnova rodinných domů a bytů včetně inženýrských sítí.

Cílové skupiny: občané

Doba trvání: 2014 – 2020

Zdroje: MSK, Obecní úřady, OPŽP, ZŠ, MMR, IROP, MŠMT, MŽP

3.2.3.2. Opatření : Obnova a rozvoj technické a informační infrastruktury

Aktivity

- Rekonstrukce a výstavba rozvodů plynu, elektřiny
- Obnova obecních rozhlasů a veřejného osvětlení
- výstavba a rekonstrukce chodníků

Cílové skupiny: obce

Garanti: obce

Doba trvání: 2014 – 2020

Zdroje: SFDI, IROP, MSK, MMR, vlastní zdroje, MŽP, MZe, Obecní úřady

3.2.3.3. Opatření: Možnosti pro bydlení

Dostatečná nabídka možností pro bydlení představuje důležitý faktor pro udržení obyvatel v regionu. Nabídka v této oblasti by měla obsahovat jak možnost výstavby rodinných domů, tak i možnost bydlení v bytových domech. Celá výstavba a územní rozvoj by však měl podléhat jistým omezením, které vyplývají z omezení ze strany CHKO tak i potřebou vhodného urbanismu.

Aktivity:

- příprava lokalit pro bydlení (výstavba inženýrských sítí, infrastruktury, projektová příprava), architektonické a urbanistické studie

Cílové skupiny: místní obyvatelé, nově příchozí obyvatelé

Garanti: obce,

Doba trvání: 2014 – 2020

Zdroje: obce, MSK

3.2.3.4. Opatření: Investice do bydlení

Cílem tohoto opatření je podpora výstavby nových objektů pro bydlení a rekonstrukce těch stávajících, pro zajištění dostatečné nabídky bydlení pro občany regionu i pro nově příchozí obyvatele.

Aktivity:

- výstavba a rekonstrukce objektů pro bydlení

Cílové skupiny: místní obyvatelé, nově příchozí obyvatelé

Garanti: obce, občané

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: obce, IROP, MMR

3.2.4. Prioritní oblast: Lidé regionu

3.2.4.1. Opatření: Zvyšování kvality ve vzdělávání

Aktivity:

- Rozšíření využívání počítačů v předmětech nad rámec počítačového praktika, i mimo vyučování a to jak pro učitele, tak pro žáky.
- Zpřístupnění e-learningu. Pro pedagogy je možná výměna učitelů s jinými školami a stáže učitelů v zahraničí či hostování učitelů (zejména cizích jazyků) ze zahraničí. Aktivita je pak možné rozšířit až na přímá partnerství a zapojení škol do sítí. Spolupráce škol na komunitním rozvoji, s obcemi či místními podnikateli při přípravě dětí jak na volbu střední školy či na položení základů jejich podnikatelských znalostí a schopností, to vše včetně vstupování na trh práce.
- Vznik poradenských center nejen pro žáky a jejich rodiče, v otázkách volby nejvhodnějšího navazujícího vzdělávání dětí či pomoci dětem ohrožených odchodem nebo omezenými možnostmi vzdělávání, ale také pro místní občany, zavádění systémů kontroly a hodnocení kvality škol, nejen vnějšího, ale také interního.

Garanti: školy, vzdělávací instituce

Doba trvání: 2014- 2020

Zdroje: OP VVV

3.2.4.2. Opatření: Rozvoj infrastruktury pro počáteční vzdělávání

Tyto aktivity vhodně doplňují aktivity uvedené pod předchozím opatřením. V určitých případech je zejména modernizace vybavení podmínkou pro rozvoj moderních výukových programů. Tyto zlepšení mohou sloužit nejen pro samotnou výuku, ale také k podpoře funkce základní školy jako instituce pro další a specifické vzdělávání (např. počítačové a jiné kurzy pro dospělé) jako komunitní školy apod. Se zaměřením na děti pak umožňují podporovat jejich účast na zájmových a mimoškolních aktivitách.

Aktivity:

- Opravy či modernizace vybavení škol a jejich zařízení (například nákup počítačů).
- opravy hřišť, tělocvičen, ale také klubů pro zájmové kroužky či například mimoškolní výuku jazyků a počítačové gramotnosti nad rámec školních osnov a jiné navazující vzdělávání dospělých.
- poradenská či informační centra ve vzdělávání pro děti a jejich rodiče a ostatní potřebné občany.

Garanti: obce

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: MSK, Program rozvoje venkova, IROP,

3.2.4.3. Opatření: Podpora rovných příležitostí ve vzdělávání

Aktivity, jež spadají pod toto opatření, by měly směřovat k rovnému zapojení dětí ze sociálně slabých rodin a dětí, jejichž vzdělávání je ohroženo jiným vyloučením, zdravotním handicapem a podobně. Jejich cílem je vytvoření zázemí a služeb pro děti ohrožené nebo již postižené formou vyloučení. V mikroregionu je složitá situace zejména u handicapovaných občanů, z hlediska vzdělávání tedy co se týká zaměstnaneckých možností. Pro děti jsou tedy vhodné individuální metody výuky, pro dospělé pak programy reagující na možnosti uplatnění v dané obci či regionu.

Stejně tak je nutné zdokonalování ze strany pedagogů pro zvyšování jejich kompetencí pro rovný přístup k žákům. Vzdělávání pro odstraňování bariér mezi žáky je určeno také pro pracovníky mimoškolního vzdělávání, vedoucí zájmových kroužků či pracovníky neziskového sektoru, přičemž mezi jejich kompetence patří také například projektové řízení.

Aktivity:

- Doprovodný výukový program, zavedení speciálních metod výuky ve školách a to od možnosti individuálního vzdělávání až po e-learning.
- Odborné kurzy pro pedagogy a pracovníky mimoškolního vzdělávání. O možnostech neformálního vzdělávání může být vedena informační kampaň.

Cílové skupiny: obce, školy a školská zařízení, nestátní neziskové organizace či organizace působící v oblasti volného času dětí a mládeže. Příjemci musí mít právní subjektivitu nebo musí být organizačními složkami státu.

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: OP VVV

3.2.4.4. Opatření Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení

Cílem je jazykové vzdělávání učitelů, pro zkvalitnění výuky žáků i dospělých či pro rozšíření možností jejich dalšího odborného vzdělávání z cizojazyčných zdrojů. Cílem je také vedení učitelů k využívání počítačů v samotné běžné výuce i její přípravě, inovačních výukových metod (například možností e-learningu) při běžné výuce. V této oblasti je možné navázání spolupráce se středními a vysokými školami. Odborné vzdělávání může být ukončeno zahraniční certifikací učitelů.

Aktivity:

- Vzdělávací kurzy, stáže, zahraniční certifikace učitelů.

Cílové skupiny:

Obce, školy a školská zařízení, nestátní neziskové organizace či organizace působící v oblasti volného času dětí a mládeže. Příjemci musí mít právní subjektivitu nebo musí být organizačními složkami státu.

Garanti: školy a školská zařízení

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: OP VVV

3.2.4.5. Opatření: Společné projekty vysokých škol, VOŠ, výzkumných ústavů, obcí a soukromých subjektů (budování partnerství, sítí, stáže, spolupráce)

Slabou stránkou školství v mikroregionu je žádná spolupráce se středními a vysokými školami nejen v Moravskoslezském kraji. Tato spolupráce je výhodná jak pro soukromý, tak pro veřejný sektor, zejména v oblasti tvorby studijních programů podle poptávky soukromého sektoru a zaměstnaneckých možností v regionu. Spolupráce umožňuje také výměnu studentů,

resp. jejich stáže – a také stáže pedagogů – jako součást praktické přípravy na jejich budoucí povolání.

Aktivity:

- Stáže pedagogů, ale také stáže a praxe středoškolských či vysokoškolských studentů v místních podnicích či u místních podnikatelů či na úřadech a v jiných institucích a spolupráce škol s veřejným i soukromým sektorem při tvorbě studijních programů. Spolupráce se zahraničními školami.

Cílové skupiny: obce, školy a školská zařízení, nestátní neziskové organizace či organizace působící v oblasti volného času dětí a mládeže. Příjemci musí mít právní subjektivitu nebo musí být organizačními složkami státu.

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: OP VVV

3.2.4.6. Opatření: Motivace žáků základních a středních škol k pokračování ve studiu na odborných školách a VŠ

Zejména se jedná o kvalitní přípravu a motivaci žáků na pokračování na takových typech středních škol, z nichž je možnost přímého postupu na SŠ nebo VŠ.

Aktivity:

- Rozšíření výuky v cizích jazycích, výchovy k podnikatelství či spolupráci např. s místními podnikateli jako přímé součásti vzdělávacích programů. V neposlední řadě je to navázání spolupráce vysokých škol se základními a středními školami a také s místními i regionálními subjekty, ať již soukromého nebo veřejného sektoru, zejména pro rozšiřování povědomí dětí a mládeže o možnostech pozdějšího směřování.

Cílové skupiny: obce, školy a školská zařízení, nestátní neziskové organizace či organizace působící v oblasti volného času dětí a mládeže. Příjemci musí mít právní subjektivitu nebo musí být organizačními složkami státu.

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: OP VVV

3.2.4.7. Opatření: Profesionální vzdělávání

Vzdělanost obyvatel představuje významný faktor ovlivňující hospodářské podmínky a soudržnost obyvatel obce. Dále, vysoká úroveň lidského kapitálu je jedním ze základních předpokladů pro rozvoj obce či regionu. S rostoucí vzdělaností koreluje pokles nezaměstnanosti, roste sociální kapitál, občanská společnost a angažovanost v komunitách. Obecně deklarovaná vzdělanost obyvatelstva ČR roste, avšak její prostorová distribuce je značně nerovnoměrná.

Úroveň vzdělanosti v obcích Rýmařovska je, co se týče vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva, výrazně nižší než je průměr ČR a Moravskoslezského kraje. Varující je i tempo posílení vzdělanostní struktury, které bylo v posledním desetiletí výrazně nižší než u obou nadřazených územních jednotek.

Aktivita

- Zvýšení úrovně odborných znalostí, dovedností, kompetencí zaměstnanců

Cílové skupiny: zaměstnanci, jednotlivci a individuální projekty, ale také podnikatelé či nepodnikatelské subjekty.

Garanti: zaměstnavatelé

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: OPZ

3.2.4.8. Opatření: Podpora dalšího vzdělávání v regionu

- Vzdělávání dospělých.

Cílové skupiny: obyvatelstvo, zaměstnavatelé, podnikatelé

Garanti: obce, vzdělávací instituce

Doba trvání: 2014 – 2020

Zdroje: OP VVV, OPZ

3.2.5. Prioritní oblast zaměstnanost, sociální začleňování, sociální služby, zdraví a zdravotnické služby

3.2.5.1. Opatření: Aktivní snižování nezaměstnanosti v mikroregionu

Toto opatření naplňují konkrétní aktivity zaměstnavatelů a subjektů ve službách zaměstnanosti. Základem aktivního snižování nezaměstnanosti je vzájemná spolupráce,

výměna informací, vhodné nastavení podpory a opatření na zvýšení zaměstnanosti dle potřeb trhu práce.

Aktivity:

- zprostředkování zaměstnání, poradenské činnosti a programy, rekvalifikace, podpora vytváření nových a vyčleněných pracovních míst, podpora začínajícím OSVČ, doprovodná opatření k získání a udržení zaměstnatelnosti.

Cílové skupiny: jsou podporováni zejména jednotlivci a individuální projekty.

Doba trvání: 2014 -2020

Zdroje: OPZ

3.2.5.2. Opatření: Začlenění osob ohrožených sociálním znevýhodněním a jejich uplatnění na regionálním pracovním trhu a rovné příležitosti

Sociální začleňování vyloučených či ohrožených osob, včetně odstraňování bariér v jejich přístupu ke vzdělávání a k zaměstnání, je jedním z opatření pro omezování vzniku nezaměstnaných v regionu. Zejména se tak zvyšuje kvalita nabídky pracovní síly.

Aktivity:

- Vzdělávání ohrožených či vyloučených a nezaměstnaných
- Vzdělávání pracovníků působících v oblasti sociální integrace ve vzdělávacích programech, kurzech, odborném vzdělávání.
- Vytváření vzdělávacích a poradenských programů a opatření, které odstraňují bariéry k účasti na těchto programech, s využitím nových netradičních metod a služeb.
- Poskytování sociálních služeb a podpora vzdělávání a jiných činností, které vedou k začleňování a k prevenci vyloučení, jako je vzdělávání dětí i rodičů, informování o možnostech integrace a příznivého životního stylu, poradenství vedoucí k aktivizaci a motivaci při vyhledávání zaměstnání.
- Úprava pobytových zařízení.
- Zvyšování dostupnosti sociálních služeb.
- Zavádění systému řízení a zvyšování kvality.
- Spolupráce jednotlivých zařízení a institucí sociálních služeb na místní a regionální úrovni.

- Systémová opatření ve prospěch cílových skupin umožňující aplikaci zákona o sociálních službách a dalších právních norem, umožňující rozvoj systému sociálních služeb, včetně hodnocení efektivity.
- Podpora vzniku pracovních míst a sebezaměstnávání.

Cílové skupiny:

- Osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením, zejména osoby se zdravotním postižením, děti, mládež a mladí dospělí, etnické menšiny a osoby z jiného sociokulturního prostředí, imigranti a azylanti, osoby bez přístřeší, osoby závislé na návykových látkách, osoby opouštějící zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a osoby opouštějící výkon trestu odnětí svobody, oběti trestné činnosti, oběti domácího násilí, oběti obchodu s lidmi, osoby komerčně zneužívané, osoby pečující o osobu blízkou, osoby ze sociálně vyloučených romských lokalit.
- Organizace a další subjekty v postavení zadavatelů sociálních služeb, poskytovatelů sociálních služeb a dalších subjektů poskytujících služby napomáhající sociální integraci cílovým skupinám a orgány veřejné správy působící v oblasti sociální integrace. Osoby dlouhodobě vyčleněné z trhu práce. Pro tzv. přímou intervenci ke zvýšení zaměstnatelnosti resp. nalezení vhodného zaměstnání půjde zejména o osoby do 25 let věku bez kvalifikace nebo s nízkou úrovní kvalifikace, osoby věkově starší (nad 50 let), příslušníky menšin, osoby se zdravotním postižením, migranty a azylanty. Mezi cílové skupiny osob „po sociální integraci“ budou zařazeny zejména osoby pečující o závislé osoby, osoby po ukončení výkonu trestu odnětí svobody, osoby do 26 let věku vyrůstající bez rodin, osoby závislé na návykových látkách.
- Cílovou skupinou jednotlivců pro tuto oblast podpory jsou především ženy ohrožené na trhu práce, muži v obdobné situaci jako ženy s malými dětmi, rodiče s dětmi, rodiče samoživitelé/lky, osoby pečující o další závislé členy rodiny.
- Cílovou skupinou organizací jsou především zaměstnavatelé, vzdělávací a poradenské organizace zabývající se řešením politiky rovnosti žen a mužů, organizace prosazující rovnost žen a mužů, organizace zabývající se slučitelností pracovního a rodinného života, orgány veřejné správy působící v oblasti slučitelnosti pracovního a rodinného života, poskytovatelé služeb péče o děti.

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: OPZ

3.2.5.3. Opatření: Služby v oblasti sociální integrace a péče

Vstup anebo návrat zpět na trh práce potřebných a ohrožených obyvatel umožňují sociální služby. Cílem opatření je tedy zejména podpora sociální integrace prostřednictvím rozšíření residenčních sociálních služeb o jiné, zejména mobilní, asistenční i vzdělávací a poradenské typy sociálních služeb. Druhým důležitým faktorem je zvyšování odpovídající kvality a dostupnosti těchto služeb.

Aktivity:

- Sjednocení přístupu a postupu při transformaci a humanizaci pobytových zařízení sociálních služeb.
- Zjištění dostupnosti takových služeb, které umožní návrat příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit zpět na trh práce a do společnosti
- Zřizování či obnova center a infrastruktury občanského vybavení a jejich vybavení a zařízení (v oblasti školství, zdravotnictví, sociálních služeb, péče o děti, kultury, základní obchodní infrastruktury, tržnic a sportovních aktivit, integrovaných informačních a školicích center) a rozšiřování ploch zeleně.
- Zvyšování úrovně knihovnických a informačních služeb (využitím ICT pro modernizace jejich agend a zavádění internetu a zpřístupnění elektronických informačních zdrojů vztahujících se k Moravskoslezskému kraji). Veřejné zpřístupnění internetu a vzdělávání obyvatel ve využívání informačních a komunikačních technologií.
- Investice do zařízení, jež jsou centry sociální ekonomiky, rozšiřování ploch pro podnikání.

Cílové skupiny:

- Zdravotnická zařízení.
- Nestátní neziskové organizace, vzdělávací poradenské instituce, školy a školská zařízení dle zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon),
- Obce a dobrovolné svazky obcí a jimi zřizované organizace, podnikatelé, podniky, státní podniky, profesní, oborová a jiná sdružení
- Organizační složky státu a jimi zřizované příspěvkové organizace
- kraje a jimi zřizované organizace

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: MSK, OPZ

3.2.5.4. Opatření: Projekty sociální péče a služeb v mikroregionu

Zvyšování kvality života obyvatel je možné dosáhnout zlepšováním podmínek pro práci i volný čas, tak, aby byly zajištěny srovnatelné a odpovídající podmínky pro plnohodnotný život. Zejména modernizací a rozvojem dalších atributů spokojenosti potřebných obyvatel.

Aktivity:

- Úpravy prostor, zajištění bezbariérovosti, instalace výtahů, pořízení vybavení aj.
- Transformace ústavů o velkém počtu uživatelů na koedukovaná zařízení komunitního typu.
- Vzniku specializovaných poraden.
- Zajištění potřebných kapacit a materiálního vybavení terénních sociálních a zdravotních služeb, včetně jejich síťování a zajištění dostupnosti tohoto vybavení sociálních zařízení pro všechny potřebné obyvatele tak, byly podporován rovné příležitosti pro znevýhodněné obyvatele a také prevence sociálně patologických jevů.
- Zřízení ambulantních nebo pobytových služeb, poskytovaných osobám se zdravotním postižením a seniorům, jež potřebují pomoc jiné osoby v domácnosti..

Cílové skupiny:

- Obce, dobrovolné svazky obcí a organizace zřízené a založené obcemi a dobrovolnými svazky obcí.
- Státní podniky, podniky, profesní, oborová a jiná sdružení, vzdělávací a poradenské instituce, školy a školská zařízení dle zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), nestátní neziskové organizace, zdravotnická zařízení.

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: IROP, OPZ, MSK

3.2.5.5. Opatření: Modernizace, rozvoj a vybavení zdravotnických zařízení v mikroregionu

Mezi aktivity, jež mají za cíl zlepšit životní podmínky obyvatel patří především zlepšení jejich zdraví, tedy zajištění a zkvalitnění zdravotní péče a zdravotnických zařízení.

Aktivity:

- Zlepšení dostupnosti zdravotnických služeb, zlepšení podmínek pro poskytovatele zdravotní péče, modernizace přístrojového vybavení a zvýšení úrovně technického zázemí zdravotnických zařízení. Integrace (síťování) center péče (v návaznosti na IZS).
- Prevence zdravotních rizik

Cílové skupiny:

- Organizační složky státu a jimi zřizované příspěvkové organizace.
- Organizace zřizované kraji a obcemi.
- Nestátní neziskové organizace.
- Poskytovatelé služeb

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: obce, poskytovatelé služeb

3.2.6. Prioritní oblast: Kultura, památky, sport a volný čas

3.2.6.1. Opatření: Sport a volný čas

Aktivity:

Výstavba, rekonstrukce, zkvalitnění a rozšíření kulturního, sportovního a volnočasového zázemí (koupaliště, skateboardová dráha, rybaření, jezdectví, lanové centrum), podpora rekonstrukce nebo výstavba víceúčelových a multifunkčních zařízení (westernové městečko, pivovar, prostory pro vzdělávání s velkou kapacitou a vysokou úrovní pro VIP) a ploch využitelných pro spolkové, sportovní, zájmové i kulturní aktivity obyvatel i návštěvníků, zlepšení podmínek pro kulturní a sportovní volnočasové aktivity, podpora soudržnosti obyvatel s územím, aktivity v oblasti zájmové a spolkové činnosti, dodržování tradic a tradičních místních produktů.

Cílové skupiny: obyvatelé, občané z měst a okolí, rodiče s dětmi, turisté z tuzemska i zahraničí

Garanti: obce, poskytovatelé služeb

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: MSK, IROP, Interreg

3.2.6.2. Opatření: Ochrana kulturního dědictví venkova

Z kulturních památek převažují památky sakrálního charakteru, jako například kostely či kaple. Je třeba dalšího rozvoje v oblasti aktivit a služeb cestovního ruchu, například multifunkční využití některých památek a jejich turisticky atraktivních objektů.

Aktivity:

- podpora obnovy, využití a zpřístupnění kulturních a industriálních památek, památkových budov a kulturního dědictví, ploch včetně parků a zahrad, zvýšení atraktivnosti, vybudování doprovodné infrastruktury
- Restaurování drobných památek místního významu (sochy, kříže apod.).
- Opravy a rekonstrukce sakrálních památek - kapliček, kostelů apod.
- Obnova a vytváření místních expozic a galerií a oborových muzeí regionálního významu.

Cílové skupiny: obyvatelé, turisté z tuzemska i zahraničí

Garanti: obce Mikroregionu Rýmařovsko, vlastníci objektů

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: Interreg, MSK, MZE, MK, obce

3.2.6.1. Opatření: Podpora sportovního a kulturního života občanů

Aktivity:

Podpora akcí pořádaných obcemi, příspěvkovými organizacemi, spolky a jinými sdruženími, které přispívají k vytváření příjemného duchovního a sociálního klimatu obce. Patří sem tradiční akce, výročí, ale také příležitostné a nárazové kulturní či sportovní události.

Cílové skupiny: obyvatelé, občané z měst a okolí, rodiče s dětmi, turisté z tuzemska i zahraničí

Garanti: obce, poskytovatelé služeb

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: MSK, Interreg

3.2.7. Prioritní oblast: Podpora podnikání, zemědělství, potravinářství a regionální značky Jeseníky

3.2.7.1. Opatření: Podpora oživení řemesel, živností, malých a středních firem

- Rekonstrukce, modernizace a výstavba provozoven podnikatelů.
- Modernizace strojového a technologického vybavení.
- Propagace podnikatelů.

- Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností.
- Podpora spolupráce

Cílové skupiny: podnikatelské subjekty

Garanti: obce

Doba trvání: 2014 – 2020

Zdroje: MPO, MZe, kraj, obce, OPIK

3.2.7.2. Opatření: Podpora spolupráce a tržních příležitostí řemeslníků a firem

Aktivity:

- Vytvoření a aktualizace investičních možností a příležitostí regionu.
- Zprostředkování informací o dotační pomoci
- Vytvoření databáze nevyužitých objektů (brownfields) a jejich obnova.

Cílové skupiny: podnikatelské subjekty

Garanti: obce

Doba trvání: 2014 – 2020

Zdroje obce

3.2.7.3. Opatření: Podpora tradiční zemědělské výroby a produkce

Aktivity

- Podpora modernizace zemědělských podniků a farem.
- Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů.
- Podpora mladých a začínajících zemědělců.
- Diverzifikace zemědělských činností.

Cílové skupiny: podnikatelé v zemědělství a lesnictví

Garanti: podnikatelé v zemědělství a lesnictví

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: Program rozvoje venkova

3.2.7.4. Opatření: Certifikace výrobků Jeseníky regionální produkt(R)

- Certifikace výrobků a služeb zemědělců, potravinářů i řemeslníků.
- Propagace místních zemědělců, potravinářů a jejich produktů.

Cílové skupiny: výrobci

Garanti: obce, MAS

Doba trvání: 2014 – 2020

Zdroje MZE

3.2.7.5. Opatření: Investice do lesů

Aktivity:

- Pořízení strojů a zařízení pro budování a údržbu lesních cest, stezek a chodníků, meliorací, hrazení bystřín, retenčních nádrží, zařízení pro turistiku a strojů a zařízení sloužících pro obnovu a výchovu lesních porostů a prvotní zpracování dříví ekologickými technologiemi.
- Budování a údržbu lesních cest stezek a chodníků, meliorace, hrazení bystřín, retenčních nádrží.
- Budování a údržbu zařízení pro turistiku a strojů.
- Pořízení a modernizaci technologií (včetně nehmotných investic), které umožní zpracování a využití zůstatkové biomasy pro energetické a jiné účely.
- Vybudování, modernizaci malokapacitních venkovských provozů, které budou produkovat výrobky s větším podílem přidané hodnoty (včetně nehmotných investic).
- Výstavba, modernizace, rekonstrukce a celkové opravy lesních cest, včetně souvisejících objektů
- výstavba, modernizace, rekonstrukce a celkové opravy zařízení upravujících vodní režim v lesích, včetně souvisejících objektů.
- Výstavba, modernizace, rekonstrukce a celkové opravy ostatních infrastrukturních objektů a zařízení sloužících lesnímu hospodářství.

Cílové skupiny: podnikatelé , obce

Garanti: podnikatelé, obce

Doba trvání: 2014-2020

Zdroje: Program rozvoje venkova

3.2.8. Prioritní oblast: Cestovní ruch

3.2.8.1. Opatření Budování a zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu

Aktivity:

- Zkvalitnění a výstavba nových cyklostezek a pěších tras, propojování stávající sítě cyklostezek a tras, turistické stezky, mezinárodní a regionální trasy, výstavba a propojování hipposteze a hippotras, odpočinková místa
- Rozvoj podmínek pro lyžování (sjezdovky, běžkařské tratě), vznik in – line stezek pro brusle a skate, pěší doprava, vodní aktivity a vodní turistika, zvýšení bezpečnosti.
- Výstavba hřišť, sportovních center

Cílové skupiny: obyvatelstvo, návštěvníci – rodiny s dětmi, cyklisté všech kategorií a sportovních úrovní, turisté z tuzemska i zahraničí

Garanti: obce, poskytovatelé služeb

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: MSK, Interreg

3.1.8.2. Opatření: Budování a zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu - služby

Aktivity:

- zkvalitnění a výstavby ubytovacího a stravovacího zařízení všeho druhu, dobrá dostupnost k těmto zařízením, zvýšení kvality doprovodných služeb (hřiště, bazény, relaxační a sportovní zařízení, úschovny, půjčovny, servisy, parkovací plochy, vzdělání personálu)
- Certifikace

Cílové skupiny: obyvatelstvo, návštěvníci, cyklisté všech kategorií a sportovních úrovní, turisté z tuzemska i zahraničí

Garanti: podnikatelé v oblasti cestovního ruchu, obce

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: Zdroje: MSK, Interreg

3.1.8.3. Opatření: Marketing regionu a turistické oblasti

Aktivity:

- vznik a rozvoj orientačně-informačního a navigačního systému, informačních center, informační tabule regionu a obcí, produktové balíčky, propagace kulturních a historických tradic, publikace a prezentace, letáčky, brožurky, mapky letáčkového typu, písemné zpravodaje, zvýšení informovanosti o CR, zvýšení kvality práce v informačních centrech, informační a propagační kampaně regionu zavádění standardů a certifikace CR.

Cílové skupiny: obyvatelstvo, návštěvníci, turisté z tuzemska i zahraničí

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: Zdroje: MSK, Interreg

3.1.8.4. Opatření: Agroturistika

V zemědělských částech mikroregionu je snaha o založení podmínek pro agroturistiku, jako jednu z nových forem turistiky. V současnosti je v oblasti vhodný přírodní potenciál pro provozování agroturistických aktivit,

Aktivity:

- vznik a zkvalitnění agroturistických farem, zvýšení atraktivity venkovského prostředí s ubytováním a stravováním rodinného typu

Cílové skupiny: občané z měst a okolí, rodiče s dětmi, turisté z tuzemska i zahraničí

Garanti: podnikatelé

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: Program rozvoje venkova

3.2.9. Prioritní oblast: Celkové řízení a správa

3.2.9.1. Opatření: Zlepšení kvality veřejných služeb a jejich modernizace

Poskytování kvalitních veřejných služeb pro občany patří mezi základní úkoly samosprávy a státní správy. Proto je třeba tuto oblast stále rozvíjet a modernizovat. **Důležité je neustále zvyšovat úroveň informování veřejnosti, k tomu je žádoucí rozvoj a zavádění prvků elektronické veřejné správy a dalších nástrojů řízení v mikroregionu v podobě strategických či koncepčních dokumentů. Mimo to, se zde nabízí široké možnosti využít vzdělávacích aktivit z oblasti strategického řízení, rozvoje lidských zdrojů, měkký dovedností a schopností vedoucích k rozvoji moderní a efektivní komunikace v mikroregionu.** Součástí veřejné správy je i další rozvoj a údržba integrovaného záchranného systému.

Aktivity:

- Rozvoj strategického řízení mikroregionu pro danou oblast
- Investice do vybavení pracovišť, postupná elektronizace veřejné správy v souladu s konceptem eGovernmentu
- Vzdělávání pracovníků - realizace vzdělávacích aktivit
- Rozvoj integrovaného záchranného systému

Garanti: obce

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: OPV VV, MSK

3.2.9.2. Opatření: Mezuregionální a mezinárodní spolupráce

Cílem a naplněním tohoto opatření je navazování nových a rozvoj stávajících kontaktů obcí, mikroregionů a dalších organizací z neziskového sektoru v meziregionálním a mezinárodním měřítku. Aktivity se zaměřují na získání nových poznatků a výměnu zkušeností. Kulturní, společenské, sportovní a další aktivity s partnery

Aktivity:

- Setkání, výměnné pobyty, společenské, kulturní, sportovní a další aktivity

Cílové skupiny: obyvatelé, obce, neziskové organizace

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: Program rozvoje venkova, programy přeshraniční spolupráce

3.2.9.3. Opatření: Podpora územního rozvoje a plánování

Územně plánovací dokumentace podléhá změnám, aby došlo k přizpůsobení požadavkům obyvatel, investorů a nebo změnám v zákonných normách. V některých obcích regionu je třeba dopracovat územní plány.

Aktivity:

- zpracování a aktualizace územně plánovací dokumentace

Cílové skupiny: obce

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: IROP, obce

3.2.9.4. Opatření: Příprava a realizace komplexních pozemkových úprav

Pozemkové úpravy představují jeden ze základních podkladů pro další rozvoj obcí. Přinesou zlepšení infrastruktury, zajištění přístupnosti pozemků a celkové zprůhlednění a zjednodušení vlastnických vztahů k pozemkům. Pozitivní budou rovněž dopady do životního prostředí a krajiny při realizaci společných opatření.

Aktivity:

- Příprava návrhu pozemkových úprav
- Realizace návrhu společných zařízení na základě schváleného návrhu pozemkových úprav

Cílové skupiny: obyvatelé, obce, zemědělstí podnikatelé

Garanti: detašovaná pracoviště MZe

Doba trvání: 2014 - 2020

Zdroje: MZE

3.2.9.5. Opatření: Marketing a propagace regionu

Cílem opatření je prezentovat Sdružení obcí Rýmařovska v národní i mezinárodní úrovni. Jedná se o propagaci v oblasti atraktivity pro bydlení, podnikání atd. Rovněž se v rámci tohoto opatření bude rozvíjet značka a jednotný vizuální styl mikroregionu.

Aktivity:

- Účast na prezentačních akcích, tvorba materiálů a prezentačních výstupů
- Pořádání plesu Sdružení obcí Rýmařovska ve spolupráci s obcemi

Cílové skupiny: obyvatelé, obce

Garanti: Sdružení obcí Rýmařovska, obce

Doba trvání: 2014 – 2020

4. AKČNÍ PLÁN

Realizaci a naplnění jednotlivých opatření strategického plánu Sdružení obcí Rýmařovska v období 2014 - 2020 zajistí uskutečnění jednotlivých projektů, které jsou uvedeny v následujícím zásobníku projektů akčního plánu. Bližší popis jednotlivých projektových záměrů je k dispozici v kanceláři Sdružení obcí Rýmařovsko, nebo u konkrétních zadavatelů projektů.

Zásobník projektů může být pravidelně aktualizován dle potřeb a podnětů.

4.1. PRIORITNÍ OBLAST ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

4.1.1. Opatření: Modernizace, výstavba a rekonstrukce ČOV a systémů odvádění dešťových a odpadních vod (stoková síť)

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Kanalizace + ČOV	Obec Ryžoviště	40 mil	2016
Rozšíření kanalizace Vajglov - Břidličná	Město Břidličná	8 mil	2016
Rekonstrukce ČOV	Obec Horní Město	20 mil	2018 - 2020
Dobudování sítě kanalizací a jejich přípojek	Obec Malá Morávka	90 mil	2016-2020
Výstavba domovních čističek odpadních vod	obec Tvrdkov	3 mil	2016-2020
Oprava záchytných odkalovacích nádrží	obec Tvrdkov	2,5 mil	2019
Vytvoření passportu kanalizace	Město Rýmařov	1,5 mil	2016-2018
Rozšíření a intenzifikace ČOV	Obec Lomnice	3 mil	2016-2020
Rekonstrukce ČOV	Město Rýmařov,	5 mil	2016-2020
Kanalizace obce Velká Štáhle	Obec Velká Štáhle	40 mil	2016-2020
Zatrubnění vodoteče v areálu mateřské školy	Obec Velká Štáhle	380 tis	2016
Zkapacitnění ČOV a dostavba kanalizace	obec Malá Morávka	90 mil	2016-2020
Dobudování sítě kanalizací a jejich přípojek	obec Malá Morávka	90 mil	2016-2020
Rekonstrukce vodoinstalace v budově základní školy	obec Malá Morávka	200 tis	2017, 1 měsíc

4.1.2. Opatření: Zajištění kvalitní pitné vody

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Vybudování vodovodu Albrechtice u Rýmařova	Město Břidličná	8 mil	2017
Vodovod k části obce Kodýtkov	Obec Velká Štáhle	2,5 mil	2018
Vybudování nového vodovodu 3. etapa Tvrdkov	obec Tvrdkov	700 tis	2016

4.1.3. Opatření: Ochrana před povodněmi

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Vybudování protipovodňového systému	Obec Lomnice	1,4 mil	2016
Povodňová ochrana v intravilánu a ve volné krajině	Obec Velká Štáhle	3 mil	2020
Protipovodňová opatření	Obec Dětrichov nad Bystřicí	3 mil	2016

4.1.5. Opatření: Péče o vodní zdroje

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Rybník Stará Ves	Obec Stará Ves	100 tis	2016
Rekonstrukce vodní nádrže v Harrachově	Město Rýmařov		2016
Tůně Jamartice II	Město Rýmařov		2016
Objevme pramen Bystřice	Obec Dětrichov nad Bystřicí	3 mil	2016 - 2019
Revitalizace potoku Bazalverk	Občanské sdružení Potůček	2 mil	do roku 2020
Rybníky a tůně v Horním Městě	Obec Horní Město	2 mil	2016-2018

4.1.6. Opatření: Lesnictví

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Pořízení vybavení pro lesy	Obec Horní Město	2,5 mil	2016-2018

4.1.8. Opatření: Snížení spotřeby energie v budovách

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Zateplení domu bydlení č.p. 35	Obec Malá Štáhle	2 mil	2017
Zateplení Obecního domu	Obec Malá Štáhle	200 tis	2016
Zateplení bytových domů	Obec Stará Ves	800 tis	2015
Zateplení bytových domů	Obec Stará Ves	700 tis	2015
zateplení panelových domů č.1 a č.2	Obec Dolní Moravice	2, 6 mil	2016
Zateplení bytových domů č.21,22,23	Obec Dolní Moravice	3, 254 mil	2016
Zateplení a plynofikace bytů č.30	Obec Václavov u Bruntálu	1, 5 mil	2016-2017
Energetické úspory objektu náměstí Míru 2 a 7, Rýmařov	Město Rýmařov	4 mil	2016, 3 měsíce
Zateplení hasičské zbrojnice	Obec Lomnice	500 tis	2016
Realizace energetických úspor bytových domů	Byterm Rýmařov - město Rýmařov	2 mil	2016-2020
Zateplení budovy	Společenství pro dům Horní Město č.p. 240,241	1, 06 mil	2017
Zateplení půdních prostor	SVJ pro dům Horní Město 238,239	310 tis	2018
Zateplení restaurace	Obec Horní Město	10 mil	2016-2018

4.1.9. Opatření: Zefektivnění a modernizace zdrojů a rozvodů tepla

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Zateplení a plynofikace bytů č.30	Obec Václavov u Bruntálu	1,5 mil	2016-2017
Modernizace bytového fondu	Obec Horní Město	10 mil	2016 -2020
Rekonstrukce zdrojů Tepla Rýmařov, s.r.o.	Město Rýmařov		2016-2018
Zateplení půdních prostor	Obec Horní Město	310 tis	2018
Úspora energií	Město Břidličná	120 tis	do roku 2020
Rekonstrukce elektroinstalace v budově základní školy	Obec Malá Morávka	200 tis	2016

4.1.11. Opatření: Environmentální výchova a poradenství

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Naučná stezka "Památné stromy v obci"	Obec Dolní Moravice	300 tis	2016-2018
Ekocentrum	Občanské sdružení Potůček	7 mil	do roku 2020
Naučná stezka	Občanské sdružení Potůček	10 tis	do roku 2020
Realizace výuky pěstitelství	Město Břidličná	100 tis	2016

4.1.12. Opatření: Sběr a separace odpadu

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Máme rádi čistou obec	Obec Dolní Moravice	1 mil	2016
Systém sběru kovového odpadu	Město Rýmařov	100 tis	2016
Odpadové centrum II. etapa	Město Rýmařov	8,5 mil	2016
Třídíme odpady	Sdružení obcí Rýmařovska	4 mil	2016
Vybudování překladiště v odpadovém centru Rýmařov	Sdružení obcí Rýmařovska	10 mil	2017
Rozšíření systému separace biologicky rozložitelných odpadů v ORP	Sdružení obcí Rýmařovska	3 mil	2018

4.1.13. Opatření: Místní využití bioodpadu

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Zpracování biologicky rozložitelného odpadu	Město Rýmařov	4,5 mil	2016-2017
Rozšíření systému separace biologicky rozložitelných odpadů v ORP	Sdružení obcí Rýmařovska	3 mil	2018

4.1.14. Opatření: Zlepšení nakládání s odpady

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Odpadové centrum II. etapa	Město Rýmařov	8,5 mil	2016
Vybudování překladiště v odpadovém centru Rýmařov	Sdružení obcí Rýmařovska	10 mil	2017

4.1.15. Opatření: Obnova krajiny v okolí obcí

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Odstranění vodní nádrže	Obec Václavov u Bruntálu	1 mil	2017-2018
Založení prvků ÚSES	Město Rýmařov		2016-2020
Ptačí budky	Město Rýmařov	20 tis	2016-2020

4.1.16. Opatření: Revitalizace a výsadba zeleně v obcích

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Obnova a úprava veřejné zeleně	Obec Dolní Moravice	1, 450 mil	2016-2017
Výsadba zeleně, úprava prostranství	Obec Václavov u Bruntálu	400 tis	2017-2018
Údržba zeleně	Obec Horní Město	2,6 mil	2017 2 roky
Rekonstrukce zeleně na sídlištích	Město Rýmařov	500 tis	2016-2020
Obnova zeleně v parcích	Město Rýmařov	500 tis	2016-2020
Rekonstrukce zeleně na městském hřbitově	Město Rýmařov	2 mil	2016
Výsadba VZ a ovocného sadu	Obec Dětřichov nad Bystřicí	500 tis	2016-2020
Výsadba ovocných stromů v obcích Sdružení obcí Rýmařovsko	Sdružení obcí Rýmařovsko	100 tis	2017

4.2. PRIORITNÍ OBLAST ZAJIŠTĚNÍ DOPRAVNÍ DOSTUPNOSTI A ZVÝŠENÍ BEZPEČNOSTI

4.2.1. Rekonstrukce stávajících komunikací

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Rekonstrukce místních komunikací	Obec Ryžoviště	4 mil	2016
Rekonstrukce místních komunikací	Obec Dolní Moravice	6 mil	2016-2018
Oprava místních komunikací	Obec Tvrdkov	3 mil	2016-2020
Odstavné a parkovací plochy	Obec Tvrdkov	1,5 mil	2018 6měsíců-1 rok
Rekonstrukce mostu na místní komunikaci	Obec Lomnice	1,2 mil	2016

Rekonstrukce ul. Husova a zřízení parkoviště	Město Rýmařov	4,5 mil	2016-2018
Rekonstrukce místní komunikace 4c	Obec Velká Štáhle	1,4 mil	2016
Oprava místní komunikace III.tř. v Břidličné	Město Břidličná	2,5 mil	2016
Oprava komunikací - Vajglov paneláky	Město Břidličná	800 tis	2018
Oprava komunikace Vajglov RD	Město Břidličná	2 mil	2017
Opravy obecních komunikací a chodníků	Obec Malá Morávka	10 mil	2016-2020

4.2.2. Rozvoj nemotorové dopravy

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Cyklostezka Malá Morávka - Valšov	Obec Dolní Moravice	500 tis	2016
Cyklostezka střecha Evropy	Obec Lomnice	29 mil	2016-2020

4.2.3. Zlepšení hromadné dopravy

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Rekonstrukce mostu na místní komunikaci	Obec Lomnice	1,2 mil	2016
Zlepšení dopravní infrastruktury	Obec Dolní Moravice	500 tis	2016-2018
Autobusové zálivy Vajglov a Albrechtice u Rýmařova	Město Břidličná	700 tis	2016
Rekonstrukce autobusových zastávek v obcích	Sdružení obcí Rýmařovska	7 mil	2017

4.2.4. Zlepšení dopravních služeb pro cyklisty

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Elektro kola	Obec Horní Město	2 mil	2016 - 2020
Propojení cyklostezek	Obec Tvrdkov	3 mil	2018
Generel cyklostezek - propojení stávajících cyklostezek a vybudování nových do místních částí města Rýmařova	Město Rýmařov		2016-2020
Chodník podél státní silnice do Břidličné	Obec Velká Štáhle	4 mil	2020
Oprava trati cyklostezky	Obec Dětrichov nad Bystřicí	1,5 mil	2016 - 2019

Pořízení zpomalovacích retardérů, zrcadel, radarů	Sdružení obcí Rýmařovska	5 mil	2017
Cyklostezka Ryžoviště - Břidličná	Břidličná	1 mil	2017

4.3. ZLEPŠENÍ OBČANSKÉ VYBAVENOSTI A INFRASTRUKTURY

4.3.1. Obnova a rozvoj základní vybavenosti v obcích

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Multifunkční hřiště Malá Štáhle	Obec Malá Štáhle	1,8 mil	2016
Modernizace sportovního areálu	Obec Ryžoviště	1 mil	2016
Kamerový systém v muzeu	Město Rýmařov + Muzeum Rýmařov	1,5 mil	2017
Vybudování zastřešeného podia ve sportovním areálu	Obec Dolní Moravice	400 tis	2016
Rekonstrukce garáží a modernizace vybavení hasičské zbrojnice	Obec Dolní Moravice	1,5 mil	2016-2018
Rekonstrukce místní prodejny potravin	Obec Dolní Moravice	700 tis	2016
Oprava a nátěr střechy	Obec Václavov u Bruntálu	300 tis	2017
Oprava střechy kinosálu	Obec Václavov u Bruntálu	400 tis	2016
Revitalizace středu obce	Město Břidličná	30 mil	2016 -2017
Modernizace techniky SDH	Obec Horní Město	3 mil	2016-20118
Regenerace centra obce Horní Město III.	Obec Horní Město	15 mil	2017 - 2020
Rekonstrukce Společenského domu	Město Břidličná	20 mil	2016-2018
Úpravy a vybavení nebytových prostor pro rozvoj činnosti spolků v obci	Obec Horní Město	800 tis	2018 1 rok
Hasičská zbrojnice	Město Břidličná	2 mil	2016-2018
II. etapa opravy střechy na ZŠ a MŠ Ryžoviště	Obec Ryžoviště	800 tis	2016
Modernizace hasičské techniky	Obec Ryžoviště	4 mil	2016-2018
Úprava návsi Ruda	Obec Tvrdkov	1,5 mil	2016
Rekonstrukce budovy č.p.86 Jiříkov na pozemku p.č. 102	Obec Jiříkov	4 mil	2016
Sportovně relaxační sportoviště	Obec Tvrdkov	11 mi	2019 - 2020

Multifunkční dům pro kulturu	Obec Tvrdkov	11 mil	2016-2020
Zateplení hasičské zbrojnice	Obec Lomnice	500 tis	2016
Oprava fasády a jímky na čp. 83	Obec Lomnice	2 mil	2017
Rekonstrukce schodiště a výměna oken na OÚ	Obec Lomnice	750 tis	2018
Zázemí k fotbalovému hřišti	Obec Lomnice	2,5 mil	2018-2019
Rozšíření ubytovacích kapacit	Obec Dolní Moravice	2 mil	2016
Bezbariérová knihovna	Městská knihovna Rýmařov	10 mil	2016-2020
Rekonstrukce ul. Husova a zřízení parkoviště	Město Rýmařov	4,5 mil	2016-2018
Rekonstrukce objektu budovy garáží na Palackého ulici na Hasičskou zbrojnici JSDH Rýmařov	Město Rýmařov		2016
Výměna střešní krytiny mateřské školy Velká Štáhle	Obec Velká Štáhle	2,5 mil	2016
Dokončení rekonstrukce hřbitova	Obec Velká Štáhle	2,5 mil	2017
Rekonstrukce fasády obecního domu	Obec Velká Štáhle	1,2 mil	2018
Fasáda mateřské školy	Obec Velká Štáhle	1,6 mil	2019
Oprava střechy kostela	Obec Velká Štáhle	900 tis	2019
Hasičský areál	SDH Ryžoviště	600 tis	2016
Zateplení obvodových pláštěů ZŠ a MŠ, výměna oken u obou budov a rekonstrukce kotelen	Obec Malá Morávka	7 mil	2016-2020
Rekonstrukce obecního úřadu	Obec Malá Morávka	3 mil	2016-2020
Rekonstrukce hasičské zbrojnice	Město Břidličná	8 mil	2017
Dovybavení hasičské jednotky	Obec Malá Morávka	500 tis	2016-2020
Rekonstrukce fotbalových šaten a souvisejícího zázemí	Obec Malá Morávka	3 mil	2016-2020
Hospodářská budova	Klub biatlonu Břidličná	1,5 mil	2016
Multifunkční hřiště	Klub biatlonu Břidličná	750 tis	do roku 2020
Sociální zařízení	Tenisový klub Břidličná, o.s.	500 tis	do roku 2020
Multifunkční hřiště a hřiště pro děti	Tenisový klub Břidličná, o.s.	5 mil	do roku 2020
Dokončení rekonstrukce budovy	Český svaz chovatelů Základní organizace Břidličná	3 mil	2016- 2017
Nákup dopravního prostředku a	Pěvecký sbor	400 tis	do roku 2020

kostýmů	Bernardini		
Vybavení zkušebny	Pěvecký sbor Bernardini	100 tis	2017-2018
Pořízení zavlažovacího systému	TJ Horní Město	300 tis	2016
Nákup mikrobuse a hadic včetně příslušenství	Sbor dobrovolných hasičů Stará Ves	150 tis	Do roku 2020
Vybudování hasičského čerpadla včetně vybavení	Sbor dobrovolných hasičů	150 tis	Do roku 2020
Zasněžování, park Hedvy	Ski klub RD Rýmařov	3 mil	2017
Úprava přístavby objektu ZŠ	Obec Dětřichov nad Bystřicí	5 mil	2017 - 2019
Moderní KD obce	Obec Dětřichov nad Bystřicí	5 mil	2017 - 2019
Zázemí areálu obce	Obec Dětřichov nad Bystřicí	250 tis	2016 - 2017
Vybudování tělocvičny k ZŠ	ZŠ a MŠ Lomnice	10 mil	2017
Obnova architektonických prvků na budově základní školy v památkové zóně Malé Morávky	Obec Malá Morávka	1 mil	2016
Rekonstrukce vodoinstalace v budově základní školy	Obec Malá Morávka	200 tis	2017, 1 měsíc
Rekonstrukce stěn v budově základní školy	Obec Malá Morávka	100 tis	2018, 1 měsíc
Rekonstrukce podlah v budově základní školy	Obec Malá Morávka	200 tis	2018
Pořízení stroje na sekání příkop a vytvoření pracovního místa	Sdružení obcí Rýmařovska	5 mil	2016
Zateplení restaurace	Obec Horní Město	10 mil	2016-2018
Komunitní dům pro seniory	Obec Horní Město	2,5 mil	2016-2018
Stavební úpravy zbrojnice - SDH Ryžoviště	SDH Ryžoviště	70 tis	2016-2018
Pořízení traktoru	Obec Dětřichov nad Bystřicí	1 mil	2016 - 2017

4.3.2. Obnova a rozvoj technické a informační infrastruktury

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Zvýšení bezpečnosti silničního provozu	Obec Stará Ves	1,5 mil	2016
Chodník od kostela ke hřbitovu a na hřbitově	Obec Stará Ves	550 tis	2016
Chceme bezpečnou obec	Obec Dolní Moravice	980 tis	2016-2018
Komplexní oprava chodníků	Obec Václavov u Bruntálu	1 mil	2016

Regenerace centra obce Horní Město II.	Obec Horní Město	3 mil	2016
Místo pro relaxaci	Obec Horní Město	500 tis	2018
Rekonstrukce chodníku na ulici Rýmařovská	Město Břidličná	3 mil	2016
Oprava veřejného osvětlení a rozhlasu	Obec Tvrdkov	1 mil	2016
Bezpečnost na cestách	Obec Tvrdkov	2,5 mil	2018,2019
Rekonstrukce stávajících chodníků	Obec Lomnice	1,2 mil	2019
Úpravy školního náměstí	Město Rýmařov	10 mil	2016-2018
Chodník podél státní silnice do Břidličné	Obec Velká Štáhle	1 mil	2016
Kompletní oprava chodníků	Město Břidličná	15 mil	2017
Oprava veřejného osvětlení	Město Břidličná	20 mil	2018
Opravy obecních komunikací a chodníků	Obec Malá Morávka	10 mil	2016-2020
Úprava komunikací u MŠ	Město Břidličná	100 tis	do roku 2020
Oprava mostu	Obec Velká Štáhle	100 tis	do roku 2020
Nákup radarů, zrcadel, zpomalovacích retardérů	Sdružení obcí Rýmařovska	5 mil	2017
Rekonstrukce autobusových zastávek v obcích	Sdružení obcí Rýmařovska	7 mil	2017

4.3.3. Možnosti pro bydlení

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Přijďte bydlet na venkov	Obec Dolní Moravice	5 mil	2016-2020
Zasíťování pozemků	Obec Václavov u Bruntálu	2 mil	2016-2018
Zastavovací objemová studie pro výstavbu RD	Město Břidličná	2 mil	2016-2017
Technická infrastruktura Edrovice II.	Město Rýmařov		2016-2017

4.3.4. Investice do bydlení

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Stavební úpravy na bytovém domě č.p.44	Obec Ryžoviště	1,5 mil	2016

Sociální byty	Obec Václavov u Bruntálu	10 mil	2016-2020
Oprava střechy	Obec Václavov u Bruntálu	500 tis	2016
Technická infrastruktura Edrovice II.	Město Rýmařov		2016-2017
Výměna oken	Obec Horní Město	50 tis	2016
Výměna stoupaček	Obec Horní Město	60 tis	2016
Pořízení nového kotle	Obec Horní Město	400 tis	2016
Zateplení budovy	Obec Horní Město	1,060 mil	2017
Rozšíření ubytovacích kapacit	Obec Dolní Moravice	2 mil	2016
Stavba bytu pro seniory	Obec Malá Morávka	7 mil	2016-2020

4.4. LIDÉ REGIONU

4.4.1. Zvyšování kvality ve vzdělávání

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Dopravní hřiště při MŠ a ZŠ	ZŠ a MŠ Dolní Moravice	2 mil	2016-2020
Modernizace vybavení MŠ	Obec Velká Štáhle	600 tis	do roku 2020
Podpora sportovních aktivit	ZŠ a MŠ Stará Ves	300 tis	Do roku 2020
Podpora výtvarných aktivit	ZŠ a MŠ Stará Ves	1 mil	Do roku 2020

4.4.2. Rozvoj infrastruktury pro počáteční vzdělávání

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Modernizace vyučovací techniky	ZŠ a MŠ Dolní Moravice	100 tis	2019
Jazyková učebna	ZŠ a MŠ Dolní Moravice	100 tis	2018
Dopravní hřiště při MŠ a ZŠ	ZŠ a MŠ Dolní Moravice	2 mil	2016-2020
Modernizace vybavení ZŠ, MŠ a ŠJ	Obec Horní Město	1,8 mil	2016
Modernizace vybavení mateřské školy	Obec Ryžoviště	500 tis	2016-2017

Nová kuchyně	Mateřská škola Rýmařov, 1. máje 11, okres Bruntál	1 mil	2017
Chceme si hrát bezpečně	Mateřská škola Rýmařov, 1. máje 11, okres Bruntál	400 tis	2017
Modernizace vnitřního vybavení	Mateřská škola Rýmařov, 1. máje 11, okres Bruntál	300 tis	2017
Modernizace vybavení	MŠ Velká Štáhle	600 tis	do roku 2020
Oprava podlah	MŠ Břidličná	75 tis	do roku 2020
Výměna nábytku	MŠ Břidličná	150 tis	do roku 2020
Rekonstrukce šaten	TJ Sokol Stará Ves	300 tis	Do roku 2020
Nákup myček	MŠ Břidličná	150 tis	do roku 2020
Rekonstrukce podkroví objektu ZŠ	Obec Dětřichov nad Bystřicí	3 mil	2016 - 2017
Vybudování sportoviště ZŠ	Obec Dětřichov nad Bystřicí	2 mil	2016
Obnova hlavního vstupu	ZŠ Břidličná	200 tis	2016
Pořízení posilovacích pomůcek	ZŠ Břidličná	500 tis	2016
Odpočinkový kout	ZŠ Břidličná	300 tis	2016
Realizace výuky pěstičství	ZŠ Břidličná	100 tis	2016
Modernizace vnitřních prostor	ZŠ Břidličná	2 mil	do roku 2020
Vybudování tělocvičny k ZŠ	ZŠ a MŠ Lomnice	10 mil	2017
Obnova architektonických prvků na budově základní školy v památkové zóně Malé Morávky	ZŠ Malá Morávka	1 mil	2016
Zateplení dveří a rekonstrukce dřevěného přístavku v budově základní školy	ZŠ Malá Morávka	200 tis	2016
Rekonstrukce elektroinstalace v budově základní školy	ZŠ Malá Morávka	200 tis	2016
Rekonstrukce vodoinstalace v budově základní školy	ZŠ Malá Morávka	200 tis	2017, 1 měsíc

4.4.6. Profesionální vzdělávání

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Vzdělávání pracovníků	ZŠ Břidličná	500 tis	2016

4.5. ZAMĚSTNANOST, SOCIÁLNÍ ZAČLEŇOVÁNÍ, SOCIÁLNÍ SLUŽBY, ZDRAVÍ A ZDRAVOTNICKÉ SLUŽBY

4.5.1. Aktivní snižování nezaměstnanosti v mikroregionu

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Prevence kriminality	Obec Horní Město	5 mil	2016 - 2021
Pořízení stroje na sekání příkop a vytvoření pracovního místa	Sdružení obcí Rýmařovska	5 mil	2016
Sociální podnik - pořízení chaty a provozování rekreačního zařízení	Město Rýmařov	2 mil	2017

4.5.2. Začlenění osob ohrožených sociálním znevýhodněním a jejich uplatnění na regionálním pracovním trhu a rovné příležitosti

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Stavba bytu pro seniory	obec Malá Morávka	7 mil	2016-2020

4.5.3. Služby v oblasti sociální integrace a péče

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Automobil na rozvoz obědů	Diakonie Rýmařov	200 tis	2016
Komunitní dům pro seniory	Obec Horní Město	2,5 mil	2016-2018
Stavba bytu pro seniory	Obec Malá Morávka	7 mil	2016-2020

4.5.4. Projekty sociální péče a služeb v mikroregionu

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Automobil na rozvoz obědů	Diakonie Rýmařov	200 tis	2016
Terénní pracovníci v sociálních službách	Sdružení obcí Rýmařovska	7 mil	2016-2018
Co potřebujeme vědět o sociálních službách (poradenství)	Sdružení obcí Rýmařovska	100 tis	2017
Vybudování výtahů a rekonstrukce sociálního zařízení v chráněných bytech na ul. Lidická.	Město Rýmařov	1,5 mil	2017

4.5.5. Modernizace, rozvoj a vybavení zdravotnických zařízení v mikroregionu

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Úprava okolí Domova odpočinku ve stáří v Dolní Moravici	Diakonie Rýmařov	200 tis	2016
Zvýšení kvality poskytovaných sociálních služeb v domově pro seniory v Dolní Moravici.	Diakonie Rýmařov	100 tis	2016
Drobné opravy v azylovém domě v Rýmařově.	Diakonie Rýmařov	350 tis	2016
Vybudování výtahů a rekonstrukce sociálního zařízení v chráněných bytech na ulici Lidická.	Město Rýmařov	1,5 mil	2017

4.6. KULTURA, PAMÁTKY, SPORT A VOLNÝ ČAS

4.6.1. Sport a volný čas

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Modernizace sportovního areálu	Obec Ryžoviště	1 mil	2016
Rekonstrukce kabin na fotbalovém hřišti	Obec Stará Ves	800 tis	2016
Zázemí na fotbalovém hřišti	Obec Václavov u Bruntálu	500 tis	2017
Modernizace školního hřiště	Obec Horní Město	2,4 mil	2016-2018
Elektrokola	Obec Horní Město	2 mil	2016 4 roky
Místo pro všechny	Obec Ryžoviště	200 tis	2016
Sportovní areál v Tvrdkově	obec Tvrdkov	1 mil	2016
Zázemí k fotbalovému hřišti	Obec Lomnice	2,5 mil	2018-2019
Rozšíření Rekreačního areálu v Nové Vsi	Obec Dolní Moravice, SHR Mgr. Jan Vinohradník	35 mil	2016, 1 rok
Rozšíření lyžařského areálu	obec Dolní Moravice	6 mil	2016- 90. dní
II etapa rekonstrukce krytého bazénu	Město Břidličná	8 mil	2018
Hasičský areál	SDH Ryžoviště	600 tis	2016
Zázemí pro TJ Dynamo Ryžoviště	TJ Dynamo Ryžoviště	700 tis	2018

Rekonstrukce fotbalových šaten a souvisejícího zázemí	Obec Malá Morávka	3 mil	2016-2020
Multifunkční hřiště	Klub biatlonu Břidličná	750 tis	do roku 2020
Sociální zařízení	Tenisový klub Břidličná, o.s.	500 tis	do roku 2020
Modernizace areálu tenisových kurtů	Tenisový klub Břidličná, o.s.	3 mil	do roku 2020
Multifunkční hřiště a hřiště pro děti	Tenisový klub Břidličná, o.s.	5 mil	do roku 2020
Oprava posilovny	Klub kondiční kulturistiky Břidličná	2 mil	do roku 2020
Oprava haly v Břidličné	Tělovýchovná jednota Kovohutě Břidličná	7 mil	do roku 2020
Oprava drah na kuželky	Tělovýchovná jednota Kovohutě Břidličná	2 mil	do roku 2020
Oprava sociálních zařízení	Tělovýchovná jednota Kovohutě Břidličná	650 tis	2016
Oprava tribuny	Tělovýchovná jednota Kovohutě Břidličná	500 tis	do roku 2020
Rekonstrukce hrací plochy	TJ Sokol Stará Ves	80 tis	Do roku 2020
Příspěvek na vybavení, startovné a cestovné	CYKLISTICKÝ KLUB	50 tis	Do roku 2020
Nákup sportovního náčiní	NOHEJBALOVÝ KLUB	10 tis	Do roku 2020
Vybudování sportovního zázemí	NOHEJBALOVÝ KLUB	10 tis	Do roku 2020
Vybudování hřiště	NOHEJBALOVÝ KLUB	150 tis	Do roku 2020
Výjezd na kolečkových lyžích na Praděd	Ski klub RD Rýmařov	40 tis	2016
Vybudování sportovišť ZŠ	OBEC Dětřichov nad Bystřicí	2 mil	2016
Zázemí areálu obce	OBEC Dětřichov nad Bystřicí	250 tis	2016 - 2017
Vybudování šaten	TJ Sokol Lomnice	2 mil	2016-2017
Vodní turistika	Občanské sdružení Potůček	100 tis	do roku 2020
Střídačky	AC Velká Štáhle	200 tis	do roku 2020
Mantinely kolem hřiště	AC Velká Štáhle	600 tis	do roku 2020
Koupě sítí	AC Velká Štáhle	20 tis	do roku 2020
Rekonstrukce cvičiště ZKO Stará Ves	ZKO Stará Ves	50 tis	2016

4.6.2. Ochrana kulturního dědictví venkova

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Oprava hřbitova	Obec Malá Štáhle	200 tis	2017
Boží muka u cesty ke kostelu	Obec Stará Ves	150 tis	2016
Rekonstrukce Městského muzea Rýmařov	Město Rýmařov + Městské muzeum Rýmařov	18 mil	2016-2019
Zámek Janovice	Město Rýmařov + Muzeum Rýmařov	300 tis	2016-2020
Obnova kulturního dědictví	Obec Dolní Moravice	2,880 mil	2016
Upevnění tradic	Obec Horní Město	1,5 mil	2016
Hlavní kříž na hřbitově	Obec Ryžoviště	400 tis	2016
Oprava hřbitovní zdi a rozšíření kolumbária	Obec Ryžoviště	700 tis	2017
Zřízení muzea v Ryžovišti	Obec Ryžoviště	150 tis	2016-2018
oprava kulturních památek	obec Tvrdkov	2,5 mil	2016
Oprava fasády a jímky na čp. 83	Obec Lomnice	2 mil	2017
Obnova kulturního dědictví obce	Obec Lomnice	1 mil	2016-2017
Oprava sakrálních památek	Obec Velká Štáhle	400 tis	2016
Obnova kulturních památek	Obec Horní Město	2 mil	2016-20118
Zachování kulturního dědictví	Obec Dětrichov nad Bystřicí	200 tis	2016-2020

4.6.3. Podpora sportovního a kulturního života občanů

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Vánoce v Rýmařově	Město Rýmařov + Muzeum Rýmařov	50 tis	2016-2020
Kulturní akce v obci	Obec Václavov u Bruntálu	1,2 mil	2016-2020
830. výročí založení obce	Obec Ryžoviště	100 tis	2020
Výjezd na kolečkových lyžích na Praděd	Ski klub RD Rýmařov	40 tis	2016
Mistrovství ČR v běhu na lyžích	Ski klub RD Rýmařov	60 tis	2016
Slavnost 150. výročí založení SDH	Obec Ryžoviště	150 tis	2021

4.7. PODPORA PODNIKÁNÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ, POTRAVINÁŘSTVÍ A REGIONÁLNÍ ZNAČKY JESENÍKY

4.7.2. Podpora spolupráce a tržních příležitostí řemeslníků a firem

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Vybudování průmyslových zón	obec Dolní Moravice	4 mil	2016-2018
Databáze brownfields a ploch k podnikání	Sdružení obcí Rýmařovska	30 tis	2016
Brownfields Skály	Obec Horní Město	5 mil	2017 - 2019

4.7.5. Investice do lesů

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Pořízení vybavení pro lesy	Obec Horní Město	2,5 mil	2016-2018
Pořízení traktoru	Obec Dětrichov nad Bystřicí	1 mil	2016 - 2017

4.8. CESTOVNÍ RUCH

4.8.1. Budování a zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Rekonstrukce externí expozice Hrádek	Město Rýmařov + Muzeum Rýmařov	300 tis	2017
Částečná rekonstrukce informačního centra	Město Rýmařov + Muzeum Rýmařov	200 tis	2017
Zámek Janovice	Město Rýmařov + Muzeum Rýmařov	300 tis	2016-2020
Muzeum a kaple V Lipkách	Město Rýmařov + Muzeum Rýmařov	300 tis	2016-2020
Vybudování turistického zázemí	Obec Dolní Moravice	4 mil	2016-2018
Regenerace centra obce Horní Město II.	Obec Horní Město	3 mil	2016
Regenerace centra obce Horní Město III.	Obec Horní Město	15 mil	2017 - 2020
Elektrokola	Obec Horní Město	2 mil	2016 4 roky
Zřízení muzea v Ryžovišti	Obec Ryžoviště	150 tis	2016-2018
Turistický chodník Ruda-Rešovské	obec Tvrdkov	700 tis	2016

vodopády			
Rozšíření Rekreačního areálu v Nové Vsi	Obec Dolní Moravice, SHR Mgr. Jan Vinohradník	35 mil	2017-2019
Stavba a provoz infocentra	Obec Malá Morávka	3 mil	2016-2020
Sociální podnik v oblasti cestovního ruchu - pořízení chaty v Malé Morávce a provozování rekreačního zařízení	Město Rýmařov	2 mil	2017
Naučná stezka "Památné stromy v obci"	Obec Dolní Moravice	300 tis	2016-2018
Naučná stezka	Občanské sdružení Potůček	10 tis	do roku 2020

4.8.2. Budování a zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu – služby

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Turistické odpočívadlo na 7 cestách	Obec Stará Ves	150 tis	2016
Částečná rekonstrukce informačního centra	Město Rýmařov + Muzeum Rýmařov	200 tis	2017
Zámek Janovice	Město Rýmařov + Muzeum Rýmařov	300 tis	2016-2020
Muzeum a kaple V Lipkách	Město Rýmařov + Muzeum Rýmařov	300 tis	2016-2020
Vánoce v Rýmařově	Město Rýmařov + Muzeum Rýmařov	50 tis	2016-2020
Internet pro veřejnost	Město Rýmařov + Muzeum Rýmařov	200 tis	2016
Kamerový systém v muzeu	Město Rýmařov + Muzeum Rýmařov	150 tis	2017
Vybudování Infocentra	Obec Dolní Moravice	300 tis	2016
Místo pro relaxaci	Obec Horní Město	1,5 mil	2016
Rozšíření Rekreačního areálu v Nové Vsi	Obec Dolní Moravice, SHR Mgr. Jan Vinohradník	35 mil	2017-2019
Stavba a provoz infocentra	Obec Malá Morávka	3 mil	2016-2020

4.8.3. Marketing regionu a turistické oblasti

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Propagace regionu	Město Rýmařov + Muzeum Rýmařov	400 tis	2016
Propagace turistických	Obec Dolní Moravice	600 tis	2016-2018

zajímavostí v naší obci			
Dny obce s vozatajskými závody	Obec Lomnice ve spolupráci s Ekofarmou	120 tis	2016-2020
Rozšíření Rekreačního areálu v Nové Vsi	Obec Dolní Moravice, SHR Mgr. Jan Vinohradník	35 mil	2016, 1 rok
Rozšíření lyžařského areálu	Obec Dolní Moravice	6 mil	2016- 90. dní
Mistrovství ČR v běhu na lyžích	Ski klub RD Rýmařov	60 tis	2016
Propagace regionu	Město Rýmařov + Muzeum Rýmařov	400 tis	2016
Propagace turistických zajímavostí v naší obci	Obec Dolní Moravice	600 tis	2016-2018
Dny obce s vozatajskými závody	Obec Lomnice ve spolupráci s Ekofarmou	120 tis	2016-2020
Rozšíření Rekreačního areálu v Nové Vsi	Obec Dolní Moravice, SHR Mgr. Jan Vinohradník	35 mil	2016, 1 rok
Rozšíření lyžařského areálu	Obec Dolní Moravice	6 mil	2016- 90. dní
Mistrovství ČR v běhu na lyžích	Ski klub RD Rýmařov	60 tis	2016

4.9. CELKOVÉ ŘÍZENÍ A SPRÁVA

4.9.1. Zlepšení kvality veřejných služeb a jejich modernizace

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Modernizace techniky SDH	Obec Horní Město	3 mil	2016-2018
Prevence kriminality	Obec Horní Město	5 mil	2016-2021
Rekonstrukce hasičské zbrojnice	Sbor dobrovolných hasičů Břidličná město	8 mil	2017
Studie demografického vývoje Rýmařovska	Sdružení obcí Rýmařovska	50 tis	2016
Strategie/Koncepce komunikace s veřejností Rýmařovska	Sdružení obcí Rýmařovska	400 tis	2016-2021
Rozvoj eGovernmentu - pořízení elektronické úřední desky v obcích	Břidličná Dětřichov nad Bystřicí Dolní Moravice Horní Město Jiříkov Lomnice Malá Morávka Malá Štáhle	300 tis 300 tis 300 tis 300 tis 300 tis 300 tis 300 tis	2016-2021

	Rýmařov	300 tis	
	Ryžoviště	300 tis	
	Stará Ves	300 tis	
	Tvrdkov	300 tis	
	Velká Štáhle	300 tis	
	Václavov u Bruntálu	300 tis	
Modernizace webových stránek obcí	Břidličná	60 tis	2016-2021
	Dětřichov nad Bystřicí	60 tis	
	Dolní Moravice	60 tis	
	Horní Město	60 tis	
	Jiříkov	60 tis	
	Lomnice	60 tis	
	Malá Morávka	60 tis	
	Malá Štáhle	60 tis	
	Rýmařov	150 tis	
	Ryžoviště	60 tis	
	Stará Ves	60 tis	
	Tvrdkov	60 tis	
	Velká Štáhle	60 tis	
	Václavov u Bruntálu	60 tis	
Rozvoj eGovernmentu – Pořízení mobilní rozhlasu v obcích	Břidličná	40 tis	2016-2021
	Dětřichov nad Bystřicí	40 tis	
	Dolní Moravice	40 tis	
	Horní Město	40 tis	
	Jiříkov	40 tis	
	Lomnice	40 tis	
	Malá Morávka	40 tis	
	Malá Štáhle	40 tis	
	Rýmařov	70 tis	
	Ryžoviště	40 tis	
	Stará Ves	40 tis	
	Tvrdkov	40 tis	
	Velká Štáhle	40 tis	
	Václavov u Bruntálu	40 tis	
Profesionalizace zástupců obcí a jejich zaměstnanců v oblasti softskills (komunikační schopnosti) směrem k veřejnosti.	Sdružení obcí Rýmařovska/ obce mikroregionu	110 tis	2016-2021

4.9.3. Podpora územního rozvoje a plánování

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Založení prvků ÚSES	Město Rýmařov		2016-2020
Databáze brownfields a ploch k podnikání	Sdružení obcí Rýmařovska	30 tis	2016

4.9.4. Příprava a realizace komplexních pozemkových úprav

Projektový záměr	Realizátor	Cenový odhad záměru v Kč	Termín realizace
Přijďte bydlet na venkov	Obec Dolní Moravice	5 mil	2016-2020
Zastavovací objemová studie pro výstavbu RD	Město Břidličná	2 mil	2016-2017
Brownfields Skály	Obec Horní Město	5 mil	2017 -2019
Databáze brownfields a ploch k podnikání	Sdružení obcí Rýmařovska	30 tis	2016

5. SCHVÁLENÍ STRATEGIE

Zpracovatel: Sdružení obcí Rýmařovska, zaměstnanci Sdružení obcí Rýmařovska

Schválilo: Předsednictvo Sdružení obcí Rýmařovska jako aktuální platnou verzi ke dni 30. 9. 2016

V Rýmařově dne 30. 9. 2016

Eva Machová

(předsedkyně Sdružení obcí Rýmařovska)